Št. 44 (815) Leto XVI
NOVO MESTO, četrtek, 4. novembra 1965

DOLENJSKI LIST

Podpredsednik republike tovariš Aleksandar Ranković in Slavka Becele-Ranković poslušata direktorja INISA Slavka Sitarja, ki jima razlaga proizvodni postopek v bršlinski steklarni (Foto: M. Moškon)

Steklarna svečano odprta

V petek so svečano odprli novomeško steklarno v Bršlinu — Otvoritvi so prisostvovali ugledni domači in tuji gostje — Prvo steklo pričakujemo čez mesec dni

Osrednja proslava 600-letnice Novega mesta in 20-letnice osvoboditve se je začela že v četrtek zvečer s slavnostno akademijo v domu kulture in se nadaljevala naslednji dan, ko mesto in okolica slavita občinski praznik.

V petek dopoldne ob devetih je bila v domu kulture slavnostna seja občinske skupščine, katere se je, mimo odbornikov in številnih gostov, udeležil tudi pokrovitelj proslav ob 600-letnici mesta in dvajseti obletnici osvoboditve, podpredsednik republike tovariš Aleksandar Ranković z ženo Slavko Becele-Ranković. Seji so prisostvovali tudi sekretar CK ZKS Viktor Avbelj, predsednik izvršnega sveta SRS Janko Smole, glavni urednik »Komunista« Bogdan Osolnik, veleposlanik SFRJ v Tuniziji Niko Šilih in drugi. Pionirji so tovarišici Slavki in tovarišu Rankoviću prinesli šopke nageljev.

Sejo je začel predsednik skupščine Sergij Thorževskij in spregovoril o pomenu novomeškega občinskega praznika. Obudil je spomine na prve dni oborožene vstaje, še posebej na ustanovitev prve novomeške partizanske čete na Brezovi rebri jeseni 1941, ki je pred 24 leti prestala ognjeni krst ob napadu na nemško postojanko na Bački. V drugem delu nagovora je opozoril na nagli razvoj gospodarstva v naši občini po osvoboditvi.

Predstavniki občinske skupščine in občinskega odbora Zveze borcev so nato izročili najvidnejšim organizatorjem narodnoosvobodilnega boja pri nas in še posebej na Dolenjskem plakete Novega mesta, ki jih je izdelal akademski kipar V. Štoviček. Plakete so prejeli Aleksandar Ranković, Viktor Avbelj, sekretar okrožnega odbora OF in okrožnega komiteja KP v Novem mestu jeseni 1941, dr. Franc Hočevar, prvi sekretar novomeškega okrožja leta 1941, Niko Šilih, prvi komisar novomeške partizanske čete, Vilma Pirkovič in Bogdan Osolnik, znana novomeška aktivista že v letu 1941.

Takoj po seji so gostje in odborniki odšli v bivšo Ropasovo hišo, sedaj muzej, kjer so si ogledali zbirko pravkar odprtega oddelka NOB. Podpredsednik in drugi visoki gostje so bili med prvimi, ki so se vpisali v knjigo obiskov. Potem so si ogledali še stalno zbirko Dolenjske galerije in razstavo medaljerja Vladimirja Štovička v spodnjih prostorih galerije.

Nekaj po enajsti uri so si visoki gostje ogledali tudi novo bolnišnico v Kandiji, potem pa odšli v Bršlin, kjer se je pri kurišču kadne peči že zbral kolektiv in množica domačinov Tukaj sta bila mimo drugih poljskih in nemških gostov tudi prvi sekretar poljske ambasade v Beogradu Zdislaw Policewicz in Wladyslaw Sibilski, trgovinski ataše pri poljski ambasadi v Beogradu.

Ob otvoritvi steklarne je govoril član izvršnega sveta SRS Viktor Kotnik. Iz rok predstavnika poljskih podjetij, ki so sodelovala pri gradnji in odgovarjajo za zagon steklarne, je sprejel plamenico in z njo prižgal mazutni gorilnik glavne kadne peči. Ta trenutek so kompresorji puhnili močan plamen v peč. Pričelo se je ogrevanje komor in prve dni decembra že lahko pričakujemo prvo steklo.

Direktor INISA Slavko Sitar je nato pospremil visoke goste po steklarni in jim razložil proizvodni postopek.

M. MOŠKON

Dragi gostje v Novem mestu

Bogat in obsežen spored prireditev za letošnji občinski praznik Novega mesta je za nami. Lahko se ga bomo še dolgo spominjali, saj nam bo o njem in o jubilejnem letu osvoboditve ter 600-letnice ustanovitve mesta pričal prvi objekt težke industrije na Dolenjskem: nova steklarna v Bršlinu, odprta na sam dan občinskega praznika. Vendar, o tem in o drugih prireditvah, srečanjih ter proslavah poročamo danes še posebej.

Tu pa bi radi zapisali nekaj drugega: naše neskaljeno veselje, da so tokrat praznovali z nami poleg vseh delovnih ljudi domače občine in predstavnikov sosednih občin tudi naši dragi gostje:

podpredsednik republike tovariš **Aleksandar Ranković-Marko**, ki je bil s soprogo **Slavko Becele-Rankovićevo** kar tri dni med nami; oba sta imela ponovno priložnost spoznati, kako zelo ju cenimo in imamo radi. Poleg uradnih pozdravov naših predstavnikov so jima to ponovno povedali naši najmlajši v Novem mestu, na Otočcu in drugje, kjer sta se ustavila. O tem sta se prepričala v prijetnih pomenkih s starimi aktivisti v Dolenjskem muzeju in Dolenjski galeriji, o tem pa so ju utrdili tudi krepki stiski rok in topli pozdravi kmetic in kmetov iz Zagrada in Otočca, ki so draga gosta v nedeljo kar obstopili in ju veselo ogovarjali pred šolo in obnovljenim Partizanovim domom v Otočcu. Srečni so bili pevci šentjernejskega okteta, s katerimi sta se draga gosta fotografirala za spomin pred otoško šolo, njun iskreni aplavz na številnih prireditvah od četrtka zvečer, ko sta se z drugimi visokimi gosti vred udeležila slavnostne akademije v novomeškem Domu kulture do nedelje opoldne pa je bil hkrati pohvala nastopajočim in zahvala za njihov trud. Draga gosta sta bila tudi tokrat v hotelu Grad Otočec nadvse zadovoljna s postrežbo, lepo pohvalo pa je dobil tudi mladi kolektiv nove šolske restavracije »BREG« v Novem mestu, kjer so bili gostje v petek na kosilu.

Tovariša Rankovića s soprogo so v četrtek zvečer sprejeli in pozdravili na otočcu sekretar CK ZKS tov. **Viktor Avbelj-Rudi** in predsednik izvršnega sveta SRS tov. **Janko Smole**, predsednik ObS Novo mesto Sergij Thorževskij in sekretar ObK ZKS Slavko Zirkelbach. Na slavnostni akademiji v Novem mestu se jim je ta večer pridružil tudi tov. **Bogdan Osolnik**, glavni urednik časnika KOMUNIST, na petkovi slavnostni seji občinske skupščine pa smo pozdravili v naši sredi tudi tov. **Nika Šiliha**, veleposlanika naše države v Tuniziji Proslav se je udeležilo tudi več ljudskih poslancev in zastopniki garnizije JLA v Novem mestu.

Vreme

OD 4. do 14. XI.

Med 4. in 6. ter okrog 11. novembra padavine z ohladitvijo. Zlasti okrog 11. novembra je pričakovati sneg do nižin. V ostalem suho in hladno vreme.

Z NOVIM LETOM SREBRNI DINAR

V Narodni banki v Beogradu pripravljajo emisijo novih bankovcev. V obtok naj bi prišli 1. januarja 1966.

Z novim letom se bodo pojavili od kovancev samo novi dinarji in kovanci za 5 par. Kovanci za 10, 20 in 50 par pa bodo prišli v obtok pozneje.

Novi dinar je svetlo sive barve (srebrna litina) in malo manjši od sedanjega kovanca za 2 dinarja. Kovanec za 5 par pa bo velik kot nekdanjih petdeset para in bo svetlo bakrene barve.

PODROČNO POSVETOVANJE O ALKOHOLIZMU

Koordinacijski odbor SRS za boj proti alkoholizmu in glavni odbor RK Slovenije pripravljata skupno z občinskim odborom SZDL Novo mesto področno posvetovanje o alkoholizmu. Posvetovanje bo 8. novembra ob 9. uri v novomeškem sindikalnem domu.

Razpravljali bodo o vsebini in metodah dela v boju proti alkoholizmu. Posvetovanja se bodo udeležili predstavniki zainteresiranih organizacij in občin Metlika, Črnomelj, Kočevje, Ribnica, Trebnje, Sevnica, Krško, Brežice in Novo mesto.

Mednarodna konferenca na Otočcu

Od 8. do 12. novembra bo v hotelu Grad Otočec evropska konferenca predstavnikov znane letalske družbe AIR FRANCE, na kateri bodo udeleženci razen strokovnega in poslovnega dela posvetili nekaj časa tudi ribolovu in drugim športom.

Freske tudi v Krškem?

Domnevajo, da se v barocni cerkvi v Krškem skrivajo freske iz 15. stoletja. Imenovan je koordinacijski odbor, ki si prizadeva, da bi začeli morebitni zaklad čimprej odkrivati. Barocno cerkev nameravajo restavrirati in v njej urediti stalno galerijo likovnih in kiparskih del.

Letošnji Trdinovi nagrajenci:

prof. dr. Oton Bajc, ravnatelj novomeške bolnišnice, Delavsko prosvetno društvo SVOBODA – »DUŠAN JEREB« iz Novega mesta in oktet DPD »BRATA PIRKOVIČ« iz Šentjerneja

V okviru jubilejnega občinskega praznika Novega mesta je bila v soboto kmalu po 17. uri lepa in pomembna svečanost: v dvorani Dolenjske galerije so bile prvikrat slovesno podeljene Trdinove nagrade občine Novo mesto. Nagrajence in goste, med katerimi smo opazili tudi tov. Bogdana Osolnika, glavnega urednika KOMUNISTA iz Beograda, in odgovorne predstavnike domače občinske skupščine, obč. komiteja ZKS in odbora SZDL, zastopnike nekaterih javnih služb in več članov kolektiva novomeške bolnišnice, predstavnike kulturnih institucij Novega mesta in druge, je pozdravila predsednica sveta za kulturo pri ObS tov. Nada Gostič. Omenila je, da oživlja občinska skupščina Novo mesto Trdinove nagrade, ki jih je pred leti podeljeval okrajni svet Svobod in prosvetnih društev, da bi tako priznala in spodbujala umetniško in znanstveno ustvarjanje ter udejstvovanje kulturnoumetniških društev na področju novomeške občine. Od petih razpisanih nagrad za leto 1965 podeljuje letos svet za kulturo pri ObS tri nagrade. Predsednica sveta tov. Gostičeva jih je utemeljila takole:

Zasluge prof. dr. Otona Bajca za razvoj zdravstvene kulture in prosvete

Prvega nagrajenca, dr. Otona Bajca, izrednega profesorja medicinske fakultete v Ljubljani, kirurga in ravnatelja novomeške bolnice, poznajo Novomeščani že od leta 1948, saj je s svojim znanjem in znanstveno zanesljivostjo rešil že marsikomu dragoceno življenje in zdravje. Profesor dr. Bajc pa ni samo zdravnik in kirurg, temveč tudi aktiven udeleženec vseh kongresov zdravniškega društva Jugoslavije in Slovenije ter sestankov kirurške sekcije tega društva. Je tudi član evropske sekcije internacionalnega društva za kardiovaskularno kirurgijo. Slovi tudi preko mej republike, posebno še po uspelih operacijah možganov, srca in golše. V času svojega dela v Novem mestu je vzgojil vrsto dobrih kirurgov.

Njegove zasluge za zdravstvo pa so velike tudi na drugih področjih: prof. dr. Bajc ima vrsto znanstvenih prispevkov, ocen in referatov, ki mu jih objavljajo že od

(Nadaljevanje na 6, str.)

Med gosti, ki so prejšnji teden obiskali naše področje, je bil tudi častni občan brežiške občine tovariš dr. Ivan Ribar; udeležil se je slavnostne seje občinske skupščine Brežice na Veliki Dolini in odkritja nove velikodolinske osnovne šole, kjer ga vidimo na sliki v družbi s predsednikom ObS Milanom Šepetavcem in sekretarjem ObK ZKS Vinkom Jurkasom. Več o proslavah v brežiški občini berite na 11. strani današnje številke (Foto: T. Gošnik)

PRED VI. KONGRESOM SZDL SLOVENIJE

PRVA RAZPRAVA O PREDKONGRESNIH TEZAH

Na novomeškem občinskem vodstvu SZDL so pretekli teden na prvi organizirani razpravi o predkongresnih tezah GO SZDL Slovenije ugotovili, da so teze zelo dobre. Odlikuje jih to, da niso zgolj teoretične, pač pa črpajo pobude iz praktičnega dela in življenja družbenih organizacij na terenu. Zajele so širok krog politične dejavnosti od kulturno prosvetnega dela, preko zunanje politike tja do problemov v gospodarstvu. To je področje, na katerem naj bi se udejstvovale družbene organizacije.

Tokrat bomo izluščili iz razprave le najpomembnejše ugotovitve. Pozdravili so željo, naj bi mladina v bodoče bolj posegala v življenje in dejavnosti izven šole. Hkrati pa so v razpravi opozorili, da je mladina v šoli in v prostem času preveč obremenjena s poukom in učenjem ter zatorej le težko najde čas za izvenšolsko udejstvovanje. Po drugi strani spet pa je učni program zelo ozek in naravnost terja izvenšolsko udejstvovanje mladine, v katerem naj bi slednja dopolnjevala to kar ji šola nudi. Prav v tem nasprotju tiče vzroki, da mladi ljudje, ko pridejo iz šol v poklice, niso dovolj zreli za samoupravljanje, ne kažejo dovolj zanimanja za družbeno politično delo in se le stežka strokovno uveljavijo v okolju, ki je za njih popolnoma novo.

Šolstvo se bo lahko notranje uredilo in utrdilo ter zadostilo zahtevam reforme le, če bomo uredili njegovo financiranje. Notranja delitev sredstev naj bo tudi v bodoče stvar šolskih kolektivov. Poteka pa naj pod širšo družbeno kontrolo, v kateri naj bi sodelovali starši in morda tudi družbeni organi. Popolnoma napačna je bila dosedanja praksa, ko smo šolskim zavodom dodelili sredstva in rekli: »Tu so sredstva, kolikor jih lahko damo, program pa morate izvesti!« Če bo končno le urejeno financiranje šolstva, se bodo prosvetni delavci laže posvečali šolskemu delu in se manj ukvarjali z vprašanji financiranja šolstva, ki vsekakor niso njihova naloga. Pouk bo lahko veliko kvalitetnejši.

V razpravi o tezah, ki govore o gospodarstvu, je bilo izrečenih največ misli o kmetijstvu. Pri tem so izluščili enake ugotovitve kot na nedavnem razširjenem plenumu SZDL o kmetijstvu. Stremeti je za podružbljanjem vse kmetijske proizvodnje, ki naj privede do delitve dela in do specializacije v okviru možnosti tudi v zasebnem kmetijstvu. Zasebnim kmetom je treba zagotoviti drobno mehanizacijo, ki je pogoj za uresničitev prej omenjene naloge.

Ko so govorili o organizacijskih vprašanjih političnega dela so v razpravi ugotovili, da je treba to delo kar se da poenostaviti. Ljudje so dandanes zelo zaposleni in niso naklonjeni prepogostnim sestankom. Bolj uskladeno politično delo naj zato v bodoče v razpravah o skupnih problemih združuje več političnih organov. S tem bi lahko odpravili kopico posvetov in sestankov o enakih stvareh, ki prav zavoljo tega ne dajo zaželjenega sadu. Veliko pripomb je bilo v razpravi tudi o delu SZDL

■ UDAREC AMERIŠKEMU LETALSTVU — Borci južnovietnamske osvobodilne vojske so pretekli teden zadali hud udarec ameriškim enotam. Pri »Marmorni planini« so imeli Američani helikoptersko oporišče. Partizani so ga napadli in uničili ali poškodovali 47 letal. Napadli so tudi letalsko oporišče pri Chu Laiu.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Konference v Alžiru ne bo

Zgodilo se je tisto, kar je bilo pravzaprav že pričakovati po številu udeležencev ministrske konference, ki naj bi pripravila drugo azijsko-afriško konferenco. Drugi Bandung je preložen za nedoločen čas. Ob dveh zjutraj v torek so zunanji ministri v »borovem gaju« v Alžiru soglasno sklenili, da konference 5. novembra, za kadar je bila napovedana, ne bo. V resoluciji, ki so jo sprejeli o tem, je rečeno, da so jo odložili zato, ker zdaj čas ni primeren zanjo glede na odnose, ki vladajo med deželami Azije in Afrike, ki bi prav gotovo negativno vplivali na vzdušje morebitne konference šefov držav in vlad dežel Afrike in Azije.

Prvi videz je tak, da je do odložitve prišlo na hud pritisk LR Kitajske, ki je zadnje čase že kar ultimativno pritiskala na dežele Afrike in Azije, naj konferenco odložе, vrh tega pa je še postavljala svoje pogoje, kakor so to delale velesile v časih izpred druge svetovne vojne. Zahtevala je namreč, naj ostro, in to poimenično obsodijo ameriški imperializem, zraven tega pa tudi, naj Sovjetske zveze nikakor ne povabijo na konferenco. To je bil ultimat.

Toda v zaključnem govoru je alžirski zunanji minister Buteflika povedal, da so se vsi prisotni ministri — razen enega strinjali s tem, da je treba na morebitno konferenco povabiti tudi Sovjetsko zvezo, nihče ni bil zoper to, da povabijo tudi Singapur, vtem ko je proti udeležbi Malezije glasovala le Indonezija.

Potemtakem odložitve konference nikakor ne gre šteti za kitajsko zmago, saj njeni poglavitni pogoji niso bili izpolnjeni. V Alžiru je, kot vse kaže, prevladala trezna presoja, da v sedanjih razmerah in ob sedanjem razmerju sil ter ob sedanjih nasprotjih med nekaterimi azijskimi in afriškimi deželami ne kaže, da bi mogla konferenca uspeti. Že šibka udeležba zunanjih ministrov na pripravljalni konferenci, saj se je te udeležilo le nekaj nad 20 ministrov od 65 dežel, kaže, da tudi šefov držav in vlad ne bi bilo na konferenco, če bi se že zanjo dogovorili.

Še junija, ko bi se konferenca že morala začeti, pa so jo odložili na 5. november zaradi alžirskih dogodkov, je Kitajska trdno vztrajala pri tem da bi morali sklicati konferenco, pa naj se zgodi, kar hoče. Odkod naenkrat tako spremenjeno kitajsko stališče, Bržčas so v Pekingu uvideli, da niti v Aziji niti v Afriki niso pripravljeni kar enostransko in brez pridržkov podpreti kitajskih ekstremističnih stališč. Vse te dežele so že prešle tisto obdobje, ko so v revolucionarnem zaletu zagovarjale ekstremna stališča, zdaj je treba dežele graditi, za kar pa je potreben mir, sodelovanje med narodi in so zato razumljivo načela miroljubne koeksistence in sodelovanja med narodi dosti bolj privlačna, ker ustrezajo življenjskim interesom teh dežel. Kitajska politika je prav v tem obdobju doživela nekaj hudih udarcev zlasti s svojim ekstremnim stališčem do indijsko pakistanskega spora, ko so jasno pokazali, da jim ni do mirnega urejanja sporov in do miroljubne koeksistence. Drugi udarec je doživela taka politika v Indoneziji, ko se je še donedavna velik prijatelj, zdaj obrnila proč od Kitajske. In tudi z Alžirijo so se odnosi nenadno poslabšali. Ču En Laj je bil prvi, ki je pozdravil novo »revolucionarno« vodstvo v Alžiriji, zdaj pa Žen Min Ži Bao že odkrito kritizira alžirsko politiko.

Vse to so razlogi, ki so pripeljali do tega, da je ostala Kitajska s svojo na hladno vojno preračunano politiko čedalje bolj osamljena. Odložitev druge azijsko-afriške konference si torej vsekakor ne morejo šteti sebi v prid. Vsekakor pa je Peking pridobil na času, da si znova pridobi zaupanja teh dežel. To pa bo lahko dobil le, če napravi »veliki skok« in se odreče svoji dosedanji politiki, v kar pa le malokdo verjame.

Seveda pa je bilo za kulisami priprav na drugi Bandung še marsikaj drugega in prav gotovo tudi Zahod ni držal križem rok. Nekaj držav v Afriki je že od vsega začetka izjavljalo, da jih ne bo v Alžir pa so mnenje po nasvetih z Zahoda spremenili, s čimer je skušal Zahod doseči točko zase več v nasprotovanjih Kitajski.

Vsekakor pa lahko ob koncu rečemo le to, da je že druga odložitev te konference znamenje, ki kaže, kako žgoči so problemi v teh delih sveta in da postajajo čedalje bolj take narave, ki jih ni moč urejati na tej ravni ampak v mnogo širšem okviru, kakor to komentirajo v Kairu.

Ukinjeni vlaki v Stražo in Krmelj?

Po najnovejših informacijah, ki jih je dal Božo Robar, pomočnik direktorja Skupnosti ŽTP Ljubljana, bodo verjetno že s 1. januarjem 1966 ukinili 8 lokalnih prog v Sloveniji. Med progami, predvidenimi za ukinitev, sta tudi naši progi Novo mesto—Straža Toplice in Tržišče—Krmelj! Kako neki se bodo potem vozili delavci in šolarji, ne ve še nihče povedati. Kakor so nam povedali na novomeški postaji, se vsak dan vozi na relaciji Novo mesto—Straža in nazaj okrog 350 potnikov. Te dni tudi železničarji ugotavljajo rentabilnost te proge. V seznamu prog za ukinitev so še naslednje: Kranj—Tržič, Jesenice—Planica, Črešnjevec—Slovenska Bistrica, Imeno—Stranje, Brezovica—Vrhnika in Kanfanar—Rovinj.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

■ WILSON SE JE VRNIL — Britanski ministrski predsednik Harold Wilson se je pretekli teden podal v Salisbury, glavno mesto Južne Rodezije, kjer se je »naporno« pogovarjal s tamkajšnjim predsednikom bele vlade, ki predstavlja 200.000 belcev, vtem ko čez štiri milijone Afričanov nima nikakršnih političnih pravic. Ian Smith — tako se ta premier piše — je zagrozil, da bo razglasil neodvisnost Južne Rodezije, nakar je bilo slišati iz Londona, da bi to pomenilo upor. No, Wilson sam se je podal na pogovarjanje s Smithom, pogovarjal se je tudi z afriškimi nacionalnimi voditelji Nkomom in Sitolom ter drugimi. Rezultat vseh teh pogovorov pa je, če vse dobro pregledamo, le ta, da je popustil Smithovmu pritisku in da je v bistvu pristal na ustavo iz leta 1961, kar je Smith tudi hotel. Ustavo naj bi sicer malo popravili, nikjer pa ni nobenega jamstva, da bodo dobili Afričani v tej britanski koloniji tudi politične pravice. Sam je novinarjem dejal, da bo preteklo še precej časa, preden bodo ti sposobni za samostojno življenje. In v Veliki Britaniji so se oddahnili, ker na tihem vendarle drže z belci, kaj drugega tudi ni bilo pričakovati. Težave so sicer, ker je skrbniški svet OZN sprejel resolucijo, po kateri mora Velika Britanija preprečiti enostransko razglasitev neodvisnosti Južne Rodezije in uveljaviti splošno in enako volivno pravico — torej tudi za Afričane — hkrati pa jo poziva, naj pri tem uporabi tudi silo. Kaj bodo v Londonu počeli s to resolucijo, je težko reči, saj se je prav ob tem primeru pokazalo, da kolonialni duh nekdanjega britanskega imperija še ni v stari šari.

■ SUBANDRIO OB POLOŽAJ ŠEFA OBVEŠČEVALNE SLUŽBE — Indonezijski zunanji minister in podpredsednik vlade je dejal ta teden bodo kritiko desničarskih organizacij. Po ulicah so bile demonstracije, na katerih so vzklikali proti njemu in zahtevali celo njegov odstop. Vendar so mu vzeli le funkcijo šefa obveščevalne službe. Subandrio je bil namreč ves čas Sukarnova desna roka.

■ FRANCOSKI ZUNANJI MINISTER JE BIL V MOSKVI — Med posebno pomembnimi dogodki pretekłega tedna je nedvomno obisk Couva de Murvilla v Moskvi, kjer so se strinjali glede marsičesa, o čemer v Washingtonu neradi slišijo, npr. glede Vietnama ali pa glede NATO. Z obiskom so vsekakor utrdili sodelovanje med Francijo in Sovjetsko zvezo.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

ZA ČETRTINO MANJ ELEKTRIKE

■ ZA ČETRTINO MANJ ELEKTRIKE. Zaradi dolgotrajne jesenske suše so omejitve v potrošnji električne energije več kot nujne, če hočemo, da ne bo prišlo še do hujših posledic v celotnem elektroenergetskem sistemu. Pri prenapetem elektroenergetskem sistemu lahko pride (in že prihaja) do padcev frekvenc in s tem do resnih motenj v vsem gospodarskem življenju. Zaradi tega so začele s 1. novembrom veljati nove omejitve. Povsem bodo ustavili proizvodnjo karbida, ferolegur in surovega železa v elektroplavžih. Za 40 odstotkov bodo zmanjšali proizvodnjo v elektrolizi aluminija in drugih industrijskih panogah. Omejitev potrošnje električne energije v gospodinjstvih bo znašala 10 odstotkov.

Gotovo je, da bodo zaradi teh omejitev nastale težave, ki pa se jim ni mogoče izogniti. Omejitve so nujne in z njimi ni mogoče odlašati. Pač pa je treba storiti ustrezne ukrepe za zmanjšanje negativnega vpliva teh omejitev. Marsikje bo treba spremeniti dosedanji, ustaljen delovni čas. V tej ali oni tovarni bi lahko delali tudi ob nedeljah, delovni čas trgovin bi določili tako, da bi prodajalne ob večerih zapirali itd. Tudi v gospodinjstvih moramo biti bolj varčni, imeti moramo pred očmi koristi vse družbe. Ne bi smeli godrnjati, češ saj plačamo, ko pa vemo, da težavam botruje narava.

■ POZITIVNI REZULTATI. Te dni sta zasedala republiški in gospodarski zbor. Razpravljala sta o izvajanju gospodarske reforme. Med drugim sta ugotovila sledeče: opazen je pozitiven vpliv zaostrene kreditne politike; valorizacija osebnih dohodkov prepočasi napreduje; v nekaterih delovnih organizacijah imajo nepravilen odnos do strokovnjakov; sprostitev cen je lahko le postopna. — V razpravah so poslanci poudarili, da so stabilizacijski ukrepi kot celota dali pozitivne rezultate. Bistveno je povečan izvoz — v industriji celo za 30 odstotkov. Letos so se povečali krediti iz bančnih sredstev le za 7,6 odstotka v primeri s 27,5 odstotka v desetih mesecih lanskega leta. Zaostrena kreditna politika je sicer povzročala mnoge težave, ki pa jih nismo reševali z novo emisijo denarja, temveč z odpravljanjem dejanskih vzrokov. — Osebni dohodki v septembru so bili za 15 odstotkov višji kot v juliju, medtem ko so se cene osnovnih življenjskih potrebščin povečale za 23 odstotkov. To pomeni, da je valorizacija osebnih dohodkov kljub upravičeni previdnosti le prepočasi napredovala, zaradi česar se je realni standard občutno znižal. — Poslanci so kritizirali nepravilen odnos do strokovnjakov in dokaj močne uravnilovske težnje. Ni mogoče razumeti, zakaj nastaja problem zaposlovanja mladih diplomantov, ko pa imamo v mnogih delovnih organizacijah še zmerom premalo strokovnjakov.

■ JUBILEJ ZVEZE NOVINARJEV. Ob 20-letnici Zveze novinarjev Jugoslavije je bila v Beogradu svečana seja upravnega odbora, ki so se je udeležile tudi visoke osebnosti, kot so Lazar Koliševski, Rodoljub Colaković, Leo Mates in drugi. Na slovesnosti je govoril Božidar Novak, predsednik Zveze. V imenu zveznega odbora SZDL Jugoslavije je pozdravil zbor Leo Mates. Na seji so prebrali tudi pozdravno pismo, ki ga je naslovil predsednik republike na vse jugoslovanske novinarje in v katerem jim je čestital k prazniku. Nagrado »Moša Pijade« so podelili Vilku Vinterhalterju. Gustav Vlahov, zvezni sekretar za informacije, je priredil sprejem, ki se ga je med številnimi povabljenci udeležil tudi predsednik zvezne skupščine Edvard Kardelj.

■ 20 LET VOJNE INDUSTRIJE. Na mestnik vrhovnega komandanta oboroženih sil SFRJ in državni sekretar za narodno obrambo Ivan Gošnjak je ob 20-letnici vojne industrije izjavil, da je vojna industrija rastla vzporedno z rastjo naše socialistične skupnosti Od leta 1952 je znaten del prostih zmogljivosti čedalje bolj na voljo za civilne potrebe. — Predsednik republike Josip Broz Tito je ob tej priložnosti odlikoval za zasluge pri graditvi in organizaciji vojne industrije večje število strokovnjakov in drugih kadrov, zaposlenih v tej panogi našega gospodarstva.

■ REORGANIZACIJA ZDRAVSTVA. Na zasedanju socialno-zdravstvenega zbora republiške skupščine so govorili med drugim tudi o reformi. Ugotovili so, da se odvijajo pospešene priprave za reorganizacijo zdravstva. Po tej reorganizaciji naj bi se zdravstveni centri po območjih skladali s skupnostmi zavarovancev. — Zdravstvo se po ugotovitvi poslancev vključuje v izvajanje gospodarske reforme s tem, da prizadevno išče notranje rezerve in da z neposredno akcijo že realizira težnje, ki jih nakazuje reforma.

■ IX. PLENUM CK ZMS. Mladi so življenjsko zainteresirani za uresničenje ciljev gospodarske reforme. Vseeno je ponekod prišlo do neenotnosti in odklonilnih stališč. Zaradi tega je potrebno — so med drugim poudarili na plenumu — še bolj usposabljati mlade za samoupravljanje in jih seznanjati s cilji reforme.

■ PLAN RAZVOJA KMETIJSTVA. V obdobju 1966—1970 si bodo prizadevali predvsem za večji pridelek pšenice, koruze, sladkorne pese, povrtnin ter v živinoreji mesa in mleka. V ta namen bodo investirali v kmetijstvo 1340 milijard dinarjev, kar je precej več, kot so znašale investicije v preteklih obdobjih.

■ JUGOSLOVANSKA LIGA ZA MIR, NEODVISNOST IN ENAKOPRAVNOST NARODOV. V Beogradu je v petek zasedala tretja skupščina jugoslovanske lige za mir, neodvisnost in enakopravnost narodov. Ko so pretresali obračun dela, so med drugim ugotovili, da je jugoslovanska liga aktivno sodelovala v skoraj vseh važnejših manifestacijah miru na svetu. Liga razvija plodno sodelovanje z mirovnimi gibanji in drugimi organizacijami, ki se bojujejo za mir in trdne mednarodne odnose.

RISTO DŽUNOV V NOVEM MESTU

2. nov. pozno popoldne je prispel v Novo mesto zvezni sekretar za delo Risto Džunov s svojim pomočnikom. V spremstvu republ. sekretarke za delo Erne Podbregar, preds. ObS Novo mesto Sergija Thorževskega in nač. odd. za gospodarstvo Marjana Simiča je obiskal steklarno, center za gostinstvo, preurejeno restavracijo BREG in obe razstavi v Dol. galeriji.

Seja novega predsedstva ObSS Novo mesto

3. novembra se je na prvi seji sestalo novo izvoljeno predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Novo mesto, skupaj s komisijo, ki je bila izvoljena na občnem zboru, da pripravi sklepe in stališča. Oba organa sta na skupni seji dokončno sprejela stališča in sklepe, ki jih je pripravila komisija.

Brežiška KZ obnavlja lokale

Vključila se bo tudi v gradnjo tržnice v novem naselju – Tam bo odprla prodajalno sadja in zelenjave ter mesnico – Novi načrti za rejo prašičev pri zasebnikih – Prihodnje leto bo na ta način vzredila 2.000 prašičev

Napovedi za otvoritev nove mesnice in nove delikatesne trgovine na Držičevem so bile verjetno nekoliko preuranjene. Delo se bo za kak teden zavleklo, ker primanjkuje materiala. — Mesnica bo povečana in na novo opremljena. Zadruga je poskrbela za nov prodajni pult in novo hladilnico, da bo lokal tako ustrezal vsem sodobnim zahtevam.

Poleg mesnice urejajo prodajalno suhomesnatih in mlečnih izdelkov, v kateri bodo kupci lahko dobili tudi konzervirano blago ter južno in delikatesno sadje. Stroški za ureditev obeh trgovinskih lokalov znašajo nekaj manj kot 10 milijonov dinarjev. Prodajalni na Držičevem bosta v začetku poslovali z normalnim delovnim časom, kakor hitro pa se bo pokazalo, da je to premalo, bodo vpeljali non-stop.

Kmetijska zadruga Brežice ima v programu tudi ureditev sedanje trgovine s sadjem in zelenjavo. Obnovili jo bodo prihodnje leto in tako ustregli mnogim potrošnikom. Zadruga se namerava razen tega vključiti tudi v gradnjo tržnice v novem naselju. Tam bo odprla mesnico in prodajalno sadja ter zelenjave. Potem bodo potrebe po preskrbi s tovrstnimi živili za nekaj let pokrite.

Letos je zadruga obnovila tudi mesnico v Dobovi in na Obrežju. Na novo bo opremila prodajalno mesa v Krški vasi. Sedanjo mesnico bodo podrli, prostor za nov lokal pa bo dal na razpolago lastnik gostišča Prah v obnovljenem gostinskem obratu.

Manjša investicijska popravila je zadruga zastavila še v Cerkljah in tako poskrbela za obnovo vseh mesnih prodajaln v občini. Preostane le še mesnica v Globokem, ki bo najbrže urejena šele v prvih mesecih prihodnjega leta.

Za potrebe po govejem in telečjem mesu zadostuje odkup živine na območju domače občine, manjkajoče količine pa dopolni zadruga s prirejo v lastnih hlevih. Prašičev v brežiški občini ni dovolj in zadruga je vezana na odkup drugod. Prihodnje leto se bo skušala temu izogniti. Vpeljala bo rejo prašičev pri zasebnikih, tako da bi posamezni kooperant vzredil najmanj 100 živali. Skupno število tako vzrejenih prašičev bo okoli 2000, torej toliko, kot jih trenutno primanjkuje za preskrbo potrošnikov v občini.

Spričo povečanih potreb po preskrbi z mesom se je zadruga morala lotiti tudi dodatnih investicij v klavnici, kjer že začenjajo z deli za postavitev nove hladilne komore.

Prihodnje leto bo zadruga še nadaljevala z adaptacijami svojih lokalov. Na vrsto bodo prišle vse prodajalne z reprodukcijskim materialom. Največ dela bo z brežiško poslovalnico, ki bo popolnoma obnovljena.

Vse te investicije si zadruga lahko privošči šele zdaj, ko zaključuje izgradnjo lastnih proizvodnih obratov. Postaviti mora le še nekaj stranskih objektov in nadaljevati s pridobivanjem novih zemljišč. -ey

Eno je v naši moči, drugo pa ne!

Kolektiv LABODA je odstranil vse ovire, ki so bile v njegovi moči – Merila za storilnost so povzeli od najboljših tovarn svoje stroke – Kako s cenami, ki so pod kontrolo, tekstilna proizvodnja pa akumulira 25 do 30 odstotkov?

V tovarni perila LABOD v Novem mestu so že pred reformo začeli odstranjevati razne objektivne in subjektivne težave. Konec junija so na skupnem sestanku samoupravnih organov in strokovnih služb pretehtali napovedane ukrepe ter hkrati ocenili stanje svoje tovarne v konfekcijski panogi. Podrobno analizo o tem so posredovali vsem članom kolektiva. Zavoljo nameravane preselitve v nove prostore so skrbno proučili nove delovne pogoje, rentabilnost proizvodnje, storilnost in druge najpomembnejše činitelje.

Organi samoupravljanja so se nato odločili, kaj storiti: OD se lahko povečujejo samo hkrati s povečevanjem proizvodnje, kvalitete izdelkov in storilnosti. Za primerjavo so vzeli storilnost najboljše organiziranih tovarn konfekcijske stroke v Jugoslaviji in njihove OD. Ugotovili so, da lahko povečajo storilnost za 25 odst. Takšna odločitev je seveda velika preizkušnja za ves kolektiv in za strokovne službe. Norme so povečali povprečno za 25 odst. ali na posameznih delovnih mestih od 20 do 50 odst. Po 14 dneh so nove norme že dosegali v povprečju 80 odst., nekatera delovna mesta pa tudi 100 in več odst.

Poleg ovir, ki jih je lahko odstranil kolektiv sam, pa so nekatere, ki so izven njegovih moči. Cene surovin so se povečale za 25 odst., odprava prometnega davka v njihovi proizvodnji pa nadomesti le 12 do 20 odst. tega povišanja. Prodajne cene izdelkov lahke konfekcije morajo namreč ostati enake onim pred 22. marcem oziroma pred 25. julijem letos. Otroška konfekcija je bila že prej oproščena prometnega davka, tako da pri njej ni nadomestila za 25 odst. povečanje cen surovin. Zaradi administrativne kontrole nad cenami se zmanjšuje izbira izdelkov, zlasti modnih. Maksimiranje stroškov proizvodnje po enoti proizvoda bi potrošnika brez dvoma dovolj zaščitilo in bi bilo hkrati spodbudnejše za proizvodnjo. Dandanes pa preostane konfekcijski industriji zgolj zvišanje cen izdelkov, kar bi pomenilo prevaliti svoja bremena na potrošnika. Precejšnje so tudi neskladnosti med izvoznim in uvoznim režimom, kar se tiče obračunavanja uslug.

Takšne ugotovitve dokazujejo, da so razni činitelji, ki so izven moči kolektivov v konfekcijski stroki. Brez dvoma zvišanje cen izdelkov ni rešitev, pač pa bi se morda le kazalo pogovarjati raje o tem, kako znižati cene v tekstilni proizvodnji, saj ta akumulira kar 25 do 30 odst. vrednosti. Ukrepi v tej smeri bi zagotovo rešili konfekcijsko industrijo iz zagate.

Novi prostori v Novem mestu in novi obrat v Krškem bodo omogočili LABODU proizvajati 8.000 srajc na dan, s čimer se bodo povzpeli med večje konfekcionarje moškega perila. Ko bodo povečali proizvodnjo na 10.000 srajc na dan, bodo lahko izvozili za 1 milijon dolarjev izdelkov na leto. Precej razvita konfekcijska industrija v Jugoslaviji pa bo polagala svoj zrelostni izpit prav pri vključevanju v mednarodno delitev dela. Reforma bo ta proces pospešila, kolektiv LABODA pa je v zadnjih letih pokazal tolikšne uspehe, da bo prav gotovo zmogel tudi to nalogo.

Višje cene na brežiškem sejmišču

V soboto, 30. oktobra, so na brežiško sejmišče pripeljali 740 prašičkov. Prodanih je bilo 670. Za manjše so zahtevali 700 do 800 din, za večje pa 480 din za kilogram žive teže. Ker je bilo dosti kupcev in manj blaga, je cena od zadnjega sejma poskočila.

V Obrtnem servisu Semič že 70 milijonov

V »Obrtnem servisu Semič« so začeli pred kratkim plesti tudi žične mreže za ograje, ki jih lahko dobe tudi posamezniki po dokaj zmerni ceni. Gospodarska reforma je to podjetje prizadela, ker se je cena materialu dvignila povprečno za 35 odstotkov, prodajna cena pa je ostala neizpremenjena.

Do 30. septembra je podjetje ustvarilo okoli 70 milijonov vnovčene realizacije, kar je v primerjavi s podatki prejšnjih uspehov velik napredek.

Novi ukrepi so najbolj prizadeli orodno kovaštvo, kjer so vsi proizvodi zaradi prometnega davka za okoli 20 odstotkov dražji. Delo je v kovačnici v glavnem ročno, zato so bili izdelki že doslej razmeroma dragi. Kvaliteta izdelkov semiške kovačnice, ki jo vodi mojster Tone Boldan, pa odtehta ceno. Celo tovarniške motike pripeljejo v Semič v predelavo. D. F.

»SAVIN« cementninarski obrat v Drnovem lepo napreduje

Cementninarski obrat v gramoznici pri Drnovem, s katerim je letos začelo Gradbeno podjetje SAVA iz Krškega, se lepo razvija. Do konca septembra so prodali za 176 milijonov gramoza in cementninarskih izdelkov. Po planu za 1965 naj bi obrat ustvaril za 200 milijonov din vrednosti. Realizacija do konca septembra da slutiti, da bo plan precej presežen. V obratu bodo povečali proizvodnjo z novim izdelkom in sicer z »bitu-gramozom« za izdelavo hladnega asfalta. Celotno podjetje bi moralo po planu za 1965 ustvariti za 750 milijonov vrednosti, prihodnje leto pa bodo najbrž samo v gramoznici ustvarili za pol milijarde prometa. Cementninarski izdelki in gramoz sproti odhajajo na kamionih v svet, saj je povpraševanje precej večje od zmogljivosti.

LASTNIKI DEVIZNIH SREDSTEV

Izkoristite ponovno priložnost, ki jo vam nudi

BRODOKOMERC

EXPORT - IMPORT

Rijeka, Beogradski trg 3

za nakup različnega materiala domače proizvodnje za tujo valuto.

Posredujemo vam veliko izbiro materiala uglednih domačih podjetij po zelo ugodnih cenah.

Za vsa pojasnila in nakup sporočite svoje želje našim prodajnim organizacijam:

1. **Ljubljana, Poljanska cesta 20-c** telefon 314-280
2. Rijeka, Beogradski trg 3 telefon 29-921
3. Beograd, 7 jula št. 59 telefon 622-249
4. Zagreb, Jurišićeva 14 telefon 24-138
5. Split, Jurišićeva 14 telefon 24-80
6. Šibenik, Obala Oslobodjenja bb telefon 22-75
7. Zadar, Poljana VI. Gortana 5 telefon 21-417
8. Dubrovnik, Gruška obala 27 telefon 40-08
9. Ploče, Hotel »Jadran« telefon 20
10. Koper, Nabrežje J. mornarice telefon 21-512
11. Pula, Kovačićeva 16 telefon 26-21
12. Rovinj, ul. A. Rismonda 21 telefon 314-280
13. Skopje, ul. »124« št. 26 — Vlae telefon 36-388

pri katerih boste lahko kupili različen material najhitreje in najbolj ugodno.

Izkoristite priložnost — z nakupom pri »Brodokomerc« boste najbolje izkoristili devizna sredstva.

VPLAČILO DEVIZNIH SREDSTEV:

1. **Iz inozemstva**
   — z bančnim nakazilom na račun številka 338-95 Brodokomerc, Rijeka — Narodna banka filiala Rijeka
   — s čekom na Brodokomerc in
   — mednarodno poštno pobotnico na Brodokomerc Rijeka
2. **Iz tuzemstva**
   — z vplačilom z lastnih deviznih računov na račun Brodokomerca, številka 338-1-95 Narodna banka filiala Rijeka, vplačnik mora s potrdilom vplačila prevzeti material pri eni izmed navedenih organizacij
   — z gotovino pri katerikoli navedeni prodajni organizaciji.

V vseh primerih vplačila mora plačnik navesti natančno, zakaj vplačuje in natančen naslov.

POSILJANJE MATERIALA:

1. Neposredno iz skladišča proizvajalca na naslov kupca
2. Neposredno prevzem materiala pri vplačilu.

Vse kupce obveščamo, da bomo vse obveznosti, ki so nastale pri začasnem zastoju prodaje za devize, pravočasno in solidno opravili.

»DANA« brez reklamacij

Ugodno gospodarjenje je navrglo 52 milijonov dinarjev za sklade. Tako so ugotovili v mirenskem podjetju DANA, ko so delali 9-mesečni obračun.

Celotni dohodek je bil za 1 odst., čisti dohodek pa celo za 7 odst. večji kot so predvidevali. Stroškov so imeli za 3 odst. manj. Proizvodnje resda niso uresničili, vendar je samo za 2 odst. zaostanka za planom. Toda večja storilnost omogočena z delom v novih prostorih, dobri tržni pogoji in podobne prednosti zagotavljajo DANI ob koncu leta boljši uspeh. Menijo, da plana, ki je za 20 odst. večji od lanskega, ne bodo samo dosegli, temveč tudi presegli.

Surovinskega zastoja ni več, tehnološki postopki se ustaljujejo, kvaliteta izdelkov se zboljšuje. Zanimivo je, da že precej časa DANA ni dobila reklamacije na izdelke ali cene. Trg še povečuje, s čimer postaja eno najbolj znanih in iskanih podjetij, ki zastopajo trebanjsko občino na tržišču.

Danes razgovor o aktualnih zunanjepolitičnih dogodkih

Komisija za mednarodne odnose pri občinskem odboru SZDL v Novem mestu bo nocoj, 4. novembra, ob 18. uri priredila v prostorih delavske univerze razgovor o najbolj pomembnih zunanjepolitičnih dogodkih v svetu. Razgovor bosta vodila člana komisije Štefan Simončič in Roman Kržan.

Delovna skupnost
ZAVODA ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV IN PRODUKTIVNOST DELA NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto

STROKOVNEGA DELAVCA ZA STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE

Zahteve: visoka ali višja strokovna izobrazba ustrezne stroke z daljšo prakso in smislom za organizacijo strokovnega izobraževanja. Nastop službe takoj ali po dogovoru, osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov zavoda. Interesenti naj vložé prošnjo z ustreznimi dokazili najkasneje do 15. novembra 1965.

KLOPOTEC

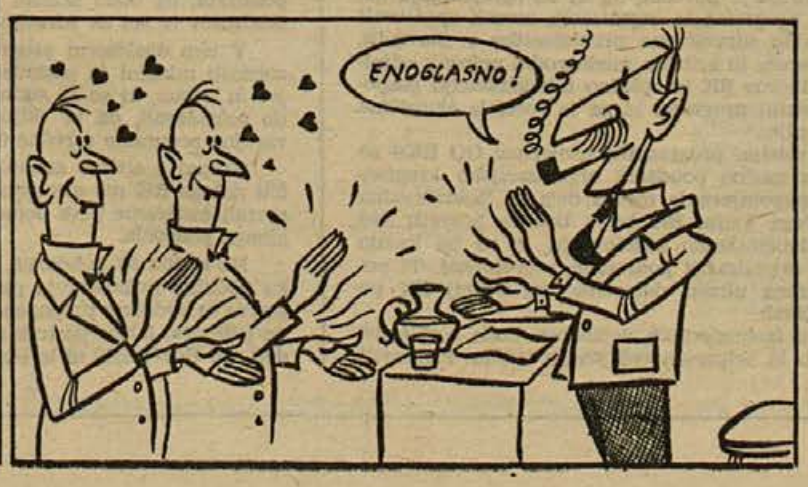

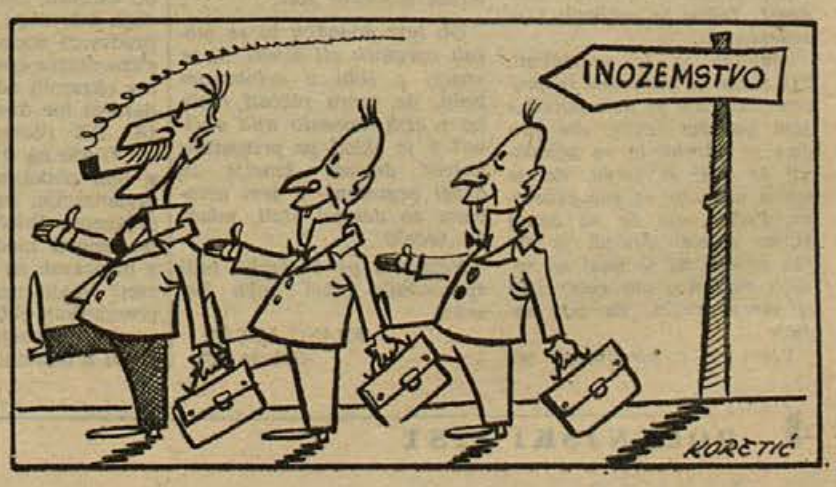

OTOČEC: „Naprej po poti, ki so jo začeli borci NOV!"

Podpredsednik republike tovariš Aleksandar Ranković na proslavi krajevnega praznika v Otočcu pri Novem mestu – Odkritje spominske plošče ob stoletnici osnovne šole – Tovarišica Slavka Becele-Rahkovićeva je razvila prapor krajevne organizacije Zveze borcev – Mnenje vseh domačinov: »Tako lepo nismo še nikoli počastili domačega praznika!«

Starodavni Otočec ob Krki že zlepa ni videl toliko ljudi pred svojo šolo in vzdolž ceste v lepo okrašenem kraju kakor minulo nedeljo dopoldne. Godba na pihala Godbenega društva iz Novega mesta je vabila že pred deseto uro domačine k slovesno okrašeni šoli, kjer so se zbrali medtem zastavonoše praporov krajevnih organizacij ZB novomeške občine. Pred šolo smo v družbi starih aktivistov videli tovariša Aleksandra Rankovića-Marka, podpredsednika SFRJ, njegovo soprogo Slavko, domačinko iz Zagrada za Starim gradom, glavnega urednika KOMUNISTA tov. Bogdana Osolnika, predstavnike novomeške občinske skupščine, obč. komiteja ZKS in obč. odbora SZDL ter predstavnike krajevnih organizacij in društev. Lepo vreme je dvigalo veselje številnih domačinov in pionirjev, ki so nestrpno čakali na začetek proslave pred svojim hramom učenosti — domačo osnovno šolo, ki je to jutro slovesno počastila stoletnico svoje ustanovitve.

Po odigrani državni himni je najprej pozdravil goste in domačine predsednik krajevne organizacije SZDL tov. Tine Tomšič, nato pa je stopila pred mikrofon tovarišica Ana Florjančič, ena izmed najzaslužnejših žena in aktivistk tega področja. V klenem nagovoru je obudila spomin na vojna leta, na trpljenje našega kmeta in delavca in začetek revolucije v krajih pod Trško goro. Nič ni čudnega, je poudarila, da so Dolenjci svoje nekdanje grenko in trnjevo garaško življenje radi zamenjali z oboroženim uporom proti okupatorjem in krivicam starega sveta, h kateremu jih je pozivala Komunistična partija Jugoslavije in Osvobodilna fronta. Spomnila se je prvoborcev Lojzeta Gregorčiča, Meri in Viktorja Becele, Slavke Becele-Rankovićeve, Franceta Beceleta, Sklandrovih, Jermanovih, Medvedovih in drugih družin, ki se niso ustrašile naporov in žrtev v boju za svobodo. Zgled prvih borcev je vabil v vrste NOV vedno nove in nove aktiviste in bojevnike za lepšo bodočnost. Že maja 1941 je zaživel v Otočcu prvi odbor OF in oskrbel s hrano borce, ki so šli v znameniti napad nad Nemce na Bučko. Že 5. januarja 1942 so odšli prvi 4 domačini v partizane; vodil jih je Stane Žura.

Tov Florjančičeva se je spomnila nato prvega mitinga 19. marca 1942 na Trški gori, majskih volitev v narodnoosvobodilni odbor leta 1942 in številnih spopadov in bojev partizanov z okupatorji, nasilja Italijanov in Nemcev ter belogardistov. Počastila je spomin na žrtve 23. septembra 1942 in na vse druge, ki so z življenji zapečatili ljubezen do domovine. V štirih letih je dalo sedanje območje Otočca, nekdanjega Šentpetra, približno 100 žrtev za svobodo.

Dolina gradov pa je v novi Jugoslaviji doživela svoj preporod, ki ga dviga tudi avtomobilska cesta, razvoj turizma in gospodarski napredek novomeške občine. V slednjega sodi tudi proslava 100-letnice osnovne šole na Otočcu, na kateri je tov. Florjančičeva odkrila ob koncu svojega govora spominsko ploščo in jo izročila v varstvo pionirskemu odredu »Franceta Beceleta«.

Sledile so lepe recitacije otoških šolarjev, med katerimi moramo posebej omeniti odličen nastop pionirke Marije Blažič, ki je prelepo recitirala Borovo pesem Kri v plamenih. Predstavniki organizacij so položili pred ploščo na šoli vence in šopke, tovarišica Slavka Becele-Ranković pa je nato razvila prapor krajevne organizacije Zveze borcev in ga izročila tov. Lapanjetu. Odlično je nato zapel šentjernejski oktet pod vodstvom tov. Zupanca, vsi gostje in domačini pa so se potem podali v obnovljeni dom Partizana, kjer je bila slavnostna akademija.

Šolski upravitelj VL. Mihelič je opisal ustanovitev in prehojeno pot otoške šole ter njene sedanje potrebe, pri čemer je povabil starše in predstavnike oblasti, da podprejo napore šole in njenega delovnega kolektiva, da bi dvignili kakovost pouka in zagotovili materialne potrebe šole. Spet je prijetno presenetil šentjernejski oktet in ubrano zapel tri pesmi; požel je nedeljeno priznanje in v hipu osvojil srca vseh v dvorani. Sledile so lepe recitacije, telovadni nastop otoških šolarjev in mladink ter mladincev iz Novega mesta, pevski zbor cicibanov se je predstavil gostom in staršem — z eno besedo: bilo je lepo!

Številne zastave so vihrale v jesenskem vetru pred domom, ko so gostje in domačini (vsi niti niso mogli v dvorano, toliko jih je prišlo!) zapuščali prireditev. Mnogi domačini so se rokovali s tovarišico Slavko Becele in njenim soprogom, ki sta z aktivisti tega področja posedela nato še v šoli v prijetnem kramljanju.

Tovarišica Slavka Becele-Ranković razvija prapor krajevne organizacije Zveze borcev v Otočcu;levo: Ana Florjančič in Aleksander Ranković, predsednik Zveze združenj borcev Jugoslavije (Foto: T. Gošnik)

PISMA UREDNIŠTVU

Zakaj nič ne ukrenejo?

Tovariš urednik!

Letos je bila v Loki že štirikrat poplavljena občinska cesta. O tem smo že večkrat pisali, a odgovorni se za to nič ne zmenijo. Bliža se jesen, zato lahko pričakujemo, da se bodo morali prizadeti hišni lastniki spet boriti z naraslo vodo, ki ob poplavah sili v stanovanja in gospodarska poslopja. Kako neprijetno je, če se to zgodi ponoči, ko nimaš pri roki vseh obrambnih naprav!

Nekateri smatrajo, da bi morala za ureditev te ceste poskrbeti krajevna skupnost v Loki, vendar menimo, da občinska cesta ne sodi v pristojnost krajevne skupnosti in da naj bi k popravilu prispevale tako sevniška zadruga kot Cestno podjetje iz Novega mesta. — Prav bi bilo, če bi Cestno podjetje čimprej poslalo v Loko nekoga, da bi povedal kako ukrepati. Lepih dni najbrž ne bo več dosti, zato ne bi smeli čakati.

Cudimo se tudi, da Cestno podjetje ne odgovori na več pritožb, ki so bile objavljene v Dolenjskem listu!

STANKO SKOČIR,
Loka

Kako naj plačam carino?

Tovariš urednik!

Sem cestni delavec z mesečno plačo 30.000 dinarjev. Pred kratkim sem dobil darilni paket iz Amerike, ki nam ga je poslala teta. Otroci so se paketa zelo veselili, ker je bila v njem roba tudi zanje, čeprav ponošena. Kakor nam je pisala teta iz Amerike, je bila vsebina paketa vredna 15.000 dinarjev. Carina pa je brez poštnine znašala 24.900 dinarjev! Tega z mojimi dohodki nisem mogel plačati in sem moral paket zavrniti, čeprav so se otroci tako veselili paketa, ki so ga tudi potrebni, saj jih je pet. Otroškega dodatka zanje ne dobivam, ker imamo nekoliko zemlje.

Kaj neki si bodo naši ljudje mislili, ko bo prispel paket nazaj v Ameriko?

MATIJA ŽIBERT,
Rovišče 56, Studenec

Dogodek v avtobusu

Tovariš urednik!

Pred dnevi sem vstopil v ne preveč zaseden avtobus. Tik za menoj se je povzpel po stopnicah še 80-letni starček. Videl sem prazen sedež in namignil očancu, naj se usede. Na praznem sedežu je ležala aktovka, zraven pa je sedel kakih 16 let star mladenič. Takoj je zaklical: »Zasedeno«!

Avtobus se je premaknil. Tik mene je bil sedež še prazen. »No, kje je tisti potnik,« sem pobaral fanta. »Še pride,« je odvrnil in se pomaknil še bolj h kraju, da je imela aktovka še več prostora. Prišli smo že na drugi konec mesta. Vstopil je deček in oni, ki je imel na sedežu aktovko, mu reče: »Ali ti nisem rekel, da boš sedel!«

Vtem je s sosednjega sedeža vstala deklica in dala starčku prostor. »Hvala, stokrat hvala,« je ponavljal s tresočim glasom.

Nato sem se pri drugih šolarjih-vozačih pozanimal, kdo je fant, ki praznega sedeža ni hotel odstopiti starčku. Zvedel sem, da hodi v prvi letnik vajenske šole.

Ob tem dogodku bi se morali vprašati: ali dijaki, ki se vozijo v šolo z avtobusom vedo, da mora plačati razliko v ceni namesto njih občina? V ta sklad pa prispevajo največ delavci, kmetje in drugi zaposleni. V tem avtobusu so delavci stali, mladi pa sedeli!

Nazadnje pa bi lahko tudi sprevodnik rekel kako besedo!

FRANC LUZAR,
Gabrje 109

Prenosni televizor – darilo tovarišice Slavke Ranković pionirjem na Otočcu

Krajevnega praznika Otočca prav gotovo najdlje ne bodo pozabili pionirji otoške šole: v nedeljo dopoldne jim je, zbranim v največjem razredu, tovarišica Slavka Becele-Rankovićeva, nekoč sama učenka te šole, prinesla svoje osebno darilo: lep prenosni televizijski sprejemnik. Prisrčno jih je pozdravila in nagovorila; čestitala jim je za krajevni praznik in za tako lepo sodelovanje, saj so se to jutro otoški pionirji zares postavili! Zaželela jim je veliko uspehov v šoli in izven nje, posebej pa jim je dejala:

»Bodite veseli in radi se poleg učenja tudi zabavajte! Mladost brez smeha in zabave ni mladost!«

Nato jim je izročila dragoceno darilo: najnovejši prenosni televizijski sprejemnik, da bi se ob njem veselili, pa hkrati tudi kaj novega naučili. Pionirka Emica Gril se je zahvalila za lepo darilo, ko pa se je na zaslonu posvetilo — je veselje prekipelo: vsi bi radi hkrati videli program in naenkrat so bili na stolih in mizah in vse glavice so se radovedno stegovale proti sprejemniku. Težko je popisati veselje in zadovoljstvo otoških pionirjev, ki jih bo darilo nekdanje učenke te šole tov. Slavke Beceletove še dolgo spominjalo na letošnji krajevni praznik.

Otroci so seveda takoj hoteli videti, kako televizor deluje. Tovarišica Slavka in njen sin sta jima hitro ustregla: na zaslonu so se pokazale v zadovoljstvo vseh prve slike (Foto: M. Moškon)

S TISKOVNE KONFERENCE GO RK SLOVENIJE

»Nismo le humanitarna organizacija!«

Ivo Majdič, predsednik glavnega odbora RK Slovenije, je predzadnji ponedeljek na tiskovni konferenci poudaril, da so ljudje doslej v RK vse preveč radi videli le humanitarno organizacijo. »Poudarjamo širše sodelovanje z vsemi organizacijami, ki delajo na našem področju!« je dejal ob začetku, nato pa je povedal, da so ob sprejemanju novega delovnega programa te organizacije morali upoštevati predvsem socialno zdravstveno problematiko v Sloveniji, elementarne nesreče in kritičen mednarodni položaj; ukinitev okrajnih odborov RK in splošno intenzifikacijo gospodarstva ter dveletni program, ki ga je sprejela skupščina GO RK Slovenije.

Glede na dvoletno programsko usmeritev GO RKS so v tem obdobju močno poudarili organizacijsko krepitev organizacije, izpopolnjevanje metod dela in izobraževalno dejavnost Rdečega križa. RK bo v bodoče posvetil več pozornosti medobčinskemu sodelovanju, ki se bo kazalo v pripravah in organizaciji področnih posvetovanj. Ti posveti imajo namen utrditi delovanje organizacij RK po posameznih občinah.

Na področju izobraževanih dejavnosti bodo bolj sodelovali z mladino in pripravili več javnih tribun. Pripravili bodo še analize o krvodajalstvu, ker smo v Sloveniji v stagnaciji (saj nismo našli novih delovnih metod, čeprav smo v zveznem merilu še vedno za vzgled), o problematiki ostarelih, o propagandni dejavnosti in druge.

GO Rdečega križa bo skušal analizirati dosedanje dosežke na področju zdravstvene vzgoje na podlagi podatkov, ki so jih zbrale občinske organizacije. Prav tako nameravajo vpeljati »šolo zdravja«, v kateri bi zajeli predvsem dve temi: vprašanje higiene (splošna in osebna higiena, higiena domače hiše in okolja ter prehrana, vključno šolske mlečne kuhinje) in prevencije nesreč. Pri izbiri tem pa bodo seveda morali upoštevati različne pogoje na vasi in v mestih ter industrijskih centrih.

Na socialnem področju bodo morali najprej opredeliti naloge RK, potrebno pa bo tesnejše sodelovanje s Sekretariatom za zdravstveno in socialno varstvo. Tudi tu so poudarili, da bodo skušali pritegniti v svoje vrste čimveč študentov iz šol za zdravstvene in socialne delavce.

V tem dveletnem programu bodo posvetili veliko pozornosti mladini in podmladku. Razen posvetov, seminarjev in tribun, ki so že stalna oblika dela z mladimi, si bodo prizadevali, da bi vključevali in utrjevali zdravstveno vzgojne programe v redne učne načrte vseh šol.

Skupaj s civilno zaščito bodo morali tudi točno določiti naloge RK pri elementarnih nezgodah, dopolniti bodo morali programe prve pomoči in jim dodati teme iz socialnega področja.

Na koncu so poudarili, da tisk, radio in televizija lahko občutno pripomorejo pri njihovih akcijah. Učinkovita, pestra in sodobna propaganda je lahko tudi močna finančna podpora, lahko pa tudi pripomore, da bodo ljudje uvideli, da Rdeči križ ni le humanitarna organizacija.

ZA DAN MRTVIH V KOČEVSKI REKI

Na dan mrtvih smo obiskali Kočevsko. Tostran Stalcerskega hriba nam je pogled romal proti Rogu, Mozlju in Koprivniku, ko pa smo se pripeljali do vrha, se nam je odprla panorama Krempe, Kapiča, Boriča in Moža, pod katerimi so se nekdaj križale poti brigad in kurirskih patrol, bukve in smreke pa so sprejele pod svoje okrilje ljudi iz požganih vasi...

Ustavili smo se v Kočevski Reki, prijazni, novi vasici pod Krempo. Pred leti so vaščani postavili na griču spomenik žrtvam iz kraja in okolice. Ta večer se je okrog spomenika zbralo lepo število domačinov in gostov. Po nagovoru predsednika ZB in nastopih mladine so nam misli ušle nazaj, v dni, ko Ješelnikov s Sadnega vrha, Pojetov iz Mokrega potoka, Maršičev iz Primožev, Valenčičev in Novakov iz Brige, Pustavrhov in Zakrajškov iz Reke ter številni drugi še niso počivali v tem grobu. Spomnili smo se sekretarja Zmaga, komisarja Lada, Klaričeve Micke, Lavričevega očeta, Bartola iz Koč, treh članov Lesarjeve družine... Že pred vojno so se borili za pravice Slovencev, za svobodno Kočevsko, za lepšo bodočnost! Dali so življenja za nov svet onkraj Friedrichsteina pod Krempo in Kapičem.

Plošča na šoli pove, da se je v tej zgradbi 10. oktobra 1943 zbrala slovenska mladina na svoj prvi kongres in obljubila, da bo starejšim pomagala izgnati okupatorja z naše zemlje.

M. TRATAR

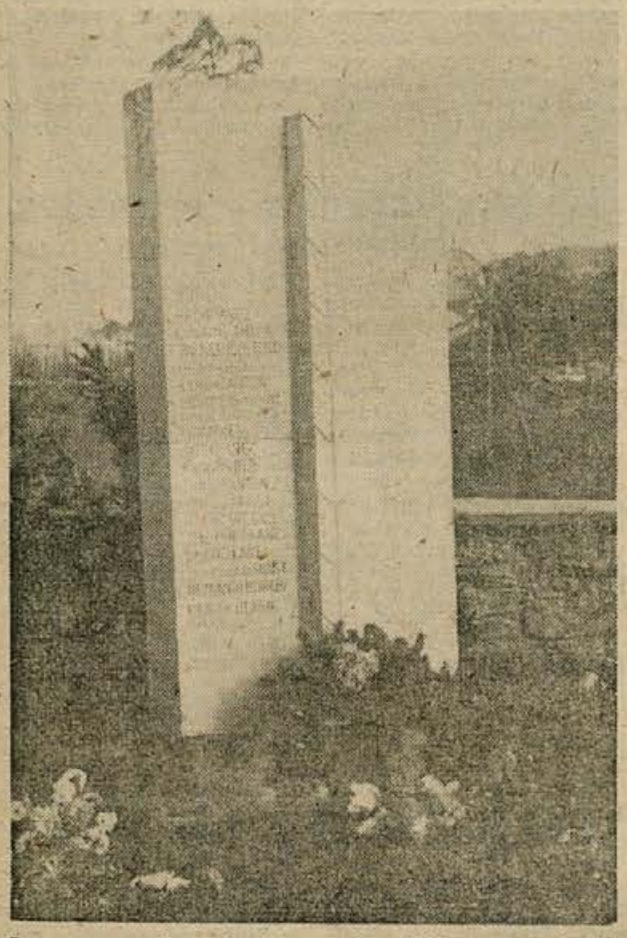

Lepo vreme je dalo letos pokopališčem, spominskim obeležjem in drugim prostorom, kjer počivajo naši dragi, prav posebno podobo. Povsod, kjer smo te dni bili, so bila grobišča zelo lepo urejena, cvetja in lučk pa je bilo pravtako povsod zelo veliko. Med najlepše urejenimi grobišči je bilo tudi zadnje domovanje partizanov in žrtev na pokopališču v Šmarju pri Šentjerneju, kjer so se domačini spomnili tudi 11 neznanih borcev (Foto: Polde Miklič)

Kulturni teden v Brestanici

V počastitev 20-letnice delovanja domačega DPD Svobode se v Brestanici pripravljajo na kulturni tuden, ki bo trajal od 29. novembra do 5. decembra. Uvod v jubilejno praznovanje bo bogato pripravljena proslava dneva republike. Istega dne bodo hkrati odprli razstavo raznih dokumentov in rekvizitov iz kulturne dejavnosti brestaniške Svobode. V dveh izložbenih oknih trgovin v Brestanici bodo obudili spomin na dejavnost Svobode. Zadnje dni praznovanja se bodo pomerili v tekmovanju brestaniški šahisti, ker v okviru Svobode deluje tudi šahovska sekcija. Na slavnostno akademijo, s katero bodo 5. decembra končali kulturni teden, bodo povabili ustanovne člane brestaniške Svobode in večletne domače požrtvovalne kulturne delavce.

Nova cesta Pišece-Bizeljsko odprta

V soboto, 30. oktobra, so praznovali ljudje z obeh strani Dramlje. V prisotnosti številnih gostov so na pišečki strani odprli novo cesto, ki povezuje Pišece z Bizeljskim. Predsednik krajevnega odbora SZDL Pišece Ivan Cizelj je navzočim opisal dolgoletne težnje tamkajšnjih občanov po dograditvi ceste na Bizeljsko. Končno so se ljudem vendarle izpolnile želje.

Cesta vodi čez njive, travnike in vinograde in ljudje so radi odstopili ta zemljišča, samo da bi jih cesta čimprej zbližala s svetom.

Novo pot na Bizeljsko je odprl predsednik občinske skupščine tov. Milan Šepetavc. Sledila je prva vožnja do Bizeljskega in na pot se je podala kolona avtomobilov z gosti in domačini. Pri Balonu na Bizeljskem so goste pričakali šolarji in predstavniki krajevne skupnosti Bizeljsko. Počastili so jih z domačo kapljico in po kratkem razgovoru so se vsi skupaj odpravili nazaj v Pišece, kjer so nadaljevali slavje v čast občinskega praznika in otvoritve nove ceste.

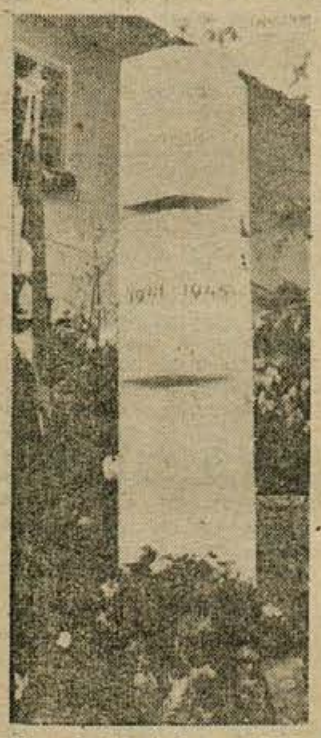

Spominski steber pod osnovno šolo v Beli cerkvi so odkrili v ponedeljek dopoldne; skupaj s ploščadjo in tremi vzidanimi ploščami bo pričal poznim rodovom, da je nad 60 prebivalcev ožjega okoliša Bele cerkve dalo za svobodo življenje, nekateri borci tega področja pa imajo spominska obeležja tudi drugod, kjer so pokopani.

POSAVSKI MUZEJ POVEČUJE SVOJE ZBIRKE

Posavski muzej v Brežicah uspešno nadaljuje s kulturnim poslanstvom med občani. Lani so odprli nov oddelek NOB in galerijo znanega akademskega slikarja Spodnjega Posavja Frana Stiplovška, pri čemer so dobili 350 kvadratnih metrov novih prostorov.

Letos so pričeli urejevati prostore za arheološko in etnografsko zbirko muzejskih predmetov. Ker pa so Nemci med vojno prezidali več grajskih prostorov, so morali najprej te spraviti v prvotno stanje. V novo urejenih prostorih bodo dobili svoje mesto predzgodovinski eksponati, izkopani v Dobovi, ki so bili doslej spravljeni v skladiščih in so bili obiskovalcem nedostopni.

Z novimi 200 kvadratnimi metri muzejskih površin bo Posavski muzej dobil zaključene prostore v celotnem II. nadstropju brežiškega gradu.

Pridružila se jim bo še baročna zbirka z galerijo grbov baronov Moškonov iz Pišec, s srednjeveškimi pečati in z orožjem, medtem ko bo dijakom gimnazije in učencem odlično pomagala še reformacijska in protireformacijska literatura.

Tovariši Aleksandar Ranković, Slavka Becele-Ranković, Niko Šilih in Sergij Thorževskij poslušajo razlago profesorja Janka Jarca v novo odprtem oddelku muzeja NOB v bivši Ropasovi hiši.

Novo osnovno šolo na Veliki Dolini so si prejšnji četrtek med prvimi ogledali tudi tovariši Franc Galič, pomočnik republiškega sekretarja za kulturo, zvezni poslanec Boris Ziherl, predsednik ObS Brežice Milan Šepetavc in častni občan brežiške občine dr. Ivan Ribar (na sliki: z leve proti desni — foto: T. Gošnik)

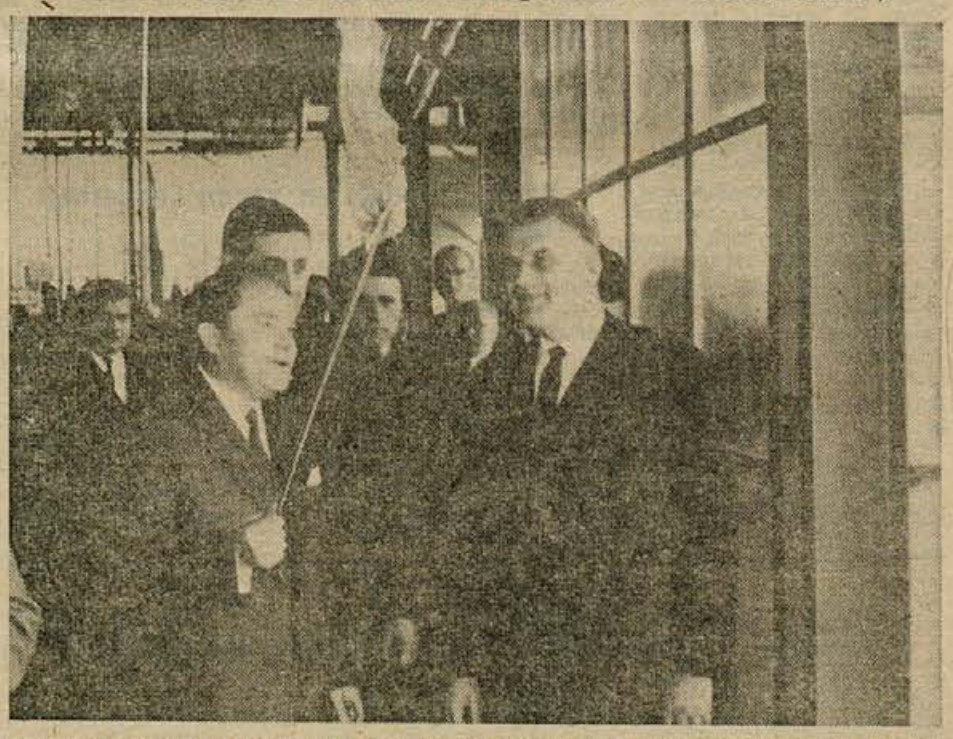

Direktor poljskih podjetij, ki so sodelovala pri gradnji bršlinske steklarne, predaja simbolično plamenico članu izvršnega sveta SRS Viktorju Kotniku, ki je prižgal mazutne gorilnike in otvoril steklarno. (Foto: M. Moškon)

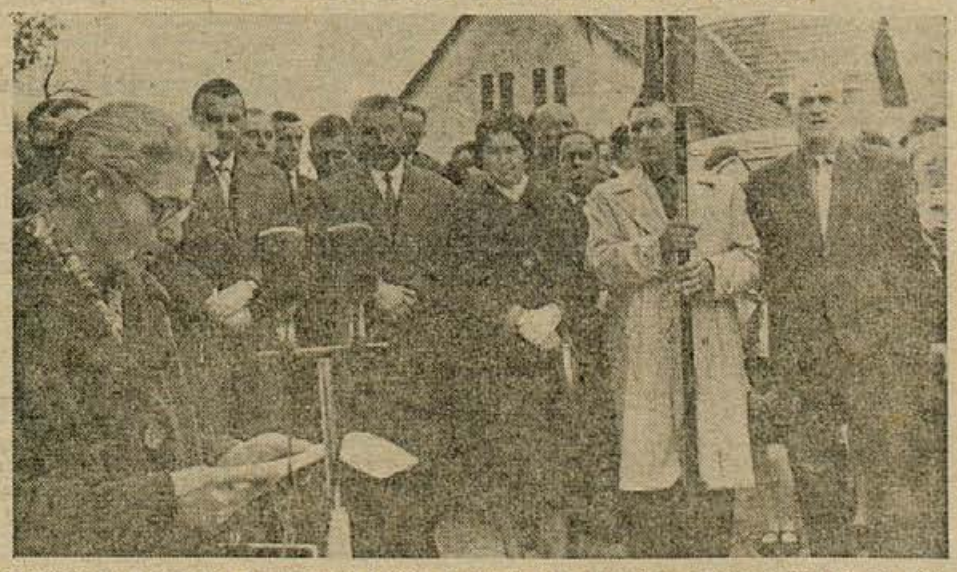

Nedeljske proslave ob stoletnici šole v Otočcu in razvitju prapora ZB so se udeležili tudi podpredsednik republike Aleksandar Ranković, Slavka Bečele-Ranković in glavni urednik »Komunista« Bogdan Osolnik. Na sliki: gostje in domačini poslušajo nagovor nekdanje aktivistke tovarišice Ane Florjančičeve (Foto: M. Moškon)

Letošnji Trdinovi nagrajenci

Trdinove nagrade za leto 1965 so prevzeli: Lojze Kastelic v imenu DPD Svoboda »Dušan Jereb«, prof. dr. Oton Bajc za svoje zasluge na zdravstveno-prosvetnem področju in Albert Zupanc, pevovodja šentjernejskega okteta DPD »Brata Pirkovič« v imenu svojega ansambla (Foto: M. Moškon)

(Nadaljevanje s 1. str.)

leta 1927 dalje. Do vključno l. 1965 jih je moč našteti že 34 v nemških, slovenskih in jugoslovanskih medicinskih revijah, napisal pa je tudi knjigo o poškodbah in njihovem zdravljenju. Z vsem tem je prof. dr. Bajc tudi na Dolenjskem in na področju novomeške občine veliko prispeval k razvoju zdravstvene kulture in prosvete. Priznati mu moramo tudi zaslugo za postopno izgradnjo novomeške bolnišnice. Zaradi vseh teh in še drugih zaslug mu je nedavno tega podeljeno mesto izrednega profesorja kirurgije.

Svet za kulturo je zato brez oklevanja sprejel predlog, da dobi prof. dr. Bajc Trdinovo nagrado za 1965 kot priznanje za življenjsko delo in zahvalo za uspešen razvoj zdravstva na Dolenjskem, zlasti še v novomeški občini in za tehtne prispevke medicinski znanosti.

Zasluženo priznanje novomeškemu DPD Svoboda - »Dušan Jereb«

Drugi letošnji nagrajenec je delavsko prosvetno društvo Svoboda — »DUŠAN JEREB«, ki praznuje letos 20-letnico ustanovitve in plodnega dela. S svojim vztrajnim delom je društvo v teh letih pridobilo ugled ne le doma, temveč tudi na podeželju in izven občinskih meja. — Društvo ima orkester, moški pevski zbor in dramsko skupino ter se je vseh 20 let z nastopi vedno vključevalo v vse javne prireditve. Že leta 1946 je tekmovalo s svojimi skupinami in skoraj vedno zasedalo prva mesta v občinskem, okrajnem, medobčinskem, republiškem in dvakrat tudi v zveznem merilu.

V arhivih društva »DUŠAN JEREB« najdemo vrsto diplom za uspešne in priznane nastope moškega pevskega zbora, novomeškega amaterskega gledališča, kakor tudi orkestra. To so posebna zvezna in republiška priznanja, diplome okrajnega sveta svobod in prosvetnih društev, pohvale za nastope in gostovanja pevcev pri izgradnji avtomobilske ceste Zagreb-Beograd in Zagreb-Ljubljana. Težko bi v kratkem poročilu našteli vse diplome, medalje in pokale, ki so jih sekcije tega prizadevnega društva prinašale domov iz leta v leto z zgledno požrtvovalnim delom svojih članov, skrbele za razgibano kulturno življenje mesta in pokrajine. Samo od lanskega 1. septembra do 31. avgusta 1965 je priredilo društvo 17 prireditev, ki jih je obiskalo 3315 ljudi, take pa bi bile tudi številke o dejavnosti prejšnjih let. — Svet za kulturo je menil, da tako uspešno, dolgoletno zvesto delo na področju vzgoje in prosvetljevanja ljudstva zasluži tudi letošnjo Trdinovo nagrado. Društvo je zlasti letos spet sila aktivno in občinski svet za kulturo želi, da bi se z novim priznanjem članstvo še bolj zavzelo in nudilo društvo 17 prireditev, besedo, zvočen glas in kazalo idejno neobotavljajočo pot.

Hiter in kvaliteten vzpon šentjernejskega okteta

Tri leta dela okteta DPD »Brata Pirkovič« iz Šentjerneja so kronana z najvišjim domačim priznanjem: Trdinovo nagrado! To je nedvomno svojevrstno spričevalo prizadevanj in naporov, ki jih je ta kolektiv vložil v svoje delo. — In z njim tudi uspel. Šele oktobra 1962 so oktet ustanovili na pobudo sedanjega predsednika društva Franca Bambiča iz Šentjerneja. Prej je oktet strokovno vodil Valter Mlekuš, zdaj pa je njegov pevovodja učitelj Albert Zupanc. Mladi oktet je kmalu vzbudil pozornost doma in na različnih gostovanjih, saj je od koncerta do koncerta dvigal in širil svoj program. Oktet je nastopal tudi na medobčinskih kulturnih revijah, 5. junija 1963 pa je prvikrat pel pred mikrofonom RTV Ljubljana. Šentjernejski pevci so peli za izseljence na Otočcu in drugje, na Dolenjskem kulturnem festivalu, priredil je tudi več samostojnih koncertov doma, kjer skrbi tudi za glasbeno vzgojo mladine, saj ji bo prirejal posebne koncerte. Peli so tudi že v Šmarjeti, Beli cerkvi, Karteljevem, Škocjanu, na Bački in Reki. Letos 11. maja so Šentjernejski pevci že četrtič peli za radijsko oddajo. Kjerkoli so nastopili, so osvežili prireditev s svojim lepim petjem in plemenitili ljudi z domačo in tujo pesmijo.

»Nagrada – spodbuda za še večjo prizadevnost!«

Nagrajenci so dobili diplome in denarne nagrade, v njihovem imenu pa se je po razdelitvi zahvalil prof. dr. Oton Bajc, ki je dejal, da jim pomenijo podeljene nagrade samo še spodbudo več za še uspešnejše delo, za nadaljnji razvoj Dolenjske in naših ljudi. — Navzoči so prisrčno čestitali nagrajencem in jim izrekli tudi v imenu organizacij in odborov priznanja, združena z veseljem ob ponovni oživitvi Trdinovih nagrad.

Tovarišema Palmi in Janezu Kasesniku za slovo lepe želje!

Pred kratkim sta se odselila iz Novega mesta prof. Palmira in Janez Kaselnik, ki smo ju vseh dvajset povojnih let videvali v javnem življenju našega mesta.

Po 20-letnem ravnateljevanju na novomeški gimnaziji je prof. Palma Kasesnikova odšla na novo službeno mesto v Novo Gorico, kjer kot slavistka opravlja svetovalske posle pri tamkajšnjem Zavodu za prosvetno pedagoško službo. Prof. Janez Kasesnik, doslej svetovalec na novomeškem zavodu za PSS, pa je prevzel ravnateljsko mesto na osemletki v Mirnu pri Gorici.

Za njuno aktivno delovanje v različnih organizacijah in društvih kot tudi za poklicne uspehe na Dolenjskem se jima zahvaljujemo z željo, da bi svoje bogate izkušnje posredovala Primorcem in da bi se v novem okolju kar najbolje počutila!

Krški likovni amaterji bodo razstavljali

Klub likovnih amaterjev v Krškem, ki šteje 15 članov, bo spomladi prihodnjega leta organiziral razstavo del svojih članov. To bo prva razstava klubovih slikarjev amaterjev.

Ljudska knjižnica – pridobitev za Dolenjske Toplice

Med pomembne kulturne prireditve v okviru praznovanja občinskega praznika sodi otvoritev ljudske knjižnice v Dolenjskih Toplicah. V nedeljo, 31. oktobra, so ob skromnem, toda prisrčnem kulturnem programu in uvodnih besedah predsednika domačega prosvetnega društva izročili namenu lepo urejeno knjižnico z okoli 1200 knjigami.

Sredstva za ureditev knjižnice je prispevala družba, precej knjig pa so darovali tudi posamezniki. Slovešnosti so se udeležili razen domačinov tudi nekateri tovariši iz Novega mesta ter ob tej priložnosti čestitali marljivim prosvetnim delavcem iz Toplic, ki imajo za ureditev knjižnice največ zaslug.

Ni se ustrašil poti

Stanko Arnšek vzorno igra v »Miklovi Zali«, ki jo že nekaj časa uprizarjajo Kostanjevičani. Režiser te ljudske igre Lado Smrekar mu je zaupal eno osrednjih vlog. Arnšek se ni ustrašil poti, saj je kar 82-krat odpotoval iz Krškega v Kostanjevico, kjer so se vadili za uprizoritev.

DVAJSETA KNJIGA LOJZETA ZUPANCA

„Sto belokranjskih“

Lojze Zupanc je na Dolenjskem in v Beli krajini popularno ime. Dolga leta je živel in delal v Beli krajini. Ko je še učiteljeval v Štrekljevcu, so ga obiskovali mnogi prijatelji, ki so se hoteli naužiti lepot Bele krajine in prisrčnega, razvedrilnega pogovora z duhovitim avtorjem neštetih belokranjskih zgodb.

Doslej je Lojze Zupanc, član Društva slovenskih književnikov, napisal že dvajset knjig. Večinoma je opisoval motive iz deželice onkraj Gorjancev. Pravkar je spet izšla knjiga izpod njegovega peresa — »Sto belokranjskih«. Izdala jo je Mladinska knjiga. Knjiga je lično opremljena, na naslovni strani pa ima barvno ilustracijo, »Belokranjsko kolo« slikarja Matije Jame.

V knjigi »Sto belokranjskih« je Zupanc na 215 straneh zbral in v lepem umetniškem jeziku povedal sto zgodb. Pripoveduje o silakih, vilah in drugih pravljičnih bitjih. Bralci pa bodo našli na straneh knjige tudi prenekateri kraj med Gorjanci in Kolpo, kar še bolj pritegne starejše in mlajše bralce. Pisatelj nas vodi po Gorjancih, Beli krajini, ob Kolpi, tja v Bilpo, pa na Smuko, v Semič in okolico. Lojze Zupanc je kar četrt stoletja hodil po teh krajih in poslušal zgodbe, ki jih današnji Belokranjci še radi pripovedujejo. Zupanc jih je obdelal s prefinjenim peresom, pustil jim je le belokranjsko patino. Ohranil je tudi pristne belokranjske izraze, povprečni bralec pa jih bo razumel tako, da bo pogledal v besedišče, dodano koncu knjige.

Lojze Zupanc je napisal o Beli krajini več knjig. 1956 je izšlo njegovih 60 pripovedk pod naslovom »Zaklad na Kučarju«. Za »Sto belokranjskih« je zbral svoje najboljše zgodbe in zapiske. Mladinska knjiga ga je počastila s tem, da je knjigo izdala v elitni zbirki najlepših pravljic in pripovedk iz svetovne književnosti. Ilustracije Cite Potokar lepo dopolnjujejo pisateljevo hotenje.

Avtor je napisal knjigi uvodno besedo, v kateri med drugim sporoča, da se dokončno poslavlja od Bele krajine in se s to izdajo oddolžuje belokranjskemu ljudstvu. Prepričani pa smo, da Lojze Zupanc še ni odložil umetniškega peresa in da njegova bisaga belokranjskih zgodb še ni izpraznjena. Ljudem se zahoče dobrega branja in Lojze jim lahko ustreže. Lepo zna sukati pero, zato naj ga ne odloži.

JOŽE ŽUPANČIČ

Pomoč šolstvu - najučinkovitejša investicija 4

Kvaliteta pedagoškega dela je naša rezerva. Šolstvo je drago takrat, kadar je neučinkovito. Zato se morajo tudi naši šolski kolektivi, naši prosvetni delavci pridružiti vsem prizadevanjem za izboljšanje kvalitete dela, za racionalnejše trošenje sredstev, za smotrnejše in ekonomičnejše uporabljanje razpoložljivih učnih dni in ekonomizacijo učnega časa, učnih ur. Še vedno se dogaja, da odpadajo učni dnevi, da trajanje učnih ur ni vedno v skladu s postavljenimi zahtevanimi normami. Intenzivneje je potrebno razvijati nagrajevanje po delu, saj danes v veliki večini nagrajujemo le še količino, ne pa tudi kakovost opravljenega dela. Res so prvi koraki k samoupravljanju, izdelava raznih samoupravnih aktov, zahtevali od naših učiteljskih kolektivov mnogo truda in časa in potisnili primerno nalogo — pedagoško delo — nekoliko ob stran. Zato pa je potrebno sedaj, ko so med učitelji nove naloge, ko je tu vsklajevanje samoupravnih aktov z novimi zakonskimi predpisi, pomagati šolskim kolektivom, da jim bo ostalo dovolj časa za poglabljanje v intenzifikacije vzgojno izobraževalnega dela. In prav tu je potrebno, da republiški, za šolstvo pristojni organi, hitreje izdajajo navodila in predpise. Nejasnosti pri posameznih vprašanjih, različno tolmačenje enega ali drugega zakonskega določila vzbujajo samo hudo kri in nerazpoloženje in s tem izpodkopavajo trdno osnovo kvalitetnega dela, primerno delovno vzdušje, delovno zavzetost in pravilne odnose znotraj šolskih kolektivov kot tudi med šolskimi kolektivi. Gre predvsem za razna določila zakona o delovnih razmerjih, za učno obveznost, za strokovne izpite. Ureditev teh vprašanj bo sprostila marsikatero ustvarjalno in delovno vnemo, prispevala k vzpostavitvi boljših notranjih odnosov in atmosfere, ki bo sproščala nešteto pobud za doseganje boljših rezultatov dela.

Izboljšanje kvalitete vzgojnoizobraževalnega dela, doseganje njegove večje učinkovitosti je zahteva, ki jo gospodarska reforma postavlja pred nas. In za izpolnjevanje te zahteve je potrebna skupna akcija vseh, ki jim je v interesu družbeni napredek, nenehno kontinuirano prizadevanje za izboljšanje materialnih pogojev, našega šolstva, za njegovo višjo strokovno raven, za doseganje višje izobrazbene in kulturne ravni mladih generacij.

Vsekakor je v danih pogojih potrebna našim učiteljem tudi kvalitetna strokovna pomoč v prizadevanjih za iskanje in uporabljanje boljših oblik in metod dela. To strokovno pomoč naj jim nudi pedagoška služba. Toda kvaliteta njenega dela je odvisna od dobrih strokovnjakov za posamezna predmetna področja. Zavod za prosvetno pedagoško službo kljub prizadevanjem kolektiva ni uspel dobiti strokovnjakov za glavna predmetna področja. Delo z zunanjimi sodelavci, ki so stalno zaposleni drugje, pa ne more biti tako uspešno. Tem težavam se pridružujejo še težave v financiranju. Kot medobčinska ustanova zavod nima trdne materialne osnove, saj ena ali druga občina soustanoviteljica toži, da daje preveč, čeprav je ključ za participacijo občin število oddelkov osnovnih šol ob upoštevanju oddaljenosti od sedeža zavoda. Taka stalna negotovost glede višine sredstev pa tudi nezadostna stimulacija strokovnih sodelavcev ne more ugodno vplivati na rezultate dela. Strokovni sodelavci zavoda nudijo šolam strokovno pomoč ob obiskih šol, z organizacijo raznih oblik strokovnega in pedagoškega izpopolnjevanja. Teh oblik ni bilo malo. Vemo pa, da vse oblike pošolskega izobraževanja zahtevajo mnogo sredstev. Seveda morajo strokovni sodelavci zavoda spremljati tudi izvrševanje vseh šolskih predpisov, ki so jih šolski kolektivi v času uveljavljanja samoupravljanja mnogokrat obšli. Delo pedagoške službe je zahtevno in odgovorno, zato pa je potrebno, da jo končno že utrdimo, da tudi njej zagotovimo trdnejšo materialno osnovo, uredimo odnose med občinami soustanoviteljicami in ji tako omogočimo, da bo mogla prispevati k večji učinkovitosti vzgojnoizobraževalnega dela.

Tovarišice in tovariši odborniki! Svet za izobraževanje, telesno in tehnično vzgojo je na svoji zadnji seji proučil in sprejel poročilo o problematiki šolstva v novomeški občini in na osnovi poročila sprejel tudi nekatere predloge, ki jih posreduje skupščina v razpravo in odločanje.

Za hitrejše razvijanje šolstva in njegovo večjo učinkovitost naj se zavzemajo vsi činitelji, vsi občani in še posebej prosvetni delavci. Zato naj se pospešeno urejajo materialni pogoji naših šol pa tudi življenjski pogoji prosvetnih delavcev. Pospešena gradnja stanovanj prosvetnih delavcev, ki jo občinska skupščina vodi že nekaj let, naj se nadaljuje in v zvezi s tem tudi realizira sklep občinske skupščine iz leta 1963 o prenosu vseh stanovanjskih SLP v katerih so nosilci stanovanjskih pravic prosvetni delavci, v upravljanje vzgojnoizobraževalnih zavodov.

Voditi je potrebno sistematično skrb za dotok novih kadrov s pravilno politiko štipendiranja, hkrati pa je treba nenehno skrbeti za izobraževanje in izpopolnjevanje prosvetnih delavcev, kar je predvsem naloga prosvetno pedagoške službe, ki jo je prav zaradi tega potrebno utrditi, tako v kadrovskem kot materialno finančnem pogledu.

Republiški, za šolstvo pristojni organi naj pospešeno izdajajo zakonske predpise, ki urejajo nekatera vprašanja notranjih odnosov v šolah, da bodo mogle te sprejeti svoje samoupravne akte pravočasno, do 31. 12., kot to določa zakon o zavodih.

Kot pomoč učencem, staršem in vzgojiteljem naj se intenzivneje razvija otroško varstvo na osnovi v poročilu navedenih priporočil, pri centru za socialno delo pa organizira vzgojna svetovalnica. Šolski kolektivi naj razvijajo nagrajevanje po delu tako, da bo kvaliteta dela bolje stimulirana, hkrati pa vložé vse svoje sile za intenzifikacijo in ekonomizacijo vzgojno izobraževalnega dela ter pravilno gospodarjenje z razpoložljivimi sredstvi.

K pravilnemu vrednotenju vloge in mesta vzgoje in izobraževanja v prizadevanjih za doseganje smotrov gospodarske reforme naj prispevajo vsi občani in vse organizacije, da bo možno čim hitreje ustvariti vse tiste pogoje in okoliščine, ki so porok večjih delovnih rezultatov na tem področju.

Prof. EMA MUSER

Ukrepi za večjo gospodarnost v zadrugi

Dosedanje nerentabilno poslovanje Kmetijske zadruge Črnomelj je samoupravne organe spodbudilo k razmišljanju – Reorganizacija poslovanja, ločiti proizvodnjo od trgovanja, uvesti enotno komercialno službo, uskladiti živalsko in rastlinsko proizvodnjo ter še drugi ukrepi so že sad prizadevanja za večjo gospodarnost

Dejstvo, da je Kmetijska zadruga Črnomelj polletno poslovanje zaključila z okoli 23 milijonsko izgubo in da se izguba še povečuje, je bilo povod za razgovor s predsednikom upravnega odbora zadruge inž. Janžekovičem in predsednikom zadružnega sveta inž. Golobom. O tem, kaj so samoupravni organi glede na nerentabilno poslovanje ukrenili doslej, sta povedala:

Tehniki so bili zaposleni s trgovino

— Že pred reformo, zlasti pa po njej, je upravni odbor zadruge večkrat v ostrih razpravah in tudi v navzkrižnih mnenjih iskal možnosti za boljše gospodarjenje. Ugotovili smo, da delitev dela znotraj kolektiva ne ustreza, zlasti pa ne pri zaposlenih s kooperacijsko proizvodnjo. Do pravega sodelovanja s kmetovalci sploh ni prišlo! Tehniki, ki naj bi imeli na skrbi proizvodnjo v kooperaciji, so bili zavoljo dosedanjega načina dela zaposleni pretežno s trgovskimi posli To nas je privedlo do sklepa: ločiti proizvodnjo od trgovanja!

Dalje smo ugotovili, da so komercialno politiko zadruge vodili doslej zvečine upravniki oz. poslovodje trgovin po posameznih ekonomskih enotah in da pravzaprav enotne komercialne službe nismo imeli. Tej ugotovitvi je

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

sledil drugi sklep: vzpostaviti enotno komercialno službo za celotno proizvodnjo, ki ne bo več ločena na lastno in kooperacijsko delo.

Potrebujemo 53 ljudi manj kot doslej

— Reorganizacija poslovanja je sprožila tudi ponoven pretres vseh potrebnih delovnih mest. Tako so naši samoupravni organi pripravili predlog nove sistemizacije delovnih mest, po katerem je 53 ljudi v kolektivu odveč. Število zaposlenih je že precej zmanjšano, ker nismo na izpraznjena delovna mesta zaposlovali novih ljudi, razen tega tudi nimamo več delovne sile iz drugih republik. Pač pa pričakujemo težave pri zmanjšanju administrativnega in operativnega kadra, kjer predvidevamo 10 delovnih mest manj. Novi poslovnik je že izdelan. Najprej ga bo predelal zadružni svet, nato kolektiv, končno še zadružni svet, ki ga bo potrdil. Tedaj bo razprav o delovnih mestih konec in bo treba ukrepati.

Ekonomika ima prednost

V prid večje gospodarnosti sta inženirja agronoma navedla še nekaj bistvenih sprememb pri organizaciji proizvodnega dela:

— V lastnih hlevih smo imeli okoli 1400 glav živine, medtem ko smo pridelovali precej manj krme, kolikor bi jo potrebovali za tolikšen stalež živine. Ekonomika v živalski proizvodnji potemtakem ni mogla obstajati. Po novem bomo najprej spravili v sklad živalsko in rastlinsko proizvodnjo, se pravi: redili bomo toliko glav živine, kolikor jo bomo lahko prehranili, ali točneje povedano le okoli 1000 glav.

V letu 1966 se bo občutno povečala tudi proizvodnja na melioriranih steljnikih, medtem ko bomo del najslabših površin (okoli 90 hektarov) začasno izločili iz proizvodnje. Ugotovili smo namreč, da so bili proizvodni stroški tu precej večji od dohodkov.

O strojnem parku, ki je poslovni izgubi nemalo pripomogel, še tečejo razprave. Obstajata dva predloga: ali nekaj strojev odprodati, ali pa jih izven sezone spraviti in jih uporabljati samo v času največjih poljskih del. Za en ali drug predlog se naši samoupravni organi še niso odločili.

■ Načrti za uvedbo ekonomike v zadružnem poslovanju so lepo zastavljeni, vendar je do njihove uresničitve še dolga pot. Ker smo v preteklih letih zadruge že večkrat reorganizirali, vedno znova ugotavljali napake prejšnjih sistemov in iskali boljše poti, bi morali tokrat črto potegniti zares. Upajmo — s kmetovalci vred —, da bodo tokrat prizadevanja zadruge uresničena

R. B.

Prizadevni jamarji iz Črnomlja so letos pregledali že 25 jam in v dveh odkrili izredno lepe kapniške tvorbe. Zanimanja za delo jamarske sekcije je precej, zato upajo, da se bodo vrste aktivnih jamarjev kmalu okrepile. V bodoče nameravajo raziskovati dolino med Graščico in poljanskimi hribi. Na fotografiji: kapniki v glavni dvorani Skoreče jame pri Adlešičih.

1. XI. v Črnomlju

■ Po vseh večjih krajevnih središčih so bile na dan mrtvih žalne svečanosti s polaganjem vencev na spomenike in spominske plošče. Osrednja občinska komemoracija je bila 1. novembra ob 9. uri pri spomeniku prvoborcem Bele krajine na Gričku v Črnomlju. V programu so sodelovali: ženski pevski zbor iz Črnomlja, moški pevski zbor iz Semiča in šolarji, medtem ko so pripadniki domačega garnizona izstrelili častno salvo. — Istega dne je bilo ob 14. uri odkritje spomenika in grobišča 21. padlim borcem na Krvavčjem vrhu. Ob tej priložnosti je govoril prvoborec — domačin Žan Škrinjar, program pa je izvedla šolska mladina.

Starotrške drobtine

■ TRGATEV JE MIMO in mošt že vre v sodih. Kljub slabemu vremenu v poletnih mesecih so vinogradniki zadovoljni s pridelkom. Topli dnevi pred trgatvijo so bili veliko vredni.

■ KMETOVALCI SO ZAČELI sejati pšenico. Vsakdo si je želel vsaj malo dežja, da bi laže orali, a čakati ne bi imelo smisla. Pred zimo morajo žita še vzkliti. Takoj po setvi bodo vaščani začeli uresničevati sklepe o pravilu potov in o drugih javnih delih.

■ ZADRUGA JE ODKUPILA v letošnji sezoni več kot 50 ton jabolk predvsem za industrijsko predelavo. Z odkupno ceno so bili kmetovalci zadovoljni. Razen teh so kmetje prodali tudi nekaj obranih jabolk za ozimnico.

■ KMETIJSKA ZADRUGA vsak drugi torek odkupuje v Starem trgu. Odkupna cena za prašiče pa živinorejcem ni všeč, ker dobe le 400 din za kg žive teže pujska.

RUDOLF KOBE

Dokaj kritične konference aktivov ZMS

V prvi polovici novembra pripravlja Občinski komite ZMS Črnomelj redno letno konferenco, te dni pa mladinci po aktivih razpravljajo o problemih podjetij, šolstva in kmetijstva ob reformi.

Mladinski aktiv črnomaljske gimnazije je na svoji konferenci 11. oktobra razčlenil delo organizacije, krožkov, športnega društva, kluba OZN in drugih dejavnosti. V razpravi so predvsem grajali premajhno zanimanje dijakov za izvenšolske dejavnosti ter izvolili nov komite s predsednikom Petrom Jančanom.

Na konferenci mladinskega aktiva Iskre v Semiču so se najprej vprašali, kako da na konferenco ni prišel nihče od vodstva podjetja in tudi ne sekretar osnovne organizacije ZK. Predstavnik KK ZMS Iskre iz Kranja, tovariš Dolenc, pa je v razpravi naglasil, da mladincem ne sme biti vseeno, v kakšnem položaju je njihovo podjetje in da si mora vsak posameznik na svojem delovnem mestu prizadevati za hitrejše in vestnejše delo.

Konference so bile tudi drugod, medtem ko so ponekod še v teku. Povsod so mladi razpravljali o svojih napakah in uspehih, kakor tudi o bodočem delu.

KATJUŠA BAŠIČ

Ugoden odkup v Dragatušu

»Odkupujemo jajca, gobe, krompir, kostanj, fižol,« piše na črni tabli, obešeni nad vhodnimi vrati zadružne trgovine v Dragatušu. Napis ima uspeh, vsaj tako je povedal poslovodja trgovine Jože Gangl.

— Na dragatuškem koncu se z odkupom lahko vedno pohvalimo, tudi letos. Odkupil sem že okoli 200.000 kg krompirja, predvsem merkurja in nekaj cvetnika. Samo en kmet je zadrugi prodal več kot 5000 kg krompirja; letos je v teh krajih zelo dobro obrodil. Kostanja in gob je bilo bolj malo, jajc tudi ni dosti, pač pa so kmetje prodali že precej jabolk in fižola.

— Kako je potekala jesenska setev? Ste bili v trgovini nanjo dobro pripravljeni?

— Okoli 2000 kg pšenice san pastore smo že prodali ali pa zamenjali. Naročila še prihajajo, vendar čakam nove pošiljke. Naši kmetovalci tudi dobro gnojijo, več kot v marsikaterem drugem zadružnem okolišu. 50.000 kg prodanih gnojil v naši trgovini je dokaz, da kmetje pri tem ne štedijo.

Tod okoli so ljudje delovni, je še povedal tov. Gangl, — dovzetni so tudi za nasvete in notovarije, če jih znamo pravilno prikazati. Želijo pa si več drobnih kmetijskih strojev in pripomočkov za težka dela, vendar jih lahko v pretežni meri dobe samo iz uvoza in ne preko zadruge, na kredit, kot bi hoteli.

Kdo bo skrbel za pota in pokopališča?

V Metliki na vsaki občinski seji načno iste vaške probleme: neurejena pota, govore o popravilu potrebnih pokopaliških in drugih problemih, a vedno enako in v nedogled se vlečejo razprave. Odborniki opozarjajo na probleme, predstavniki občinske skupščine pojasnjujejo, da v proračunu ni sredstev in tako se vrte brez uspeha v začaranem krogu.

Ker je bilo tudi na zadnji občinski seji tako, so sklenili razpravam o vaških željah napraviti konec. Mnenja so bili, naj bi vse take probleme reševali v okviru krajevnih skupnosti, zato bodo z njihovo ustanovitvijo pohiteli.

V kratkem bodo na Suhorju, na Radovici, v Podzemlju, v Gradcu in v Metliki sestanki z odborniki, predstavniki vaških organizacij SZDL, ZB in ZK, kjer se bodo o krajevnih skupnostih pogovorili. Ob tej priložnosti bodo v vaseh spregovorili o svojih željah in potrebah, povedali bodo, koliko kanijo prispevati občani sami, nakar bodo novoustanovljene krajevne skupnosti poskrbele za uresničitev najpotrebnejših del.

Na seji pa so poudarili, naj bi občani pokazali več razumevanja za samoprispevke in lastni delež, ker občina ni dolžna in ne zmožna iz svojih sredstev kriti vse stroške za razna javna dela.

Ure si pišejo, vode pa ni!

Leta 1939 so začeli kopati suhorski vodovod, ki pa je bil po večletni prekinitvi šele letos dograjen. Več vasi v tem delu Bele krajine kljub zgrajenemu vodovodu, za katerega so prispevali tudi občani, že nekaj mesecev nima vode. Zaradi sušnega obdobja zajetje v Glavici ne daje dovolj vode za Hrast, Bušinjo vas, Suhor, Trnovec in še druge zaselke, zato bi morali spojiti zajetje v Glavici z zajetji na Jamnikih, kjer je vode dovolj.

METLIŠKI TEDNIK

Ker so občani že večkrat prosili Komunalno podjetje naj zadevo uredi, intervenirali so z občinske skupščine, a vse ni nič pomagalo, se je zaradi tega na zadnji seji občinske skupščine Metlika oglasil tudi ljudski poslanec Niko Belopavlovič. Zahteval je, naj Komunalno podjetje v Metliki poskrbi za pitno vodo v suhorskem koncu, nakar se je zgražalo še več odbornikov. Ljudje vidijo, da se delavci Komunalnega podjetja sicer motovilijo okoli zajetij, vidijo pa tudi to, da vse preradi počivajo ob vsaki priložnosti.

Če je zaradi vodovoda med ljudmi toliko vroče krvi, ni nič čudnega, saj morajo plačevati vodarino ob suhih pipah, razen tega si morajo vsako vedro vode iz sosedovega vodnjaka prislužiti z dnino, kot v nekdanjih časih mladosti svojih dedov. Ob vsem tem so tudi bojlerji in stranišča na izplako neuporabni.

PRIMOSTEK: dovolj je obljub!

Skoro dve leti je tega, kar je Cestno podjetje iz Novega mesta na napajališče v Primostku in bližnjo pot navažalo odvišno zemljo pri gradnji nove ceste. Tedaj so obljubili naknadno urediti napajališče in cesto, a kljub večkratnim prošnjam občanov in posredovanjem občine niso nič naredili!

Vaščanom ob deževnem vremenu v blatu ostaja živina, zato so toliko bolj prizadeti. Menijo, da je bilo lepega vremena za uresničitev obljub letos dovolj in da najbrž Cestno podjetje čaka jesenskega deževja, da bo novi izgovor spet pri roki!?

POPRAVEK

V članek »Po slavju v Metliki« v zadnji številki našega lista se je vrinila neljuba tiskarska napaka: v drugem odstavku bi se moral drugi stavek pravilno glasiti takole: »celovita podoba slavnega metliškega rojaka...« in ne »junaka«, kakor je bilo po pomoti tiskano. Bralce prosimo, da oprostijo tudi več drugih manjših tiskarskih napak, ki kazijo posamezne sestavke.

UREDNIŠTVO

V trgovini pri tovarišici Mari

Pol po hrvaško, pol po slovensko teče razgovor med prodajalko in kupci v trgovini na Radovici. Četudi je bil lep dan in na poljih obilo dela, so stranke kar naprej prihajale. Bajukova Mara je stregla, hkrati pa kramljala z menoj.

— Kilo soli? Pri nas je kar precej prometa. Vsak mesec za dober milijon.

Čez čas spet:

—O, Jela? Jesi došla? Šta ti treba? Veste, mi se kar po domače zmenimo. Vsi se poznamo, zato mi ni treba »komplimentov zbijat«. Tudi ob nedeljah me pridejo iskat, naj odprem trgovino. Najprej se na stranko zderem, potem le grem.

Več zabojev piva, zloženih tik vrat, me je zbodlo v oči. Nič ni bilo treba vprašati, ker je prodajalka opazila začuden pogled in takoj pojasnila:

— Včeraj so mi pripeljali pivo. Nisem ga še utegnila pospraviti v skladišče. V vasi ni gostilne, zato pivo prodajamo v trgovini. Ljudje so se ga zelo navadili. Največ ga prodam Žumberčanom. Ko gredo z Metlike domov, se ustavijo v trgovini in si ob pivu oddahnejo. Hudo je to, ker morajo piti zunaj. V lokalu jih ne pustimo postajati.

— Povedali še niste, če so stranke z izbiro zadovoljne.

— Na zalogi imam vsega po malem, da ljudem ni treba za vsako malenkost hoditi v Metliko. Navajeni pa so večje nakupe opraviti v mestih. Pri naročanju blaga imam proste roke. Kar kupci želijo, to naročim pri podjetju v Metliki. Naša trgovina spada namreč k Mercatorju.

Spet je prišla nova stranka po steklenico olja Diamant, fantič po zobotrebce in Ivanček po cigarete. Prodajalka Mara je res polno zaposlena!

Cula s kranjsko malico

Vinska trgatev na Sremiču, ki jo je letos prirejal Hotel TURIST SREMIČ iz Krškega, je domiselna turistična privlačnost

»Na svidenje prihodnje leto, ko se zagotovo spet oglasimo!« — tako kličejo navdušeni domači in tuji gostje, ko se vračajo z vinske trgatve na Sremiču.

Trgatev za nas, ki živimo skorajda v naročju vinogradov in vinskih goric, ni nič posebnega. Svojstveno doživetje pa je trgatev za mestnega človeka, ki pozna grozdje samo iz trgovine in ki ve morda še to, da se iz grozdja dela vino, ki priroma na njegovo mizo v buteljki. Za takšno doživetje je letos poskrbel Hotel TURIST SREMIČ v Krškem.

Prišli so do izvirne zamisli, da bi tujcem in domačim gostom omogočili v jesenskih dneh trgatev v vinogradu. Z AGROKOMBINATOM v Krškem so se dogovorili, da jim je proti plačilu odstopil v ta namen nekaj vinograda na Sremiču ter prostor, na katerem posedijo gostje ob vinogradu.

16. oktobra letos so prispele v Krško z avtobusi tri skupine, v katerih je bilo 150 gostov: 93 iz Jugoslavije, 57 pa iz Trsta v Italiji, ki so prispeli s posredovanjem turistične agencije ETLI. 23. oktobra je spet prišla skupina 55 Italijanov, ki jih je privedla agencija ETLI.

Gostje prispejo v Krško že v soboto. V hotelu večerjajo in prespijo ter naslednjega dne pozajtrkujejo. Približno ob 10. uri dopoldne je odhod na trgatev v vinograd. Tu se že začno presenečenja. Vsak gost dobi pred odhodom v roke culo s kranjsko malico. V karirastem prtičku, ki je zavezan v obliki cule, je kos rženega in kos kokoši ob robu vinograda medtem vrtijo na ražnju odojke in seveda tudi dobre kapljice ni treba iskati. Ko je veselja nad trganjem grozdja dovolj, gostje posedejo po travi, razvežejo cule, se navdušujejo, ko vidijo domač črn in korunzen kruh ter prigrizek in začenjajo malicati. Za dobro razpoloženje skrbita tudi domač harmonikaš in kitarist, ki režeta poskočne melodije.

Odojek na ražnju je nekaj, česar tujci ne poznajo. Razumljivo je torej, da bi vsak rad vsaj malo zavrtel raženj, na katerem se peče slasten prašiček. Proti večeru, ko je dovolj sonca, zraka in lepih doživetij, se družba prešerno vriskajoč vrača v dolino, pri tem pa vsi obljubljajo, da prihodnje leto pridejo spet.

Domiselnost, kakršnj ni enake, je Hotelu TURIST SREMIČ v Krškem že letos, ko so komaj začeli, vrgla samo od dveh obiskov tujcev (112 ljudi) kar 450 dolarjev izkupička. Stroški za takšno trgatev so sicer nekoliko večji od izkupička, toda tudi za reklamo je treba kaj žrtvovati. Ker je grozdja zdaj zmanjkalo, kanijo v Hotelu TURIST SREMIČ prirejati v jesenskih dneh peko kostanja na približno enak način.

Fotoreporterji - novinarji in amaterji! Ob stoletnici otoške osemletke se je po svečani akademiji slikal s šentjernejskim oktetom tudi podpredsednik republike Aleksandar Ranković. Fotografi so skušali kar najbolje ujeti nasmejano skupino v svoje objektive — med njimi je tudi podpredsednikov sin Mićo, ki je študiral v Ljubljani, zdaj pa služi vojaški rok v Karlovcu (Foto: M. Moškon)

Prepovedana prodaja brivskih vod

Te dni so v kantinah britanskih zaporov prepovedali prodajo vseh brivskih vod, ki vsebujejo le najmanjši odstotek alkohola. Ugotovili so namreč, da so se zaporniki v celicah z njimi opijanjali, kadar so se stražarji oddaljili.

Zopet se je nagnil

Poševni stolp v Pizi se je v letu 1964 ponovno nagnil, vendar še ni v nevarnosti, da bi se prevrnil, je izjavil profesor Silvio Ballarin, dekan tehnične fakultete v Pizi. Profesor, ki vsako leto v juniju opravlja meritve na stolpu je povedal, da je stolp sedaj nagnjen za 4,484 metra od navpičnega položaja. V letu 1964 se je nagnil za slab milimeter, kar ustreza povprečju poslednjih let.

Stolp v Pizi je sedaj star 791 let. Pričeli so ga graditi leta 1174. Že po enajstih letih je kazal sumljivo nagnjenost, ker florentinski arhitekt Bonnano ni točno pregledal zemljišča, na katerem so stolp zgradili. Najprej so zgradili tri nadstropja. Približno 90 let pozneje je arhitekt Giovanni de Simone zgradil na že poševni stolp še tri nadstropja. Gradnjo je leta 1350 zaključil arhitekt Wilhelm iz Innsbrucka s sedmim nadstropjem in ohišjem za zvonove. Že takrat je bil stolp nagnjen za več kot en meter.

Ker po mnenju mnogih opazovalcev obstaja možnost, da se iz marmorja zgrajeni stolp podre, so pričeli leta 1918 z vsakoletnimi meritvami. Kot preventivni ukrep so prepovedali zvonjenje v stolpu, da bi stolp zaščitili pred močnimi tresljaji!

3,3 milijarde nas je

Strokovnjaki Združenih narodov so ocenili, da živi zdaj na svetu 3,283 milijarde ljudi. To število se letno poveča za okoli 65 milijonov, tako da bo leta 1980 na svetu okoli 4,3 milijarde ljudi. Kot je razvidno iz nedavno objavljenega statističnega letopisa Združenih narodov, živi 56 odstotkov vsega prebivalstva v Aziji, 16 odstotkov v Latinski Ameriki in Afriki, 28 odstotkov v Evropi, Severni Ameriki, Sovjetski zvezi in Oceaniji. Največji prirastek so zabeležili v nerazvitih deželah.

Čeprav niso znani uradni podatki, ima Ljudska republika Kitajska največ prebivalcev na svetu. Po približnih cenitvah živi tam 690 milijonov ljudi in jih bo leta 1980 že okoli milijarda. Kitajski sledi Indija s 468,5 milijona prebivalcev in letnim prirastkom 10 milijonov ljudi. V Sovjetski zvezi živi 229 milijonov ljudi, v ZDA 193 milijonov, v Indoneziji 102 milijona, v Pakistanu 101 milijon, na Japonskem 97 milijonov in v Braziliji 80 milijonov. Čeprav je Brazilija na tej lestvici šele na osmem mestu, ima najvišji letni prirastek na svetu. Število prebivalcev Brazilije se vsakih 23 let podvoji. Na koncu te lestvice so Malta, Kuwait, Luksemburg, Island in Gabon, dežele z manj kot pol milijona prebivalcev.

Zahvala nizozemskih pekov

Te dni je 25 predstavnikov nizozemske pekovske obrti obiskalo vladno palačo v Stockholmu. Tam so švedskemu predsedniku Tage Erlianderju predali z nacionalno zastavo okrašeni kos belega švedskega kruha.

Tako je Nizozemska simbolično izrazila svojo hvaležnost ob 20-letnici pomembne pomoči, ki jo je Švedska dala Nizozemski v obliki živeža. Hkrati so podarili švedskemu Rdečemu križu 50 tisoč švedskih kron.

Spomladi leta 1945 je prišlo do poslednjega obdobja lakote na Nizozemskem in tedaj so Švedi po svojem Rdečem križu poslali na Nizozemsko okoli 15.000 ton hrane — predvsem v večja mesta.

Nizozemci niso pozabili predvsem švedske pšenične moke, iz katere so lahko po dolgih in hudih vojnih letih prvič spekli beli kruh.

Marija Fink z Broda 15 pri Metliki je imela letos zelo lep pridelek na svojem vrtu. Med drugimi tako veliko zelnato glavo, težko celih [illegible] kilogramov, tako da jo sosedov Rajko komaj drži v [illegible] (Foto: Moškon)

Fantu, sinu ali možu pri vojakih naročite domači tednik!

IZ METLIŠKIH ARHIVOV IN ZAPISOV

Slovo zastopstvo mesta
Metlike

Zaključujoči se stem za dodeljeni dano zaupanje odlaganje z današnjim danom časti mesta občine župana.

Metlika, 2. januarja 1873.

Franz Guštin

Odpoved!

Jaz podpisani dozdaj prvi Svetovalec v slavnem metlikem mestnem Odboru s odpovem omenjeni službi z denašnjem dnevom kot tem (: po lepem izgledu vsega mest: župana:) iz odbora, ter vošim! da bi moj naslednik **boljši zlogo in** osobno slav: zboru včakal kakor

jaz
Anton Gollia
bivši Svet.

V Metliki 5. prosinca 1873.

Županstvu občine v
Božakovo

Mihael Urch tukajšni kovač, je ni podpisanem uradu ustmeno prej prinesel, da mu je sin učenc Anton Kirin iz Božakova kteri je za učenje 3 leta pogojen bil, brez dovoljenja učenje zapustil.

Da se pak na zrok tega odhoda prišlo, bode slavno županstvo zaprošeno, tega učenca Anton Kirina na dne 28. t. m. ob 8 vuri predpoldne v tukajšni urad predstaviti.

Županija v Metliki 24. maja 1873.

S. A. Hess

Da sejim vedit da Anton Kerin Učenec Mikota Uriha je prešel na železnico.

Županstvo občine u Božakovo dne 28 maja 1873

Svetovavec
Martin Nemanič

Slavna županija!

Ko nas je 26. t. m. velika nesreča zadela ko je bil namreč hud ogenj postal in vsa naša vas Rosavniška v očitni nevarnosti, prihiteli so verli meščani mesta Metlike v velikim štivilo in s svojimi gasilnimi pripravami ubranili da nas nij grozni požar že huje poškodoval.

Veše nas sveta dolžnost, da se mi prebivalci omenjene vasi vsem našim velikim dobrotnikom is Metlike posebno pa gg. Šenproni Furlani Jutrašu Salokarju Franco Proseniko Velbelni Šopčičo in Gospodičnama Mariji Mešnarčičevi in Marlji Bučarjevi in tim vsim kteri so pomagali per tem hudim ognji braniti sa pošstovalni njihov trud is vsiga hvaležnega srca zahvalimo. Prosimo tadej da slavno Županstvo to vsesrčno zahvalo našo na znanje vseti pa jo tudi vrlim meščanom objaviti dati blagovoli.

Županija občine Rosavniške
29 maja 1873

Jure Nemanič
Župan

Borman v Argentini

Direktor centra izraelske dokumentacije o vojnih zločincih Tadek Tuvia Friedman je izjavil, da je nacistični vojni zločinec Martin Borman še vedno živ.

V intervjuju za New York Post je Friedman pred dnevi izjavil, da živi Borman v Argentini. Izrazil je prepričanje, da bi bilo dovolj razpisati nagrado v znesku 50.000 dolarjev, pa bi ga takoj izsledili.

Tadek Tuvia Friedman je igral eno od glavnih vlog pri lovu na vojnega zločinca Adolfa Eichmanna.

Medved trese hruške

Prebivalci iz Muljave pri Ivančni gorici so že večkrat opazili, kako prihaja cela medvedja družina trest hruške v bližini hiš. Prebivalci se pred kosmatinci seveda poskrijejo in le z varne razdalje opazujejo, kako medvedje pospravljajo sladek jesenski sad.

S. Sk.

Abu Simbel brez strehe

Po poročilih iz Kaira so pravkar končali eno najtežavnejših gradbenih del pri reševanju templja Abu Simbla. Skupina tehnikov in arheologov iz raznih držav je s posebnimi napravami dvignila kakih 60 ton težko strešno konstrukcijo velikega templja na višje ležeč kraj.

Zdaj so pričeli rezati štiri velike kipe faraona Ramzesa XXII. na kose, da bi jih laže dvignili in prepeljali. Vsak kip je težak okoli tisoč ton. Do 1. avgusta 1966 bodo preselili ves tempelj. Antično umetnino bodo zopet sestavili na višje ležečem kraju, kamor ne bodo segli valovi Nila po zgraditvi asuanskega jezu.

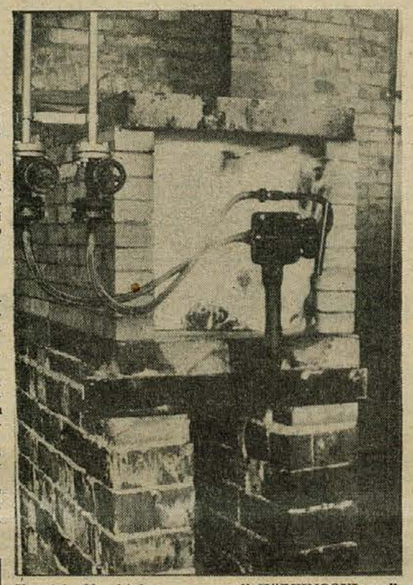

V petek, 29. oktobra, so zagoreli KORTINGOVI gorilniki na obeh straneh kadne peči v bršlinski steklarni. Na sliki: ogenj v prvi komori nekaj trenutkov za tem, ko ga je prižgal član izvršnega sveta SRS Viktor Kotnik.

SMEH STOLETIJ

Saški volilni knez Moritz je obsodil vojaka, ki je ukradel en tolar, na vislice. Ko so ga peljali na morišče ga sreča knez.

»Ali nisi bil norec, da si tvegal življenje za en sam tolar?« ga vpraša.

Vojak pa mirno odvrne:

»Knez, doslej sem tvegal življenje vsak dan za devetnajst vinarjev.«

Knez Moritz pomisli, da znaša toliko dnevna plača vojakov in ukaže, naj obsojenca oprosté.

*

Neki drugi saški volilni knez, August, je imel zvestega knjižničarja, ki je bil nadušljiv in povrh tega skoraj gluh. Knez ga je vedno spraševal, kako je z njegovo naduho. Nekoč pa ga je izjemoma vprašal:

»Kako je kaj z vašo gospo?«

Knjižničar mu je odgovoril, kakor je bil navajen;

»Veličanstvo, podnevi jo že še nekako prenašam ... ampak ponoči ...«

*

Skladatelj Händel je med dirigiranjem koncerta opazil, da se njegov znanec, pisatej komedij, kar naprej smeje in glasno pogovarja s sosedo. Po koncertu ga je poklical in oštel:

»Povejte mi, lepo vas prosim, zakaj ste se med mojim koncertom smejali? Ali se morda jaz smejem, kadar gledam vaše komedije?«

*

Heidelberški humanist Herman von dem Busche je opazil, da ga ljudje nič posebno ne spoštujejo, kadar ima na sebi vsakdanjo obleko. Zato je nekega dne oblekel praznično obleko in šel na trg. Vsi so se mu odkrivali in ga spoštljivo pozdravljali. Ko se je Busche vrnil domov, se je slekel, vrgel obleko na tla in začel cepetati po njej:

»Si ti učenjak Busche ali jaz?«

G. SIMENON — Maigret se boji 19

— Ne čutite do njega nobene osebne sovražnosti?

— Na to sem vam že odgovoril.

— Niste še nikoli prišli pred sodišče?

— Med političnimi manifestacijami so me že kar dostikrat prijeli, vendar so me zmerom izpustili, potem ko sem prebil noč na policiji in so me seveda pretepli.

— Ne govorim o tem.

— Razumem, da vas to ne zanima.

— Ali vztrajate pri svojem pričevanju?

— Da, kljub temu da vam ne gre v račun.

— Ne gre zame.

— Gre za vaše prijatelje.

— Ali se dovolj zanesete na to, kar ste slišali včeraj zvečer, da bi se ne obotavljali poslati koga na prisilno delo ali na morišče?

— Ubijal nisem jaz. Morilec se ni obotavljal, ko je spravil s poti vdovo Gibonovo in ubogega Gobillarda.

— Pozabljate na Roberta de Courcona.

— Na tega se požvižgam!

— Torej bom poklical sodnega pisarja, da bo zapisal vašo izpoved.

— Kakor želite.

— Potem bomo zaslišali vašo ženo.

— Kar bo povedala, ne bo v nasprotju z mojim pričevanjem.

Chabot je že iztegnil roko k električnemu zvoncu, ki ga je imel napeljanega na pisalno mizo, ko se je oglasil Maigret, na katerega so skoraj pozabili in ki je mirno vprašal:

— Ali ste nespeči, gospod Chalus?

Ta je odločno obrnil glavo.

— Kaj mi hočete podtakniti?

— Nič. Mislim, da ste maloprej rekli, da zaspite s težavo, zaradi česar je razumljivo, da ste bili ob desetih še budni, čeprav ste legli spat ob pol desetih.

— Že leta me muči nespečnost!

— Ste bili pri zdravniku?

— Zdravikov ne maram.

— Niste poskusili z nobenim zdravilom?

— Jemljem kroglice.

— Vsak dan?

— Je to hudodelstvo?

— Ste katero zaužili včeraj, preden ste legli spat?

— Zaužil sem dve kot ponavadi.

Maigret se je komaj zadržal, da se ni nasmehnil, ko je videl, da prijatelj Chabot oživlja kot rastlina, ki je bila dolgo časa brez vode in so jo slednjič le zalili. Sodnik ni mogel drugače, kot da je znova prevzel zaslišavanje v svoje roke.

— Zakaj nam niste povedali, da ste zaužili uspavalno sredstvo?

— Zato ker me tega niste vprašali in ker je to moja stvar. Ali naj vam naznanim tudi to, kdaj moja žena vzame kakšno odvajalno sredstvo?

— Vi ste ob pol desetih zaužili dve kroglici?

— Sem.

— In ob desetih deset minut niste spali?

— Nisem. Če bi bili navajeni teh zdravil, bi vam bilo znano, da sčasoma skoraj ne učinkujejo več. V začetku mi je zadostovala ena kroglica. Zdaj jemljem po dve in še mi je treba več kot pol ure, preden zadremljem.

— Torej je mogoče, da ste že dremali, ko ste zaslišali na ulici hrup?

— Nisem spal. Če bi spal, ne bi nič slišal.

— Ampak lahko ste dremali. Na kaj ste mislili?

— Tega se ne spominjam.

— Ali prisežete, da niste bili v stanju med budnostjo in spanjem? Dobro pretehtajte moje vprašanje. Kriva prisega je hud prestopek.

— Nisem spal.

Mož je bil v bistvu pošten. Gotovo je bil navdušen, da lahko spodmakne tla članu Vernouxove bratovščine, in to je storil z veseljem. Ko pa je zdaj čutil, da mu zmagoslavje uhaja skozi prste, se je skušal stvari trdno okleniti, vendar pa se ni drznil lagati.

Žalostno se je ozrl na Maigreta in v njegovih očeh je bil očitek, vendar pa nič jeze. Videti je bilo, kot da pravi:

— Čemu si me izdal ti, ki nisi eden izmed njih?

Sodnik ni zapravljal časa.

— V primeru, da sta kroglici že začeli delovati, vendar vseeno niste zaspali popolnoma, je možno, da ste zaslišali hrup na ulici, niste pa slišali korakov pred umorom, ker ste dremali. Potrebno je bilo cepetanje, padec trupla, da ste postali pazljivi. Ali ni možno, da ste znova zadremali, potem ko so se koraki oddaljili? Vstali niste. Žene niste zbudili. Nič se niste vznemirili, saj tako ste nam rekli, kot da se je vse to zgodilo v nekem nedoločenem svetu. Šele ko se je na pločniku ustavila gruča ljudi, ki so govorili na ves glas, ste se zbudili popolnoma.

Chalus je skomignil z rameni, potem so se mu naveličano povesila:

— To bi moral pričakovati že prej, — je dejal.

Potem je dodal približno takole:

— Vi in vaši vrstniki...

Chabot ni več poslušal, pač pa je rekel inšpektorju Chabironu:

— Vseeno sestavite zapisnik njegovega pričevanja. Njegovo ženo bom zaslišal danes popoldne.

VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★

173. — »Poglej, tamle so,« je šepnil Rudi. Letalci so v krogu čepeli na tleh, eden izmed njih pa je s pištolo v roki opazoval čistino pred gozdom. Čepeli so okrog majhnega zemljevida, razgrnjenega po mahu in razburjeno šepetali. »Zdravo zavezniki!« je na glas dejal Noč, stopil proti njim in razširil roke v znak prijateljstva. Osupli so se obrnili, planili pokonci in zgrabili vsak za svojo pištolo.

174. — Toda, ko so videli, da Noč brez orožja v rokah in z veselim nasmehom na obrazu stopa proti njim, so povesili pištole. Noč je pokazal na rdečo zvezdo na svoji titovki in rekel: »Partizan! Partizan!« Letalcem so se obrazi zjasnili, »Tito? Tito?« je vprašal eden izmed njih. »Tito!« je pritrdil Noč in pozdravil s stisnjeno pestjo. Letalci so veseli planili k njemu in ga srečni poljubljali.

175. — »American, We are American,« je dejal eden izmed letalcev, očitno njihov vodja. »Aha, Američani so,« je rekel Noč. »Germans, are the Germans near?« je vprašal Američan in s prstom narisal v zrak nemški kljukasti križ. Noč je uganil, da sprašujejo, kje so Nemci. Pomignil mu je, naj sede in stopil na rob gozda. Letalci so stopili za njima ter občudujoč gledali Rudija in njegovo pištolo.

176. — »Germans,« je dejal Noč in pokazal na vasi v dolini. Ameri[illegible]kancem je postalo vroče. Vsi hkrati so začeli govoriti s svojega vodjo, ki je razburjen stopil h kuriru [illegible] dejal: »We must live this place, at once!« Noč je [illegible] kaj hoče, in je prikimal. Zamahnil je z roko proti [illegible], stopil nekaj korakov, si naslonil lice na dlani [illegible] da spi, spet stopil naprej in to nekajkrat ponovil.

— Ali boš kmalu, dragi — makarone moram precediti?!

— Razglednice ... kokto ... čokolado?

S konference krajevnih organizacij SZDL

Do 15. novembra se bo v kočevski občini zvrstilo 17 konferenc krajevnih organizacij SZDL. Prve konference so se že končale. Na večini konferenc so obravnavali tudi škodo po divjadi, vendar tega v sestavkih o konferencah ne omenjamo posebej, ker smo o škodi že pisali, razen tega pa boste o njej brali tudi v posebnem sestavku s seje občinske skupščine.

VAS-FARA: Hrvatje plačujejo bolje

Občani s področja Vas — Fare so menili, da bi lahko pri njih uvedli v šoli enoizmenski pouk, s čimer bi odpadel dvakratni (dopoldanski in popoldanski) prevoz otrok v šolo. S tem bi se stroški za prevoz šolarjev znižali za polovico. Seveda pa za izvedbo te zamisli potrebuje šola še nekaj učilnic. Ko so govorili o šolstvu so menili še, da bi bili lahko zobozdravstveni pregledi šolarjev pogostnejši (doslej sta bila menda v 12 letih le dva pregleda).

Živahno so razpravljali tudi o kmetijstvu in gozdarstvu. Menili so, naj bi KGP odkupovalo mleko po stopnji tolščobe in da bi posestvo večkrat jemalo vzorce mleka. Povedali so tudi, da plačujejo hrvatski odkupovalci živino, sadje, les (jelovo hlodovino) dražje kot KGP Kočevje. Razen tega se ne ozirajo niti na kvaliteto, ampak plačujejo vse enako. Občani so menili, da to ni v redu in da bi morale biti na obeh straneh Kolpe vsaj približno enake cene. Omenili so tudi, da so primeri, ko arondacijske pogodbe niso preveč natančno narejene, zaradi česar kmet ne ve vseh svojih pravic.

Med ostalim so člani SZDL poudarili še, da se sploh ne

KOČEVSKE NOVICE

da ugotoviti, koliko tržnih presežkov pridelajo na njihovem območju, ker pri njih ne odkupuje le KGP, ampak tudi sindikati, »fičkarji«, sorodniki in seveda še Hrvatje. Vse to pa vpliva tudi na zelo nestalne cene kmetijskim pridelkom. Menili so tudi, da bi kazalo elektrificirati vasi Štajer, Planina, Tišenpolj, Poden in Sapnik.

KOPRIVNIK: hiše propadajo

Člani SZDL iz območja Koprivnik so poudarili, da KGP ne vzdržuje dovolj hiš, katerih lastnik oziroma upravljalec je. Nekatere hiše niti niso več prav sposobne za bivališče, zato jih je nujno čimprej popraviti.

Zvezo s Kočevjem ima Koprivnik le enkrat na teden. To je premalo, saj imajo ljudje v mestu večkrat službene in zasebne opravke.

Ko so govorili o preskrbi z vodo, so menili, da bi bilo treba postaviti na vasi nekaj vodovodnih pip. Čistočo okoli vodnjakov je treba nujno izboljšati. — Nadalje so menili, naj bi vsaj včasih prišel k njim zobozdravnik, da je treba zagotoviti sredstva za vzdrževanje klubskega prostora in da je nujno popraviti šolo. Poudarili so, da bi se moral v bodoče vaški odbor, ki opravlja naloge krajevne skupnosti, bolj zanimati za vse probleme občanov in jih pogumneje reševati.

BANJA LOKA: zdravstveno službo izboljšati

Tudi občani Banje loke in okolice so menili, da ni opravičila za razlike med odkupnimi cenami KGP in hrvatskih odkupovalcev, ki so velike predvsem pri jelovi hlodovini. Zastopnik KGP jim je pojasnil, da Hrvatje odkupujejo le **jelovo hlodovino**, medtem ko odkupuje KGP ves les, brez razlike na vrsto, debelost in kvaliteto in sicer po cenah, ki jih predvidevajo predpisi. Opozoril jih je, da Hrvatje za naš les ne plačujejo gozdnega sklada (tu se zbirajo sredstva za pogozdovanje, gozdna pota itd.) in zato lahko plačajo več za les.

Zastopnik KGP jih je tudi opozoril, da bo po novem letu KGP odkupovalo mleko po določenih kategorijah, ki bodo odvisne od tolščе, kislosti in čistoče. Poudaril pa je, da bodo plačevali po kategorijah mleko le kmetom, ki bodo s pogodbami sklenili prodajati mleko KGP in ki bodo vodili za krave rodovnik. Drugi bodo dobili mleko plačano po najnižji ceni.

Nadalje je zastopnik seznanil občane še o oblikah kooperacije v živinoreji in zahteve KGP v zvezi z njo. Opozoril je tudi, naj kmetje že zdaj začno zbirati naročila za lahko mehanizacijo (predvsem kosilnice), ki jim jih bo skušalo preskrbeti KGP.

Člani SZDL pa so v razpravi zahtevali še, da se izboljša zdravstvena služba v Banji loki. Doktor ni zadovoljen s sedanjimi prostori ordinacije v Banji loki, zato bodo izpraznili neko stanovanje in uredili primernejšo ordinacijo. Nadalje so izrazili željo, naj bi zdravnik v bodoče vestneje opravljal svojo službo in izboljšal odnos do bolnikov.

Med drugim so menili še, da bi bilo potrebno elektrificirati nekatere zaselke in vasi, da so prispevki za kmetijsko zavarovanje previsoki, da bi imela pozimi pri njih delavska univerza nekatera poučna predavanja, predlagali pa so tudi, naj bi jim škodo po divjadi povrnile lovske organizacije v naturalijah (kmetijskih pridelkih) in ne v denarju.

MOZELJ: novo vodstvo se še ni znašlo

Na nedavni konferenci krajevne organizacije SZDL v Mozlju so pregledali tudi delo Zveze borcev, mladine, krajevne skupnosti in gasilcev. Ugotovili so, da je bila najbolj delovna mladina, ki je bila tudi pobudnik za zbiranje pomoči poplavljencem.

Nadalje so menili, da krajevna skupnost ni še prav zaživela. Plan dela je sicer sprejela, vendar ga ne izpolnjuje (na konferenci žal ni bilo nobenega predstavnika krajevne skupnosti).

Prebivalci Spodnjega loga so poudarili, da ne morejo sami vzdrževati poti od njihove vasi do Knežje lipe. To pot uporabljata posestvo Snežnik in KGP, ki naj bi tudi nosila glavno breme vzdrževanja. Razen tega želijo, naj bi bila pozimi ta pot oziroma cesta orana, da bo lahko prišel v vas zdravnik in da bodo lahko hodili otroci v šolo. Za cesto Livold—Mozelj, ki jo uporablja predvsem podjetje Zidar, pa so menili, da jo je nujno treba v bližnji prihodnosti modernizirati.

Ko so govorili o delu SZDL, so poudarili, da v preteklem letu ni bilo najboljše. Vzrok: novo vodstvo se pri delu še ni znašlo.

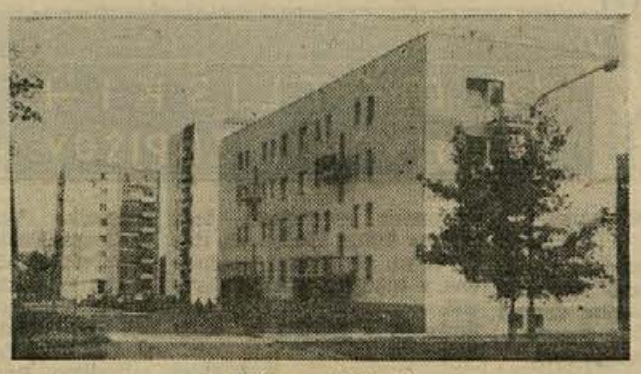

Ulica v Kočevju

Gospodarstvo prehitelo družbene službe

V avgustu je gospodarstvo kočevske občine pri povprečnih dohodkih na zaposlenega prvič prekosilo družbene službe. Razlika ni velika in znaša le 1,5 odst. Povprečno izplačani osebni dohodki so se avgusta letos (primerjano z januarjem) povečali v gospodarstvu za 39,7 odst., v ustanovah pa za 23,9 odst.

V gospodarstvu so bili od januarja do avgusta najvišji povprečni osebni dohodki v prometu, nato pa se zvrstijo industrija, trgovina, gozdarstvo, kmetijstvo in gradbeništvo, medtem ko zasedejo zadnja tri mesta še vedno gostinstvo, komunala in obrt. V primerjavi z lanskimi prvimi osmimi meseci se je povprečje osebnih dohodkov povečalo najbolj v industriji (68,8 odst.), prometu (66,6 odst.) in trgovini (41,5 odst.) v drugih panogah pa znaša porast od 21,1 odst. (kmetijstvo) do 37,3 odst. (gostinstvo). Največja razlika v povprečnih osebnih dohodkih je med prometom in obrtjo ter znaša 26.414 din.

V družbenih službah so bili v prvih mesecih letos najvišji osebni dohodki v podružnici zavoda za socialno zavarovanje, nato pa sledé zdravstvo, finance, družbene organizacije, telesna vzgoja, državna oblast in uprava, šolstvo, ostale družbene službe, kultura in prosveta, socialno skrbstvo in gasilska zveza. Najvišja razlika v povprečnih osebnih dohodkih je med zavodom za socialno zavarovanje in gasilsko zvezo ali socialnim skrbstvom ali kulturo in prosveto (te tri službe so približno z istim povprečjem na zadnjih treh mestih) znaša okoli 33.000 din. Kljub temu pa so se osebni dohodki v kulturi in prosveti v prvih osmih mesecih letos (primerjano z istim obdobjem lani) skoraj najbolj dvignili (za 49,7 odst.). Večji porast je zabeležilo le še šolstvo (51,7 odst).

Tudi Velike Lašče napredujejo

Velike Lašče so prijazen kraj in so z modernizacijo ceste Kočevje—Ljubljana veliko pridobile. Tujci, ki potujejo v ta dolenjski predel, se v Laščah radi ustavljajo.

Če že govorimo o Velikih Laščah, ne smemo pozabiti poudariti, da so znane po živinoreji in po domači obrti: izdelovanju suhe robe. Pri kmetijski zadrugi Velike Lašče, ki sodi med najpomembnejše obrate v tem kraju, posluje posebna ekonomska enota, ki se ukvarja samo z nakupom in prodajo suhe robe. V Laščah deluje še nekaj drugih obratov.

Nekoč pretežno kmečki kraj se s časom spreminja. Proizvodni in drugi obrati so zaposlili precej ljudi. V zvezi s tem tudi v Laščah nastaja stanovanjska stiska. Po vojni je bilo zgrajenih nekaj stanovanj, vendar vse premalo. Prav letos se obeta precejšnje izboljšanje, saj bodo kmetijska zadruga Velike Lašče, obrat KGP Kočevje in postaja LM gradili vsak po eno stanovanjsko stavbo. Z naštetimi novogradnjami bodo Velike Lašče pridobile tudi lepo zunanjo podobo.

O gradnji nove šole v Laščah govorijo prebivalci že vsa povojna leta. Šolski pouk poteka v več stavbah, zato je več kot nuja zgraditi novo in sodobno šolsko poslopje. Upravičenim željam prebivalcev Lašč in okoliških vasi so prisluhnili tudi na občini Ljubljana-Vič-Rudnik, kjer so (kot je slišati) že predvideli za prvo stopnjo gradnje velikolaške šole 100 milijonov din.

Velike Lašče imajo z okolico vred lepe naravne pogoje za razvoj turizma, kar še posebej omogoča sodobna asfaltna cesta. V tem kotičku naše domovine so bili doma veliki slovenski možje — Primož Trubar z Rašice, Franc Levstik iz Retij in Josip Stritar s Podsmreke. Vsi našteti kraji so v neposredni bližini Lašč. Idilična pokrajina sodi med najlepše predele zahodne Dolenjske. Gostinski lokali v Laščah za domače potrebe sicer zadostujejo, večjemu številu tujih turistov pa ne bi bili kos. To velja zlasti za turiste, ki bi radi prenočili, saj v Laščah prenočišč primanjkuje. V bodoče na to ne bi smeli pozabljati.

Mladina potrebuje prostor

Občinska konferenca Zveze mladine Ribnica, ki je bila 27. oktobra, je dokaj kritično in brez olepšav obravnavala delo in pomanjkljivosti mladinskih aktivov in njihovih vodstev. Morda je bilo poročilo o delu občinskega komiteja ZMS še preveč kritično, vendar z željo, da bi mladi v prihodnje dosegli še večje uspehe.

Na pobudo mladinske organizacije je bila v okviru Delavske univerze Ribnica organizirana šola za življenje. V Sodražici jo je obiskovalo 36 in v Ribnici 22 slušateljev. S takim načinom izobraževanja bodo še nadaljevali.

Najboljši mladinski aktiv v občini je v Sajevcu, kjer so zgradili most čez potok in sodelovali pri urejevanju vasi. Mladina v Grčaricah je zgradila igrišče za odbojko, delavna pa je bila tudi sicer. Na konferenci z delom mladinske organizacije v Inlesu, v Dolenji vasi, v Hrastu, v Kovinskem podjetju, v Sukju in v Jurjevici in še ponekod niso bili zadovoljni. Glavni vzrok za nedelavnost očitajo vodstvu aktivov, dodati pa je treba, da so politične organizacije v navedenih podjetjih mladim nudile premalo pomoči.

Nekateri so izrazili bojazen, češ da bo po uveljavitvi novih gospodarskih ukrepov še teže vključevati mladino v organizacijo, ker je nekaj mladih ljudi tudi s srednjo in višjo izobrazbo nezaposlenih, nekateri pa se pritožujejo zavoljo nizkih osebnih dohodkov.

Tudi tokrat je prišlo na dan vprašanje: kaj je s prostorom za mladino v Ribnici, kjer bi lahko organizirali družabne večere in druge prireditve. Razpravljali so še o vajenski in kmečki mladini, o delovanju mladine v taborniški organizaciji, v počitniški zvezi, pri Partizanu in v drugih društvih.

Izvoljen je bil nov 11-članski komite ZMS in revizijska komisija ter delegat za republiški kongres ZMS. Na prvi seji komiteja je bil za predsednika izvoljen Božo Bregar. -r

Prva konferenca SZDL v Grčaricah

23. oktobra je bila v Grčaricah prva konferenca SZDL v ribniški občini. Krajevna organizacija je v tej vasi zelo delovna. V svoje vrste je vključila skoro vse volivce, pa tudi članarino imajo pobrano.

V Grčaricah so najprej govorili o gospodarski reformi, zatem pa obravnavali krajevno problematiko. Občani želijo, naj bi avtobus, ki vozi otroke v šolo, vozil tudi med šolskimi počitnicami.

V naslednjih dneh se bodo zvrstile konference SZDL še v 14 krajevnih organizacijah. Na teh konferencah volijo delegate za občinsko konferenco, ki bo v drugi polovici decembra, obravnavajo reformo, krajevno problematiko in vlogo Socialistične zveze v sedanjem obdobju.

0

Nov gasilski dom v Sodražici?

Gasilci v Sodražici so že določili lokacijo za nov gasilski dom v njihovem kraju. Doslej so imeli samo zasilno orodjarno. Sredstva za novi dom že zbirajo, del stroškov pa bo krila zavarovalnica Bežigrad.

Huda nesreča na Gori

Pred kratkim se je pripetila v gozdu v bližini Gore nad Sodražico huda nesreča, ki je terjala življenje 42-letne matere. Zakonca Gornik iz Janežev sta šla 26. oktobra v svoj gozd žagat drevje, ki ga je podrl poletni vihar. Pri delu pa se je odrezani del drevja prevrnil na Marijo Gornik. Bila je takoj mrtva.

Ponesrečenka je bila mati 6 otrok, od katerih so štirje še v osnovni šoli. Tragični dogodek je prizadel vso okolico. -r-

Temelj za novo šolo

Gradnja nove šole v Ribnici lepo napreduje. Temelji so v glavnem že izkopani in če bo vreme še nadalje ugodno, bodo tudi pričeli z betoniranjem. Kolikor še ne bo kmalu hudega mraza, bodo še letos sezidali kletne prostore do plošče. -r

Še mnogo delavnih let!

5. novembra bo star 55 let France Košorok iz Prigorice pri Dolenji vasi, znan družbeni in politični delavec. Ob tej priložnosti se spominjamo njegove težke mladosti in naporov, ki jih je prestal kot aktivist OF vse od leta 1941 dalje, ter naporov, ki jih je prestal kot borec Tomšičeve brigade pri Turjaku in v slavnem pohodu 14. divizije. Tovariš Košorok je rezervni

oficir JLA in nosilec več vojaških odlikovanj za zasluge v NOB.

Ko se je leta 1946 vrnil iz JLA, se je takoj vključil v družbeno in politično življenje domačega kraja. Še zdaj ima več odgovornih funkcij, še posebno delaven pa je pri ZB in kot predsednik sindikalne podružnice Hrasta.

Razen vsega tega je France Košorok skrben oče svojim trem otrokom in tudi dober delavec. V kratkem bo šel v pokoj. Za rojstni dan in ob upokojitvi mu želijo njegovi bojni tovariši in vsi drugi prijatelji še mnogo let trdnega zdravja in da bi še nadalje tako aktivno deloval v javnosti.

-R

REŠETO

DROBNE IZ KOČEVJA

■ **POMLADEK DRUŠTVA ZA VARSTVO ŽIVALI** na osnovni šoli Jože Češko je že imel nekaj sestankov pod vodstvom učitelja Ivana Staniča. Pripravljajo tudi strokovna predavanja in sestanke z razgovori. Razgovore o živalstvu bodo ilustrirali s poštnimi znamkami — mogoče bodo s tem poživili tudi delo šolskega filatelističnega krožka. Za zimo pripravljajo ptičje krmilnice in krmo. Izdali bodo tudi pomladkovo glasilo »Gnezdece«.

■ **V DOLENJSKEM LISTU** smo videli sliko povožene srne. Na cestah se res pripeti marsikaj, vendar nekaj več pazljivosti ne bi škodovalo! Lahko bi se pod kolesi znašel tudi človek! Počasnejša vožnja in znak »Pozor, divjad na cesti« bi bila res na mestu.

■ **GRADNJA NOVE ŠOLE** hitro napreduje in vse kaže, da bo še pred zimo pod streho. Pričeli so tudi že z izkopom drugega dela. Vodstvo gradbenega podjetja ZIDAR in ves kolektiv sta vložila mnogo truda v to gradnjo. Uvedli so dve izmeni, čeprav so imeli težave s pomanjkanjem materiala.

■ **Uprava občinske skupščine** je priredila preteklo soboto prisrčno slovo za prvih šest članov kolektiva, ki so odšli na nova delovna mesta ali v pokoj. Vse odhajajoče člane kolektiva: Marico Gorjan, Ivana Uhana, Lili Radmanović, Ivanko Cvar, Avgusta Kuharja in Jožeta Primca je uprava tudi nagradila.

■ Rinža je dovolj umazana že brez vsakovrstnih odpadkov, ki plavajo po njej! Tega bi se morali zavedati vsi tisti, ki mečejo vanjo raznovrstne odpadke, kot so kartonski zaboji in pokrovi, papir, cunje, steklenice in ostala nesnaga. Vse to plava po površini in se ustavlja pri mostu. Rinža je že tako polna zelenja in alg, s takšnim dodatkom pa je mestu vse prej kot v okras. Takšno onesnaženje z odpadki bi se dalo preprečiti brez finančnih sredstev. Potrebna bi bila zgolj disciplina in čut odgovornosti pri prebivalcih, ki stanujejo ob Rinži. Tudi šolsko mladino bi bilo dobro opozoriti na red in snago v mestu, vsaj v urah moralne vzgoje.

● **Uprava Trgoprometa se bo preselila v nove prostore** na Ljubljanski cesti okoli 1. novembra letos. V teh prostorih je bila do nedavnega zobna in otroška ambulanta. Zgradba je bila potrebna temeljitega popravila, ki bo veljalo nekaj milijonov din. V kletnih prostorih stavbe namerava Trgopromet urediti prodajno skladišče za pohištvo.

Udeleženci slavnostne seje občinske skupščine Brežice, ki je bila prejšnji četrtek dopoldne v dvorani prosvetnega doma na Veliki Dolini, so odšli po seji skupno k otvoritvi nove šole. Na sliki: predsednik Obo SZDL Janez Volčanšek, zvezni poslanec Boris Ziherl, častni občan brežiške občine dr. Ivan Ribar, sekretar ObK ZKS Vinko Jurkas in podpredsednik občinske skupščine Franc Bukovinsky (z leve proti desni), v ozadju: odborniki brežiške občinske skupščine (Foto: T. Gošnik)

„Nova šola - ponos našega kraja!"

Praznik, kakršnega Velika dolina še ni doživela

V čistem sončnem jutru so se danes teden začeli zbirati na Veliki Dolini prvi gostje. Najbolj zgodnji so bili športniki. Prisostvovali so razglasitvi športnih tekmovanj med sindikalnimi podružnicami in podelitvi pokalov.

Ob desetih je bila v novi dvorani prosvetnega doma slavnostna seja občinske skupščine Brežice. Gostov se je do takrat pripeljalo toliko kot jih Velika Dolina še ni sprejela. Domačini so jih pričakali s prisrčnimi stiski rok in z radostjo v očeh. Slavnostne seje v počastitev občinskega praznika so se med drugim udeležili tudi član CK ZKJ in zvezni poslanec Boris Ziherl, častni občan brežiške občine dr. Ivan Ribar, član CK ZKS Silvo Gorenc, pomočnik republiškega sekretarja za kulturo Franc Galič, predsedniki občinskih skupščin Krško, Sevnica, Samobor in Zaprešič, republiški poslanci, predstavniki organizacij garnizona Cerklje, predstavniki delovnih in družbenih organizacij iz domače in sosednjih občin.

BREŽIŠKE VESTI

Predsednik skupščine tov. Milan Sepetavc je v govoru obudil spomine na ustanovitev Brežiške čete v letu 1941 in poudaril, da sovpada letošnji praznik brežiške občine z 20-letnico osvoboditve in 10-letnico ustanovitve brežiške občine. Naštel je dosežene uspehe v minulem obdobju in opozoril na naloge, ki čakajo občane pri uresničevanju gospodarske reforme.

Slavnostno sejo so pozdravili pionirji iz Velike Doline in štafeta športnikov, ki je pritekla iz Brežic.

Po seji so se domačini in gostje zbrali pred novo šolo, ki jo je odprl pomočnik sekretarja za prosveto SRS tov. Franc Galič.

Zanimive podatke je prebrala o novi šoli zbrani množici tov. Helena Nikolič, toplo pa so ljudje pritrjevali tudi Zdenku Dolinarju, dolgoletnemu šolskemu upravitelju v Dolini, ko je govoril o zgodovini boja za novo šolo.

To je bil velik trenutek in težko je popisati navdušenje in ponos, ki so ga ob tej priložnosti občutili občani krajevne skupnosti Velika Dolina. Uresničili so se jim načrti, ki so jih kovale že mnoge generacije pred njimi. Dobili so šolo, kakršno so želeli. Pouk bo v njej mnogo lažji, saj je dovolj prostorna in lahko bodo razvili svobodne dejavnosti, imajo pa tudi vse možnosti za dodatno pomoč pri učenju. Šolarji so se zdaj za vedno poslovili od tesnih, neprimernih učilnic. Odprla so se jim vrata nove, lepše šole, v kateri bodo lahko uspešneje napredovali.

V počastitev občinskega praznika so imeli na Veliki Dolini še vrsto drugih prireditev: športna tekmovanja, srečanje čebelarjev, vaje gasilskih društev, baklado, kres in slavnostno akademijo na predvečer praznika, naslednji dan popoldne pa še dobro obiskano zabavno popoldne, združeno s streljanjem na glinaste golobe.

DPM Dobova najuspešneje dela

Občinska zveza prijateljev mladine je imela 26. oktobra razširjeno sejo, na kateri so člani sprejeli poročilo o delu med obema plenumoma in dali predloge za vsebino občinske konference in občnih zborov.

Polletno tekmovanje med društvi prijateljev mladine se je uspešno končalo in poživilo delo v njih. To pa je bil tudi glavni namen tekmovanja. Vso dejavnost so točkovali in društva so prejela za vsako doseženo točko 100 din nagrade.

Prvo mesto je osvojila Dobova s 447 točkami, drugo mesto Pišece s 408 točkami in tretje mesto Brežice z 250 točkami. Na 4. mestu je DPM Bizeljsko z 205 točkami, sledi DPM Stara vas z 204 točkami, DPM Globoko in Cerklje s 185 točkami, Velika Dolina s 195 točkami in društvo prijateljev mladine iz Artič s 175 točkami.

Občne zbore bodo društva opravila v decembru.

Pogrešamo lokalno progo ob 4.10!

Podružnica SAP Ljubljana v Brežicah je 2. novembra ukinila avtobusno progo ob 4.10 zjutraj, ki je peljala iz mesta do kolodvora. Za ukinitev lokalne proge so se odločili zaradi tega, ker tudi vlaka Ljubljana — Zagreb, h kateremu je pravzaprav avtobus vozil, ni več.

Vendar so Brežičani prikrajšani. Precej delavcev in uslužbencev se je vozilo z avtobusom do kolodvora, od tam pa so z vlaki odhajali na svoja delovna mesta. Precej pa je tudi takih, ki so se z ukinjenim vlakom vozili v službo v Zagreb. D. V.

Cvetje padlim junakom

Dneva mrtvih so se spomnili v vseh krajih brežiške občine. S posebno ljubeznijo so počastili spomin na padle borce in žrtve sovražnikovega nasilja. Spominske plošče, spomenike in grobove padlih so okrasili z nageljčki in krizantemami. Obiskali so jih mnogi šolarji, borci in člani družbenih organizacij.

V Brežicah so se poklonili padlim na pokopališču, pred spomenikom na železniški postaji in v Dobravi. Spomenska komemoracija je bila pred gimnazijo, kjer so počastili padle Brežičane.

Daleč naokoli se blesti novo šolsko poslopje na Veliki Dolini, na katerega so čakali Dolinci že od leta 1904! Lepšega darila v jubilejnem dvajsetem letu osvoboditve brežiška občina pač ni mogla dati tem dobrim ljudem na slovensko-hrvaški meji — zato je bil letošnji občinski praznik Brežic in brežiške komune zares praveati vseljudski praznik (Foto: Dolenjski list)

NEKAJ VEČ O NOVEM KRŠKEM MOSTU

V ozadju se pno čez Savo žalostni ostanki lesenega mostu, ki s pomočjo železnih »injekcij« še komajda živi, tu spredaj pa nastaja delovišče, ki bo v dobrem letu dni ustvarilo nov most. Betonski, eleganten, dovolj širok in dovolj varen bo za promet. Krški gordijski vozel bo odpravljen, ne bo več čakanja, kdaj bo prešla most kolona vozil z one strani (dve vozili se na starem mostu ne moreta srečati!), pa tudi veliki stroški za prevoz težjih tovorov po ovinku čez Brežice bodo odpadli, saj bo nosilnost novega mostu neomejena.

— Teren bi moral biti raziskan ne le na bregovih Save, pač pa tudi v koritu reke, pa bi bile prihranjene nevšečnosti na katere smo naleteli, — približno tako se je začel pomenek z gradbenim tehnikom Metodom Soncem na delovišču. — Ko smo z gradnjo že začeli, smo ugotovili, da teren v koritu Save ni nosilen in da bo torej treba kopati globlje temelje za nosilne stebre. Samo 8 metrov od sedanjega gradbišča je v Savi živa skala, ki bi dela zelo olajšala, če bi bil most speljan preko nje.

Gradbeni tehnik Metod Sonc na novem Pionirjevem delovišču ob Savi v Krškem

Zaenkrat je izdelan podroben načrt samo za most, medtem ko načrte za priključek na levem in desnem bregu še delajo. Na desnem bregu se bo most razširil v tkzv. »trobento«, pod njo pa bo speljana bodoča zasavska avtomobilska cesta. Na levem bregu bo most najbrž podaljšan na stebrih v nadvoz nad železnico in se bo nato priključil na Cesto stare pravde. V načrtu je poseben odcep k Celulozi.

Na delovišču je zdaj 20 delavcev; ko bodo dela v polnem teku, pa jih bo kakšnih 50. V pomoč nam bodo kabelski žerjav, buldozerji in bagri za zemeljska dela, betonarna in strojno kriviljenje betonskega železa, poleg črpalk, ki so potrebne pri gradnji stebrov. V dogovorjenem roku pa most ne bo gotov, deloma zaradi visoke Save, ki je dela dozdaj ovirala, zaradi sorazmerno poznega začetka del in pa zaradi nepredvidenih težav pri gradnji temeljev, ki sem jih že omenil.

M. JAKOPEC

Kulturni škandal v Krškem

V Krškem je 31. oktobra gostoval na vseh kontinentih znan Slovenski oktet. V domu Svobode je pel ob 10.30 na predstavi, namenjeni mladini, in ob 15 uri odraslim. Dopoldne je imel le 53 mladih poslušalcev in kakšnih 10 odraslih, tako da dvorana ni bila niti četrt zasedena. Mladina je popolnoma odpovedala, kar da misliti; morda šole ne dajo dovolj poudarka kulturi in njenim zvrstem? Verjetno je bil slabši obisk spričo slabe propagande, saj se je od prosvetnih delavcev predstave udeležila ena sama zastopnica. Popoldanski koncert je poslušalo 150 starejših obiskovalcev, kar tudi ni zadovoljivo.

S tako slabim obiskom se Krčani ne morejo pohvaliti pred svetom, saj to dokazuje njihovo nazadovanje v sprejemanju kulturnih dobrin. Včasih so bile prireditve vse drugače obiskane, ko je imelo Krško bogato kulturno tradicijo in veliko smisla za prireditve. Člani Slovenskega okteta so bili presenečeni v Krškem, saj so navajeni peti v povsem natrpanih dvoranah.

v. n.

Vodja gradbišča pri gradnji nove šole v Brestanici, tov. Branko Vodopivc, je o gradnji povedal takole: — Nova šola bo enonadstropna in bo veljala približno 200 milijonov din po predračunu. Kot rok za dograditev je v pogodbi določen 20. november 1966, jaz pa sem obljubil, da bomo šolo dogradili do začetka prihodnjega šolskega leta, da bi se lahko pouk že takrat začel v novi stavbi. Vreme nam gre na roko. Stavba bo imela 2720 kvadratnih metrov neto površine: v njej bo osem učilnic, 4 specialne učilnice, telovadnica, konferenčna soba, kabineti, kuhinja in prostori za tehnični pouk. Kot nepredvidena ovira se je pojavila talna voda v globini enega metra. Pri delu nas ovira, saj moramo izkopati za kotlovnico centralne kurjave 5 m globoko jamo. Letos bomo zgradili temelje in kletne prostore ter prvo ploščo, prihodnje leto pa vse drugo. Na sliki: pogled na gradbišče brestaniške šole, ki jo gradi Gradbeno podjetje SAVA iz Krškega (Foto: Miloš Jakopec)

Prevozi delavcev v »Celulozi«

2. novembra je kadrovska socialna služba krške tovarne celuloze in papirja kakor vsako leto uvedla prevoze na delavskih progah iz Brežic, Kostanjevice in Mrtvic. Delavske avtobusne proge vzdržuje v zimskem času celjsko turistično podjetje IZLETNIK. Delavski avtobusi bodo vozili predvidoma do 15. aprila 1966 in sicer na vseh progah šestkrat na dan, tako da bodo prepeljali nad 300 delavcev vseh izmen. Samoprispevek za avtobusne mesečne karte se je povečal od lanskih 600 na 1200 din, ker so se podražili avtobusni prevozi. Regresi so ukinjeni tistim članom kolektiva, ki stanujejo v bližnji okolici tovarne (Leskovec, Veniš, Zdolah, Starem gradu, Dolenji vasi). Nedvomno bodo prevozi omogočili delavcem, da bodo bolj spočiti dosegli večjo storilnost.

v. n.

V Brestanici za dan mrtvih

Na brestaniškem pokopališču je bila na dan mrtvih javna žalna komemoracija, v kateri so sodelovali: senovska godba na pihala, pevski zbor in nekaj recitatorjev. Med komemoracijo so položili vence in cvetje na grobove padlih na pokopališču.

Za letos dovolj gradenj, 1966 pa montažni elementi

Gradbeno podjetje SAVA iz Krškega ima letos dovolj gradenj. Pred nedavnim so začeli graditi novo šolo v Brestanici, stanovanjski blok v Artičah in stanovanjski blok v Pišecah, skončujejo pa en stolpič na Senovem, dva stolpiča na Vidmu, stavbo LISCINEGA obrata na Senovem, več objektov pri vrtnariji v Čatežu pri Brežicah, nekaj stavb pri AGROKOMBINATU v Krškem ter nekaj manjših adaptacij. Celotno podjetje bo zagotovo doseglo in preseglo letošnji plan. Prihodnje leto se nameravajo lotiti izdelave montažnih elementov za sodobno gradnjo, ker bi radi gradili kar najbolj ceneno.

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

Premog za papirničarje

Do sobote, 30. oktobra, je dobavil velenjski rudnik že 13 vagonov (260 ton) premoga 147 članom kolektiva tovarne celuloze in papirja v Krškem. Premog deli prijavljenim članom sindikalna podružnica. Prevoz opravljajo s konjsko vprego. Tehtnica je komaj zmogla stehtati vozove premoga in tovornjake. Takoj po dnevu mrtvih so prispele še druge količine premoga. Tako so se papirničarji za zimo založili s premogom, četudi ga podjetje Preskrba ni moglo pravočasno preskrbeti.

v. n.

ZK se prepočasi pomlajuje

Številne spremembe in dopolnitve v gospodarstvu in drugih področjih javnega življenja in dela v letu 1965 so navrgle tudi občinskemu komiteju v Trebnjem dovolj gradiva za obravnavo. 28. oktobra se je komite spet sestal in pretresal uspešnost teh obravnav.

Sekretar komiteja Miran Ogrin je predvsem opozoril na tisto stran aktivnosti, ki je pritegnila tudi nekomuniste. Bilo je več posvetov in predavanj, na katerih so pretresali važnejše dogodke, zlasti tiste, ki so se zdeli zanimivi v trebanjski občini.

Komite je na svojih sejah posvečal pozornost samoupravljanju v delovnih organizacijah, ob reformi pa izvajanju ukrepov in posledicam, ki jih je reforma povzročila. Skupine komunistov so obiskale delovne organizacije in z njihovimi vodilnimi predstavniki reševale vprašanje proizvodnje, delitvenega sistema, notranje zakonodaje, samoupravljanja in dela organov in organizacij v teh delovnih organizacijah. Na sejah so se člani zavzemali za izpeljavo investicijske izgradnje in podpirali vsako dejavnost, ki bi pomenila napredek v občini.

Tehtne misli so člani komiteja izrekali o vlogi Zveze komunistov, komiteja in njegovih organov ter osnovnih organizacij. Poudarjali so da je pri delu nekaterih komunistov še premalo prisotna odgovornost in da je treba to popraviti. Neodgovornost je često tudi posledica slabe ideološke trdnosti posameznikov, ko gre za prepričevanje v stališčih. Težje je, če so ti posamezniki na vodilnih mestih v organizaciji, na primer v osnovni organizaciji, ker navadno taka organizacija po nepisanem pravilu ne odigra vloge, ki ji je prisojena. Tudi novih in mladih članov je v ZK še premalo, kar tudi govori o premajhni skrbi za včlanjevanje.

Na zadnji seji so se člani komiteja zavzeli za boljše sodelovanje z drugimi političnimi organizacijami v občini, ker le tako računajo na uspešno delo.

Vreme smo ujeli za rep

JANEZ LAZAR, delovodja kmetijskega obrata na Mirni:

»Naposled se nam je le posrečilo pospraviti s polj, ki merijo kakšnih 34 hektarov, silažno koruzo. Pomagal je kmetijski kombinat iz Grosupljega, ki nam je posodil stroje za spravilo. Ujeli smo še pravi čas, tako da kvaliteta ne bo bistveno prizadeta. Vsak čas bomo opravili tudi jesensko setev. Izkoristili smo vreme, ki je bilo v oktobru še kar stanovitno.«

(Foto: I. Zoran)

Na letne konference z novo vsebino

V novembru bodo v trebanjski občini konference osnovnih organizacij Zveze komunistov. Občinski komite ZKS v Trebnjem je v smernicah za te konference poudaril, naj bi komunisti obravnavali predvsem lastno idejno rast v praktičnem reševanju problemov družbenega razvoja.

O tričetrtletnem gospodarjenju

Svet za gospodarstvo pri občinski skupščini v Trebnjem bo na prihodnji seji v novembru razpravljal o devetmesečnem gospodarjenju in uresničevanju gospodarskega plana. Razen tega bo svet reševal druga vprašanja, ki spadajo v njegovo pristojnost.

TREBANJSKE NOVICE

Največ gre sladkorja

V poslovalnici DOLENJKE na Mirni so zadovoljni z iztržki. Letošnjo jesen prodajo več tekstila in živil, največ pa sladkorja. Gradbenega materiala in stekla primanjkuje. Kreditiranih kupcev je po reformi čedalje manj.

KS v Velikem Gabru naj zaživi!

Na letni konferenci krajevne organizacije Socialistične zveze v Velikem Gabru so pretekli teden obravnavali vprašanje učiteljskih stanovanj in šolstva in izvolili tričlansko komisijo, ki bo pomagala začasno rešiti vprašanje šolskih prostorov. Člani so želeli, naj bi čimprej začela delati krajevna skupnost, ker bi pod njenim okriljem lahko popravljali krajevna pota, uredili partizansko grobišče in zgradili novo pokopališče. Poudarili so, da bi dela uresničili s samoprispevkom.

Živahen razgovor sevniških šolarjev je v trenutku prenehal, ko so zagledali novinarjev fotoaparat. Posneli smo jih med čakanjem na avtobus, ki jih vsak dan odpelje do Lončarjevega dola.

V Krmelju zbirajo denar za šolsko opremo

Pred kratkim so v Krmelju zbirali prispevke za opremo šolske učilnice. Občinska skupščina je iz svojih sredstev uredila zunanje in notranje lice šolske stavbe, prispevala tudi opremo za eno učilnico, medtem ko so občani sklenili zbrati za opremo še enega razreda.

Delavci in uslužbenci Metalne v Krmelju so zbrali 141.000 din, kolektiv zdravstvene postaje in lekarne 10.000 din, družbene in politične organizacije 69.000 din, obrat Lisce 10.000 din, medtem ko so 133.500 din zbrali po okoliških vaseh. Skupno je zbranih 363.500 din, kar pa je še vedno premalo, saj stane oprema okoli 420.000 dinarjev.

Kdor še ni prispeval, naj to stori do konca meseca. Zglasite se lahko pri Minki Hočevar v Metalni, ki je za to pooblaščena. — Vsem darovalcem iskrena hvala! A. K.

Šentjanški pionirji heroju Milanu Majcnu

V prisotnosti zastopnikov pionirskih odredov in vseh šol sevniške občine je pionirski odred Milana Majcna 29. oktobra odkril narodnemu heroju Milanu Majcnu in Jančetu Mevžlju nagrobni spomenik na pokopališču v Šentjanžu. Marljivi pionirji šentjanške osnovne šole so spomenik postavili s svojimi sredstvi. Ker je bil ta dan tudi krajevni praznik, se je svečanosti na pokopališču udeležilo veliko ljudi, med njimi predstavniki občinske skupščine, zastopniki ZB Šentjanž, Krmelj, Tržišče, prosvetni delavci in drugi. Spomenik je simbolično odkril predsednik ZB Krmelj Franc Papež. Pevski zbor šentjanške šole je zapel nekaj žalostink, spominske govore pa so imeli predstavniki ZB, šentjanške šole in pionirskega odreda Milana Majcna.

D. B.

TELČE: gradili bodo novo šolo

»Na Telčah bomo kljub vsemu morali postaviti šolo na novih temeljih,« ugotavljajo na občini v Sevnici. Skupaj z nekaterimi republiškimi predstavniki so si pred dnevi ponovno ogledali razmere na Telčah in povabili zraven tudi arhitekta. Ta je izjavil, da s preureditvijo gospodarskega poslopja poleg sedanje šole ne bi nič prihranili in da je nova gradnja boljši izhod.

V Sevnici bi se sicer raje sprijaznili z mislijo o adaptaciji, ker trenutno nimajo s čim začeti gradnje. Naročili bodo načrte in poskušali zbrati čimprej potrebna sredstva za zidavo nove šole. Prebivalci na Telčah težko čakajo na trenutek, ko se bo pričela gradnja. Upajo, da bodo po 20 letih vendarle prišli na vrsto, saj so to tudi zaslužili.

Vesti iz Krmelja

■ *KRMELJSKA SVOBODA* je nedavno obnovila kegljišče, ki je zdaj prav čedno. Ognjeni krst je prestalo, ko so domačini premagali moštvo valjarne iz jeseniške železarne. Pozimi bo dejavnost kegljačev gotovo živahna.

■ *STAVBO NEKDANJE* rudarske bolnišnice, kjer je zdaj osnovna šola, že dalj časa obnavljajo in jo bodo znova odprli v okviru proslav občinskega praznika, 14. novembra.

■ *NA NEDAVNI SEJI* krmeljske Svobode so obravnavali program za zimsko sezono in dosedanje delo sekcij. Podrobneje so se pogovorili o sporedu kulturnih in športnih prireditev v počastitev občinskega praznika od 12. do 14. novembra.

Repovževega očeta ni več

24. oktobra je po daljšem bolehanju v 83. letu umrl v Šentjanžu Anton Repovž. Bil je eden najstarejših prebivalcev v tem kraju, rojen v kmečki družini štirinajstih otrok. V mladosti je sedem let prebil v strelskih jarkih na Karpatih, ko se je vrnil iz vojske, pa je za krajši čas odpotoval v Ameriko. Po vrnitvi iz Amerike si je ustvaril dom in družino ter postal napreden kmetovalec živinorejec. 1941. je bil z družino izseljen v Nemčijo, odkoder se je vrnil poleti 1945. Zadnja leta je preživel pri sinu Jožetu. V spominu nam bo ostal kot človek plemenitega srca in zaveden Slovenec.

D. B.

SEVNIŠKI VESTNIK

OBČINA SEVNICA

praznuje 12. novembra 1965

XIII. občinski praznik

SPORED:

Nedelja, 7. novembra 1965
ob 9. uri: občinsko brzopotezno šahovsko prvenstvo posameznikov v kolodvorski restavraciji
ob 10. uri: rokometna tekma ekip na igrišču TVD »Partizan« Sevnica
ob 14.30 uri: nogometna tekma na igrišču Sevnica

Ponedeljek, 8. novembra 1965
ob 10. uri: filmska predstava na Studencu
ob 12. uri: filmska predstava na Bučki

Torek, 9. novembra 1965
ob 10. uri: filmska predstava v Loki
ob 12.30 uri: filmska predstava v Boštanju

Sreda, 10. novembra 1965
ob 9.30 uri: filmska predstava v Zabukovju
ob 12. uri: filmska predstava na Blanci.

Četrtek, 11. novembra 1965
ob 8. uri: filmska predstava v Krmelju
ob 10. uri: filmska predstava v Šentjanžu
ob 12. uri: filmska predstava v Tržišču
ob 15.30 uri: brzopotezno šahovsko prvenstvo sindikalnih ekip in DPD »Svoboda« v kolodvorski restavraciji v Sevnici
ob 19. uri: »Operetno baletni večer« — izvaja ansambel Ljubljanske opere

Petek, 12. novembra 1965
ob 7.30 in 11. uri: filmska predstava za učence osnovne šole Sevnica
ob 9. uri: slavnostna seja občinske skupščine
ob 10. uri: komemorativna svečanost pri spomeniku v Sevnici
ob 15. uri: spretnostna vožnja članov AMD Sevnica — na Glavnem trgu
ob 18. uri: prijateljsko srečanje kegljaških ekip DPD Svobode in Metalne v Krmelju
ob 19. uri: zabava s plesom v gasilskem domu Sevnica

Sobota, 13. novembra 1965
ob 18. uri: akademija v domu DPD Krmelj

Nedelja, 14. novembra 1965
ob 9. uri: gasilske vaje enot krmeljskega območja v Krmelju
ob 9. uri: ekipno strelsko tekmovanje pri TVD »Partizan« Sevnica
ob 10.30 uri: ogled obnovljene šole v Krmelju
ob 15. uri: nagradno tekmovanje kegljačev med ekipami Posavja v gasilskem domu Sevnica.

Vsem prebivalcem občine SEVNICA, vsem delovnim kolektivom, organizacijam in društvom čestita za letošnji občinski praznik

OBČINSKA SKUPŠČINA SEVNICA

O vzornikih med zasebnimi gostinci

Nekateri gostilničarji v temeniški in mirenski dolini menijo, da občinska politika ni preveč naklonjena zasebnemu gostinstvu. Čutijo se prizadete, preveč obremenjene z dajatvami, ujete v mrežo, ki naj bi jo nekdo nastavil z namenom, da bi jih tako lažje ožel. Se in še prihajajo s prošnjami, da bi jim bile priznane ugodnosti in proste roke.

No, tarnanje nam je vsem v krvi, zato le ni vedno upravičeno. Vsaj v trebanjski občini, kjer je zasebni sektor v večini, je tarnanje precej neosnovano. V občini je ta čas 20 zasebnih gostiln; v zadnjih desetih mesecih so jih odprli na Trebelnem, Selih Šumberku, v Veliki Loki in Dobrniču, trije gostilničarji pa se pripravljajo, da lokale kmalu odpro. Že ta podatek kaže, da mora biti nekaj spodbudnega, nekaj, kar dela v korist zasebnemu gostinstvu. Slej ko prej so to krediti, ki jih zasebniki lahko dobijo za sodobno ureditev gostinskih lokalov, in do 50-odstotno znižanje davčnih obveznosti. Zlasti za novo odprte in vzorno urejene gostilniške prostore priznava občina velik popust pri dajatvah.

Nekaj zasebnih gostiln (v Trebnjem, Mokronogu in na Mirni) velja celo za vzor zasebnega gostinstva tudi v drugih občinah. Mogli bi reči, da se tu snujejo centri boljših gostinskih kategorij, ki so poleg obeh družbenih lokalov (GRMADE v Trebnjem in DANE na Mirni) nepogrešljivi temelji ne le za gostinski, temveč tudi za turistični napredek. V teh in drugih ni najti ponarejenih pijač in nedosegljivo visokih cen. V korist pristnih pijač govori tudi nekdanji nočni izvid vin v dolenjskih gostilnah, ko so ugotovili, *da točijo najbolj pristna in naravna vina prav gostilničarji trebanjske občine!*

Do boljšega znanja z avtobusi

V proračunu trebanjske občine je zagotovljenih 10 milijonov dinarjev za prevoz 195 učencev s podružničnih šol v popolne osemletke v Trebnjem, Velikem Gabru in Mokronogu.

Od 1. oktobra dalje pripelje poseben avtobus novomeškega podjetja GORJANCI v Trebnje vsak dan 110 učencev in sicer: s Cateža 10, iz Šentlovrenca 32, Dobrniča in Knežje vasi 24 ter Poljan 44. Razen učencev se s šolskim avtobusom lahko vozijo tudi drugi občani, zato so GORJANCI priznali popust 20 din pri km. Avtobus prevozi vsak dan povprečno 124 km.

18. oktobra je začel voziti šolski avtobus tudi na progi Trebelno—Mokronog. Pripelje in odpelje 50 učencev, drugi občani pa se ne smejo voziti z njim. Podjetje LJUBLJANA TRANSPORT je v ta namen dodelilo vozilo, ki pripelje in odpelje vsak dan delavce iz Mirenske doline, zaposlene v ljubljanskem LITOSTROJU. Prvi teden vozi učence avtobus, ki postaja na Trebelnem, drugi teden pa avtobus, ki čaka na prevoz delavcev v Trebnjem. Pri prevozu otrok naredi ta avtobus vsak dan povprečno 36 km.

Učence iz Sel-Šumberka in okolice pripelje vsak dan v Veliki Gaber Janez Ozimek iz Dol. Podšumberka. Nedavno si je v ta namen kupil kombi. Od 18. oktobra dalje pripelje in odpelje 35 otrok in prevozi pri tem dnevno 130 km.

Za prevoz v šolskem letu 1965/66, ki šteje 210 dni, bo občina plačala iz proračuna 10 milijonov dinarjev, oziroma milijon manj, kakor če bi bil prevoz uveden v začetku šolskega leta. Za učence je prevoz brezplačen.

Šolske avtobusne proge so za občino pomembna pridobitev, zlasti še za učence podružničnih šol, ki so imeli često kombiniran in manj kvaliteten pouk. V popolnih osnovnih šolah, ki jih zdaj obiskujejo, pa bodo lahko nadoknadili vse zamujeno in dobili izobrazbo, kakršno so šole dolžne omogočiti učencem, odkar izvajamo šolsko reformo.

Šolska restavracija „Breg" odprta

Obnovljena in povečana je nekdanja »Gostilna na Bregu«, v kateri je zdaj 110 sedežev v pokritih prostorih in 70 sedežev na gostilniškem vrtu – Posebna zanimivost: Jakčeva, Trdinova, Kettejeva in Hladnikova soba z izvirnimi grafikami akademskega slikarja mojstra Božidarja Jakca in s povečavami odlomkov iz del omenjenih kulturnih delavcev – Izredna domačnost in prijetna ureditev nove restavracije bo privlačnost posebne vrste – Najsodobnejše kuhinjske naprave, odlična postrežba, dolenjske specialitete in solidne cene: delovni program nove šolske restavracije »BREG«!

Še eno prijetno poročilo imamo za našo javnost v okviru bogatega programa letošnjega občinskega praznika: v soboto zvečer je delovna skupnost Šolskega centra za gostinstvo v Novem mestu ob navzočnosti lepega števila gostov odprla obnovljeno **šolsko restavracijo »BREG«**. To, kar je »Urška« v Ljubljani, je zdaj po svojem namenu stari, a popolnoma obnovljeni »Breg«.

Bili smo nadvse prijetno presenečeni, hkrati s predstavniki občinske skupščine vred in člani drugih gostinskih podjetij, ki so skupaj z letošnjimi Trdinovimi nagrajenci občudovali harmonično ureditev novega gostišča. Upravičeno lahko trdimo, da tako okusno opremljenega in domačega lokala daleč naokoli ne bi našli! »Dobili smo prostore, kamor lahko povabimo še tako razvajenega ali svetskega gosta — brez luksuza je vse tole, a vendarle tako prijetno domače in toplo...« — take so bile ocene vseh, ki so bili med prvimi gosti v obnovljeni šolski restavraciji »Breg«. To je že v petek potrdil tudi podpredsednik republike tovariš Aleksandar Ranković, ki je z drugimi visokimi gosti vred prvi posedel v novem lokalu in ga zares navdušen pohvalil. Naj povemo, da zares nimamo tako domiselno in izvirno opremljenih prostorov, v katerih bi Dolenjska »dihala z vsem srcem«, domačo ornamentiko in — umetniškimi deli našega rojaka mojstra Božidarja Jakca, ki se je v eni izmed sob obnovljenega gostišča leta 1899 rodil očetu gostilničarju. Trdinova, Kettejeva, Hladnikova in Jakčeva soba so v novi restavraciji opremljene z izvirnimi Jakčevimi grafikami, katere je mojster kljub okrevanju v zdravilišču v Laškem izdelal nalašč za obnovljeno restavracijo. Jedilni list novega gostišča ima umetniško upodobljeni Breg — vedno enako drag našemu velikemu slikarju. Ponatisi odlomkov iz del Trdine, Ketteja in Hladnika, povečani na velikost stenskih fotografij, osvežujejo sobe in jih poleg platnenih zaves, toplih barv in lepega pohištva delajo še prijaznejše. Prav gotovo nam boste vse to potrdili, ko vas bo pot prvikrat zanesla med mlade gostinske delavce, ki dobivajo tu iz vseh dolenjskih in spodnjeposavskih občin svojo prvo poklicno vzgojo, teorijo in prakso.

Napore delovnega kolektiva Šolskega centra in občinske skupščine Novo mesto za obnovo gostišča na Bregu je opisal direktor centra Marko Ivanetič, ki je goste sprejel in jim predstavil vlogo obnovljene šolske restavracije. Zahvalil se je tudi projektantu, domačinu Silvu Jermanu, gradbenemu tehniku, ki je upošteval vse investitorjeve predloge, in izvajalcem del. Veliko je pomagal tudi medobčinski šolski sklad, da je bil šolski objekt, ki pa je hkrati namenjen tudi javnosti, vendarle dograjen. Seveda so pri vseh, zlasti še zaključnih delih, pomagali tudi učenci šolskega centra.

Nove restavracije, ki ima 110 sedežev v sobah in 70 sedežev na vrtu, je Novo mesto zares lahko veselo, saj smo z njo dobili prepotreben sodobni gostinski lokal, ki bo lahko delal v veliko zadovoljstvo domačih in tujih gostov.

Tg.

Povabljene goste in člane delovne skupnosti Šolskega centra za gostinstvo je pozdravil direktor centra Marko Ivanetič (Foto: M. Moškon)

SPOMENIK TUDI V BELI CERKVI

Ena zadnjih prireditev v okviru jubilejnega občinskega praznika Novega mesta je bila v ponedeljek, 1. novembra, v Beli cerkvi, kjer je krajevna organizacija Zveze borcev odkrila lep spomenik padlim in žrtvam fašističnega nasilja. Kakor prejšnji dan v Otočcu tako se je tudi tu zbralo zelo veliko domačinov in okoličanov, nekdanjih borcev in oficirjev. Med gosti smo opazili tudi Sergija Thorževskega, predsednika ObS Novo mesto, Slavka Dokla, predsednika obč. odbora SZDL, Slavka Zirkelbacha, sekretarja obč. komiteja ZKS in predstavnike drugih organizacij, društev in delovnih kolektivov iz mesta, Šmarjeških Toplic, Otočca in drugod. Zastave krajevnih organizacij ZB so tudi tu stale na straži ob novem spominskem kamnu, novomeška godba na pihala, pevski zbor DPD Svoboda »Dušan Jereb«, gasilci ter šolska mladina iz Bele cerkve in Šmarjete pa so prispevali lep delež k programu na dan mrtvih v Beli cerkvi.

Spomine na vojna leta in na pomemben delež Bele cerkve z okolico vred za osvoboditev domovine je obudil tov. Lojze Kastelic, nekdanji šolski upravitelj iz Bele cerkve. Opisal je nemško in italijansko okupacijo Bele cerkve, ki se je že maja 1942 odzvala klicu OF in začela z organiziranim delom; tu je kmalu nastalo prvo osvobojeno ozemlje, povezano s škocjanskim in šmarješkim področjem. Že maja 1942 so tudi v Beli cerkvi volili prvi NOO, na osvobojenem ozemlju pa se je utrjevalo vojaško, gospodarsko in kulturnoprosvetno delo. Narodna zaščita je nadzirala celotno področje, v Beli cerkvi je delala sušilnica za sadje, predelovali so mleko in v Kronovem popravljali orožje za partizane. Ljudje so radi dajali hrano za partizanske čete, čeprav sami niso imeli dovolj. Začela je delati tudi osnovna šola. Ljudje so sodelovali pri utrjevanju osvobojenega ozemlja; zastavili so ceste, porušili nekatere mostove, požagali telefonske drogove itd. V Beli cerkvi so uredili »Škratovo jamo«, kamor so se pred bombardiranjem zatekli otroci in starejši ljudje.

Na vse hudo nas spominjajo številni spomeniki in plošče na Vinjem vrhu, na šoli v Beli cerkvi, na stari mlekarni, v Brezovici in na partizanski bolnišnici nad Šmarjeto. Tu so grobovi padlih borcev in aktivistov, tu je živ spomin na naše junake in na boj ljudstva, ki se ni hotelo pokoriti tujcem.

Po govoru je tov. Kastelic odkril spomenik, domači odbornik ObS pa ga je prevzel v varstvo. Sledil je kulturni spored, vod novomeške garnizije JLA pa je izstrelil tri častne salve. Spominsko obeležje — steber in tri vzidane plošče s ploščadjo pod osnovno šolo — govori, da je dalo za svobodo življenje pribl. 60 borcev, talcev in žrtev fašističnega nasilja iz Bele cerkve in njenega področja. Zamisel za spomenik in njegovo okolje je delo tov. Toneta Valentinčiča iz Novega mesta, steber pa je izdelalo kamnoseško podjetje v Gradcu v Beli krajini.

Tako je tudi Bela cerkev dostojno počastila letošnji dan mrtvih in jubilejni praznik naše občine.

Tg.

Kakor drugod, so tudi pionirji iz Bele cerkve s pomočjo svojih prijateljev iz Šmarjete lepo nastopili ob odkritju novega spomenika. Tudi štiri pionirke na sliki so pogumno in brez napake zrecitirale težko pesem, domačini in gostje pa so jih nagradili z živahnim ploskanjem (Foto: T. Gošnik)

Zakaj smo v Straži tako sami?

29. septembra je bila v Straži mladinska konferenca. Udeležilo se je je precej mladincev in mladink, izmed 25 povabljenih predstavnikov pa so se odzvali vabilu samo 3. Teži nas vedno več problemov, ki jih poizkušamo razvozlati, žal pa pri tem ni pomoči in spodbud od odraslih. Kadarkoli smo zaprosili za pomoč, smo naleteli ali na nerazumevanje ali pa smo dobili zgolj prazne obljube. Kljub temu je bilo naše delo dokaj uspešno, saj smo priredili 2 literarna večera, ples v maskah, obudili delo v več krožkih ter v okviru dramske skupine pripravili uprizoritev igre »Klobčiča«.

Od starejših smo deležni samo graje, nihče pa nam ne svetuje, kako doseči boljše uspehe. Ne iščemo voditeljev, le nekoga, ki bi nam svetoval in nas spodbujal, potrebujemo! Tega si želimo tako od predstavnikov družbenih organizacij kot tudi od šolskega kolektiva, ki dozdaj ni našel časa za sodelovanje z nami. Letos se je našemu vabilu le odzvala učiteljica, ki je šele letos prišla na šolo. Upamo, da smo z njo dobili dobrega svetovalca, želimo pa, da bi njen vzgled posnemali tudi drugi!

Načrt dela za prihodnje leto je obširen: ustanovili bomo literarni, dramski, marksistični, šahovski in če se bo le dalo tudi foto krožek. Priredili bomo predavanja z raznih področij, ki zanimajo mladino, začeli bomo s plesnimi vajami in obnovili taborniško organizacijo.

Z. V.

Novomeška kronika

■ **NOVEMBRA JE ZAPUSTILA** direktorsko mesto v Medobčinskem zavodu za prosvetno pedagoško službo prof. Ema Muser in šla v pokoj. Vsa povojna leta je opravljala odgovorne družbene funkcije na različnih področjih in je bila razen tega znana prosvetna delavka. Za njeno uspešno in prizadevno 20-letno povojno delo se ji v imenu javnosti tovariško zahvaljujemo za vse, kar je naredila za napredek Dolenjske in še posebej za dvig kulture, prosvete in šolstva v bivšem okrožju in okraju in zdaj na področju štirih dolenjskih občin!

■ **ODER MLADIH BI RADI** ustanovili novomeški mladinci, ki se spomnijo sklepa zadnje konference ZMS, na kateri je mladina vse občine izrazila željo po mladinskem gledališču. Občinski komite ZMS je te dni začel z ustrezno akcijo, ker bi radi mladinski oder čimprej ustanovili. Vsi, ki imajo veselje za igranje, naj se javijo v prostorih občinskega komiteja ZMS ob Ljubljanski cesti!

■ **MLADINSKI SESTANEK** so imeli pred kratkim v IMV in so dogovorili, kdaj in kako bodo izvedli letno konferenco svojega aktiva. V zadnjih dveh letih je bil to prvi resni sestanek mladine v IMV.

■ **KOSTANJE OB CESTI** komandanta Staneta so te dni ostrigli delavci Komunalnega podjetja. Prav tako so začeli grabiti odpadlo listje, da ga ne bi veter raznašal po mestu in dež ne zamesil v blato

■ **ZA NOVOMEŠKI PRAZNIK** so pred sodobno trgovino s tekstilom, ki jo ureja Dolenjka vbivši Šmalčevi hiši, odstranili leseni plot. Ob tem so se pokazale spet nove arkade. Znotraj lokala prenovitvena dela še trajajo.

■ **1. NOVEMBRA POPOLDAN** je 5 fantov na zelenici v parku nemoteno zbijalo žogo, pa tudi odrasli kolesarji na otroškem igrišču niso redkost. Odkar tovariša Buka ni več, je v parku in na zelenicah vedno manj reda!

■ **V PONEDELJEK** je bil praznik, zato trga ni bilo, pač pa smo pričakovali večji promet na tržnici dan kasneje. Kdor je tako mislil, se je uračunal, kajti tudi v torek ni bilo nobene izbire. Naprodaj je bilo le nekaj smetane po 240 din skodelica, kostanja po 200 din, mleka po 120 din liter, krompirja po 100 din kg, kisle repe in zelja po 100 din krožnik ter jabolk po 150 din kg. Jajc ni bilo.

■ **GIBANJE PREBIVALSTVA:** rodila je Ana Smole z Mej vrti 3 — Jožeta.

DRUŠTVENI TRG ASFALTIRAN

V zadnjih dneh pred občinskim praznikom so v Novem mestu hiteli urejati Čitalniško ulico, Društveni trg in del Sokolske ulice. Zadnji dan pred praznikom so urejeno ploščad prevlekli z asfaltom, tako, da so zdaj asfaltirani ves Društveni trg, Čitalniška ulica in Sokolska ulica do konca stavbe Doma JLA. Novo mesto je s tem spet pridobilo lepo urejen mestni kotiček, pa tudi vstop vozil s Čitalniške ulice na Glavni trg bo zdaj preglednejši. K ureditvi bodo prispevali kolektivi zavodov in delovnih organizacij ob Društvenem trgu in obeh ulicah.

1 milijon in 179.000 dinarjev za poplavljence

K 962.000 dinarjem prispevkov se je v preteklem tednu nabralo še 217.659 din prispevkov za poplavljence, ki so jih darovali posamezniki bodisi v denarju, bodisi v oblačilih. Kolektiv skladišča ljubljanske Tobačne tovarne v Novem mestu je prispeval 12.000 din, kolektiv Dolenjskega lista 14.800 din, podmladek RK osnovne šole v Šmarjeti 14.724 din, kolektiv tovarne ISKRA iz Žužemberka 65.120 din in osnovna organizacija RK iz Žužemberka (zbirka na terenu) 38.015 din. Razen tega so razni darovalci prispevali 104 kose oblačil in obutve v skupni vrednosti 74.000 din. V preteklem tednu je torej skupna vrednost doslej zbranih prispevkov narasla na 1,179.713 din.

Še vedno pogrešamo pripravljenost delovnih organizacij in zavodov, da bi prispevali kaj iz svojih sredstev.

O pročeljih stavb na Glavnem trgu

Svet za urbanizem ObS Novo mesto je razpravljal na seji 26. oktobra o ureditvi pročelij stavb na Glavnem trgu in na Cesti kom. Staneta. Predlog za ureditev pročelij stavb na Glavnem trgu je pripravil inž. Danilo Lapajne s pripombami prof. Marjana Mušiča, prof. Janka Jarca in predsednika sveta Toneta Valentinčiča. Svet je imel k osnutku pomisleke, ki naj jih strokovnjaki upoštevajo v predlogu za dokončno ureditev pročelij stavb. O tako izpopolnjenem predlogu bo svet ponovno razpravljal.

Glede predlagane ureditve pročelij stavb na Cesti kom. Staneta pa je svet menil, da je treba predlog uskladiti z gradnjo razbremenilne ceste, katero predvideva osnutek ureditvenega načrta.

Prevozni stroški dražijo kruh

Svet za blagovni promet, gostinstvo in turizem ObS Novo mesto je na zadnji seji 23. oktobra pretresal obsežen dnevni red. Razpravljal je o preskrbi mesta s kmetijskimi pridelki, o prometu v trgovini, o turističnem prometu v minuli sezoni in o preskrbi Novega mesta in okolice s kruhom. Pri preskrbi s kruhom so se pomudili najdlje, ker po ugotovitvah novomeške Pekarije enotno določena prodajna cena kruha ne krije stroškov za prevoz kruha v okoliška naselja. Svet je zaradi tega predlagal, naj Pekarija izdela natančno kalkulacijo in jo predloži svetu v razpravo.

Novi vodja krajevnega urada v Žužemberku

Na seji ObS Novo mesto je bil 28. avgusta letos zaradi upokojitve razrešen dolgoletni vodja krajevnega urada v Žužemberku Alojz Pucelj. Za novega vodjo krajevnega urada v Žužemberku je bila na zadnji občinski seji v Novem mestu imenovana tov. Ljuba Šenica, dosedanja matičarka krajevnega urada v Žužemberku.

Otočec se je pripravil na slavje

Naselje Otočec ob Krki se je primerno pripravilo na slavnost za letošnji občinski praznik. Posebna komisija inšpekcijskih služb ObS Novo mesto, delavci Komunalnega podjetja, cestarji Cestnega podjetja in delavci ELEKTRO enote Novo mesto so z Otočani v skupnem sodelovanju uredili Otočec tako, kakor že zlepa ni bil. Dom TVD Partizan so prebelili zunaj in znotraj, ob domu so uredili nove sanitarije s tekočo vodo, napeljali so vodovod do doma in uredili dovozno cesto, prebelili so šolo, očistili odtočne jarke ob cesti III. reda skozi naselje, izpopolnili javno razsvetljavo, nasuli gramoz po poteh skozi naselje in počistili dvorišča. Lastniki stavb so vsaj deloma uredili gnojnične jame in odtok gnojnice. Pomladek RK osnovne šole je v akciji urejanja naselja pridno sodeloval več kot dva dni, medtem ko nekateri prebivalci niso pokazali zadostnega zanimanja za ureditev vasi, ki bo v prid predvsem njim samim!

Vaš najboljši obveščevalec je Dolenjski list!

DOBER KONEC

Pet minut pred dvanajsto, tako bi lahko rekli za novomeške odbojkarje. Zbudili so se dobesedno v zadnjem hipu **in premagali dve dobri moštvi na tujem: Triglav v Kranju in med tednom še Bežigrad v Ljubljani kar 3:0** ter si tako zagotovili celo zelo dobro uvrstitev, za sedanjo situacijo, seveda. Dve zmagi sta jih popeljali od izpada kar na peto mesto! Odigrati je treba še nekaj zaostalih tekem, preden bo znana razvrstitev v slovenski ligi. Jasno pa je, da bosta na kvalifikacijah za zvezno ligo igrali moštvi Maribora in Jesenic in da Novomeščani vsekakor ne bodo izpadli, niti v najbolj neugodnem primeru ne! Torej: tudi prihodnje leto bomo na Loki gledali slovensko odbojkarsko ligo!

Dober dan, druga slovenska liga!

Izredna izenačenost na kvalifikacijskem turnirju za vstop v drugo slovensko ligo. — Uspeh za Novo mesto in Stadion. — Dobro sojenje, dosti gledalcev in (na trenutke) dobra igra na Loki.

Loka je bila v soboto in nedeljo prizorišče kvalifikacijskega turnirja za vstop v drugo slovensko ligo. Pravico do nastopa so imeli prvaki Primorske (Dornberk), ljubljanske lige (Stadion), Dolenjske (Novo mesto) in Gorenjske, ki pa se niso prijavili, tako da je namesto njih nastopila Ježica, drugoplasirana v ljubljanski ligi. Kdo bi si mislil, da bodo letošnje kvalifikacije tako dramatične! Doslej so navadno vedno odločale zmage, tokrat pa to ni bilo mogoče. Ob koncu turnirja so namreč kar tri ekipe imele enako število točk, tako da je odločala medsebojna razlika v koših: Novomeščani so bili najuspešnejši, medtem ko je ekipa Ježice zato izpadla.

Začetek ni bil obetajoč: kljub izvrstni organizaciji prva tekma ni bila na ravni kvalifikacij. Ježica je premagala Dornberk 53:37 (23:14), v tekmi, kjer sta obe moštvi obilno grešili. V drugem sobotnem srečanju so domači košarkarji zaigrali neverjetno slabo in so izgubili proti Stadionu 55:61 (22:28). Možnosti za uspeh so tako postale dosti manjše, čeprav so takoj v naslednji tekmi premagali Dornberk 93:61 (36:24). Značilno za to tekmo je bilo, da so vsi domačini dosegli koše in da so gostje v drugem polčasu igrali zmedeno ob presingu do mačih. V najbolj dramatičnem srečanju turnirja je nato v zadnji sobotni tekmi Ježica premagala Stadion 63:61 (27:28). Obe moštvi sta se neprestano menjavali v vodstvu, dve minuti pred koncem pa so igralci Ježice dosegli tri zaporedne koše in si zagotovili zmago.

Kakšne so bile torej možnosti pred zadnjim kolom? Kljub temu, da Ježica še ni bila poražena, je imela največ upanja ekipa Stadiona, ki ji je zadoščala zmaga proti najslabši ekipi, Dornberku. Novomeščani bi morali premagati Ježico za najmanj pet košev, da bi prišli v ligo, sicer pa bi bila uspešna Ježica.

Prva tekma nedeljskega sporeda je Stadionu zagotovila ligo: Dornberk je bil premagan 96:43 (37:29). Takoj nato je bila na sporedu odločilna tekma. Ježica je povedla z 9:4 in 14:13 predvsem po zaslugi dvometraša Šporna, to pa je bilo vse, kar so dosegli. Novomeška prva peterka Pirc, Kopač I., Blažič, Počrvina in Splihal ter Gošnik in Jereb, ki sta zamenjala Pirca in Počrvino v zadnjih minutah tekme, je namreč zaigrala odločno boljše kot prvi dan in je ves čas vodila z desetimi pikami razlike; potem ko je Šporn naredil pet osebnih napak, pa so povsem razbili ekipo Ježice in jo premagali 66:48 (33:23) ter si zagotovili mesto v drugi slovenski ligi in prvo mesto na kvalifikacijah.

Tekme so sodili J. Kavčič, Štajner, Camplin in Peterman, ki so dobro opravili svojo nalogo, delegat Košarkarske zveze Slovenije pa je bil Šefer (vsi iz Ljubljane). Novomeščani so nastopili v naslednji postavi (v oklepajih število košev na vseh treh tekmah): **Pirc (20), Kopač I. (41), Kopač II. (4), Blažič (28), Knoll (17), Jereb (22), Malič (5), Sobar (4), Petrič (6), Počrvina (17), Gošnik (8) in Splihal (42).**

Tako bodo prihodnje leto igrale v drugi slovenski ligi ekipe Nanosa iz Postojne, Tolmina, Vrhnike, Most iz Ljubljane, Sežane, Sore iz Škofje Loke, Novega mesta in Stadiona iz Ljubljane.

In konec še lestvica kvalifikacij:

Novo mesto	3	2	1	214:170	(+12)
Stadion	3	2	1	218:161	(+ 4)
Ježica	3	2	1	164:167	(—16)
Dornberk	3	0	3	141:242	—

(Številke v posameznih kolonah: igre, zmage, porazi, doseženi in prejeti koši, medsebojna razlika v koših treh moštev, ki imajo enako število točk.)

Parma med kočevskimi šahisti

Na povabilo občinske zveze za telesno vzgojo je Kočevje obiskal slovenski šahovski velemojster Bruno Parma. Prejšnji torek je odigral simultanko na 31 deskah in požel 25 zmag ter 6 remijev. Remizirali so: Mohar, Ivič, Zvab, Gornik, Štimec in Mestek.

Vse kaže, da se bo šahovsko življenje na pobudo mladih šahistov v Kočevju razmahnilo. Bilo je že več srečanj s šahisti iz Novega mesta in Ribnice. Mladinska in pionirska tekmovanja gredo po programu. V zadnjem času je začelo delati tudi nekaj starejših šahistov.

V dolgih večerih, ki so se pričeli, bi bilo prav, ko bi med seboj tekmovali šahisti iz sindikalnih podružnic delovnih kolektivov ali šahisti mladinskih aktivov v podjetjih. Šah je lepo razvedrilo in ni treba nikomur tarnati, kam bi se dal v prostem času. O organizaciji tekmovanj za mladino naj bi razmislili tudi občinski komite ZMS.

A. ARKO

Novo mesto : Šentvid 23:20

V prvenstveni rokometni tekmi ljubljanske conske lige so novomeški rokometaši na Loki premagali ekipo ljubljanskega Šentvida 23:20 (9:10). Pred okrog 100 gledalci je izvrstno sodil Brežičan Novak.

Novo mesto: Perko, Jaklič 7, Vidmar 6, Gantar 2, Fifolt 5, Vukotič, Šetina 3, Možina, Marn. — **Šentvid:** Vižin, Orehek 3, Tome, Limpl 4, Winchruber 6, Mrkun, Vrive 4, Flerin 3.

Še enkrat se je izkazalo, da je v rokometu domač teren pol zmage. Domači rokometaši so takoj povedli z golom Vidmarja v prvih minutah in Jakliča v četrti. To pa gostov ni zmedlo, saj so kmalu zatem izenačili in v sredi prvega polčasa tudi povedli z 8:5 in 9:6, vendar so domačini le še zmanjšali na 9:10 ob polčasu. Po nekajminutnem enakovrednem delu drugega polčasa so se Novomeščani le odlepili in si priborili tri gole naskoka, ki so jih nato znali obdržati do konca tekme, v kateri se je pri gostih odlikoval Winchruber s številnimi zadetki, domači pa so igrali složno in prizadevno, gole pa so dosegli tako, kot smo že navajeni: Jaklič in Vidmar sta jih dala največ.

ZDRAVNIK VAM SVETUJE

KDAJ NAJ JEMO?

Če se že zavedamo dejstva, da naša prehrana šepa, moramo poudariti, da niti časovno ne ustreza. Skoraj vsakdo precej časa bedi v noč, ker opravlja kakšno domače delo, posluša radio, gleda televizijo, bere časopis ali knjigo. Vseeno je, karkoli že počne — ne spi in ne počiva. Ker zjutraj potem iz kateregakoli vzroka ni časa, gre na delo brez zajtrka ali pa le nekaj spije. Z drugimi besedami, od večerje do kosila praktično ne je.

Znanost priporoča, da človek razdeli med dnevom svoje obroke tako, da bo dobil precej kalorij zjutraj in pozno popoldne ali zvečer. Drugače povedano: obilen zajtrk in obilna večerja, kjer je zajeta večina potrebnih kalorij in primerna razdelitev z ozirom na skupine hrane. Vmesna hrana opoldne in obe malici, dopoldanska in popoldanska, naj le premoste potrebe od enega glavnega obroka do drugega.

Zakaj tako? Če vso noč počivamo ali pa tudi ne, je potrebno zjutraj precej koncentrirane hrane kot priprava za delo, zvečer pa spet, ker so se potrošile kalorije z delom. Vmesni obroki naj uduše občutek lakote in dajo le toliko energetskih in varnostnih snovi, da sposobnost za delo ne pade. Vse to je seveda odvisno od poklica, spola in starosti, v načelu pa vendar velja.

Pri nas je navada prav nasprotna. Najemo se opoldne, zanemarjamo pa zajtrk in večerjo. Pojemo količinsko veliko preveč hrane, ki pa je navadno revna na kalorijah, energetskih in varnostnih snoveh. Prav gotovo bo še precej dela, da se ustaljena miselnost in navade spremene v sodobnejše in bolj koristne za zdravje. To je odvisno od splošne prosvetljenosti ljudi, od gospodarskega napredka in organizacije dela. Ne gre za nič manj kot za prekinitev s tradicijo, ki smo jo podedovali iz roda v rod. To pa je vedno težko.

V državah na Zapadu in v Skandinaviji so način prehrane že davno spremenili v pravilnejši in sodobnejši način. Zato imajo lepe uspehe pri delu, pri zdravju in pri podaljšanju življenjske dobe. Tudi njihov delavnik se bistveno razlikuje od našega. Delo se začne med 8. in 9. uro dopoldne in preneha okrog 17. ure popoldne. Taka prilagoditev z enournim opoldanskim odmorom za dva sendviča in malo pivo, čaj ali drugo pijačo, ustreza.

Dr. B. O.

»Teči Anica, teči . . .!« spodbuja učiteljica Anica Sušin svoje šolarčke iz prvega razreda osnovne šole na Blanci, potem ko jim je pokazala živahno igrico — štafeto s kamnom. Malce še nerodni, pa vendar že vsi zavzeti za novo igro, se prvošolčki hitro vživljajo v organizirano delo in kolektivno vzgojo.

KOČEVSKI ŠPORT

■ **TVD Partizan v Kočevju** bo 28. in 29. novembra organiziral že osmi tradicionalni turnir članov in članic v namiznem tenisu ali »Horvatov kup«. To je vsakoletni republiški turnir v spomin na ustanoviteljа namiznega tenisa v Kočevju inž. Marjana Horvata, ki je kot mlad športnik padel v partizanih na Rogu. Na lanskoletnem turnirju je sodelovalo 9 najboljših klubov iz vse Slovenije. Zmagala je Olimpija iz Ljubljane. Letos bosta vodila turnir predsednik Partizana prof. Saša Bižal in inž. Dušan Oražem. Vsa društva bodo pravočasno prejela razpis in navodila za turnir.

■ **Strelci se pripravljajo** na tekmovanje v počastitev dneva republike. Občinska strelska zveza Kočevje je povabila strelsko zvezo iz sosednje ribniške občine na ekipno tekmovanje z zračno puško. Tekmovanje bo v Sodražici, kjer so najugodnejši pogoji.

■ **Tudi za letošnjo zimo** bo treba pravočasno pripraviti organizacijo zimovanja in smučarskih tečajev. Vodstva šol in šolska športna društva so že začela razmišljati o tem, kako bi čim koristneje izrabili zimske počitnice.

■ **Z nastopom hladnega vremena** se je vsa telesnovzgojna dejavnost pričela odvijati v telovadnici. Sicer prostoren in lep dom je že obremenjen do skrajnosti. Šolska vadba je neprekinjena od 7.30 do 19.30 ure, šele nato pridejo na vrsto oddelki Partizana. Ker imajo v šolah deljen pouk, so v društveni telesnovzgojni dejavnosti prizadeti zlasti pionirji.

A. ARKO

ŠAH

OBČINSKI BRZOTURNIR

V počastitev občinskega praznika je bil 29. oktobra odigran brzoturnir. Občinski odbor SZDL je dal zmagovalcu lično narodno skrinjico. Med dvajsetimi igralci je premočno zmagal mojstrski kandidat Igor Penko z 18 in pol točke. Izgubil je samo pol točke v igri z Jurijem Pickom, ki se je plasiral na drugo mesto s 16 in pol točke. Na tretjem mestu je pristal Tomo Petkovič (13 in pol), presenetil pa je Djuro Cosić s 13 točkami na četrtem mestu. Nato so se zvrstili Tone Šporar (12 in pol), Stane Fink (12), Ferdo Avsec (11 in pol), Jože Udir (10 in pol), 9. do 12. mesto pa si dele Miha Hrovatič, Marko Picek, Tone Kranjc in Franc Vene z 10 točkami. Turnir je trajal zelo dolgo v noč, česar pa nekateri šahisti niso zdržali in odšli že na polovici.

Turnir za IV. kategorijo

Od 12. do 28. oktobra je bil odigran turnir za dosego IV. kategorije. Na turnirju je premočno zmagal Gljeb Karpljuk z 11 in pol točke pred Djurom Cosićem, ki je zbral 11 točk. Oba sta postala IV. kategornika, poleg njiju pa še tretjeplasirani Anton Ilaš (9 točk), Matija Irančič (8 in pol), Nikolaj Petkovšek in Blaž Dovrtel (oba po 7 točk) ter Drago Brulc s 6 točkami in 7. mestom. Razveseljivo je, da se je brezkategorniškega turnirja udeležilo kar 13 igralcev, med katerimi je bilo tudi precej pionirjev.

JEK

Zmagovalca: Mole in Močnikova

Tradicionalni tek po ulicah Novega mesta se je končal po pričakovanjih, saj sta zmagala Janez Mole (Olimpija) pri članih in Katja Močnik (osnovna šola Katje Rupena) pri članicah. Udeležba te počastitve občinskega praznika je bila tokrat nadvse številna, saj je nastopilo kar 50 atletov in 35 atletinj. Prvi so tekli okrog 1200 m dolgo progo, medtem ko so atletinje tekle od črpalke Petrola, to je polovico krajšo pot.

Škoda je, da ni nastopil tudi Istenič, ker bi bila sicer borba v moški konkurenci precej bolj izenačena, tako pa Mole, eden najboljših mladincev v Evropi v teku čez zapreke, ni imel težkega dela s klubskim tovarišem Šebelo in z Novomeščani. Pri ženskah je teh minil v znamenju sester Močnik. Izkušena Katja je bila hitrejša v zadnjih metrih in je pred mlajšo Danico pritekla skozi špalir gledalcev na Glavnem trgu z nekaj metri prednosti.

Rezultati: člani — Mole (Olimpija) 3,07 minute, Šebela (Olimpija) 3,15, Vovk (gimnazija Nm) 3,17. **Ekipno:** gimnazija Novo mesto; **članice** — Katja Močnik 1,13, Danica Močnik (gimnazija (Nm) 1,15, Plut (ESŠ) 1,16. Tudi v tej konkurenci je bila ekipni zmagovalec ekipa gimnazije.

Z VARČEVANJEM

si najlaže zagotovite sredstva za udoben dom in blaginjo družine, za letni dopust in vse druge potrebe. Zato vlagajte svoje prihranke pri KOMUNALNI BANKI NOVO MESTO in pri njenih poslovnih enotah!

Brežice v počastitev občinskega praznika

■ TRADICIONALNEGA PIONIRSKEGA rokometnega turnirja osnovnih šol brežiške občine so se udeležile vse osemletke. **Rezultati: pionirke:** Dobova — Pišece 3:7, Dobova — Artiče 2:2, Dobova — Cerklje 2:1, Dobova — Brežice 2:3, Pišece — Artiče 2:1, Pišece — Cerklje 2:1, Pišece — Brežice 3:0, Artiče — Cerklje 3:5, Artiče — Brežice 1:1 ter Cerklje — Brežice 6:2. **Zmagale so pionirke Pišec z 8 točkami pred Cerkljami, Dobrovo, Brežicami in Artičami. — Pionirji:** Dobova — Pišece 6:8, Dobova — Artiče 6:0, Dobova — Cerklje 2:3, Dobova — Brežice II 1:1, Dobova — Brežice I 4:13, Pišece — Artiče 4:2, Pišece — Cerklje 3:0, Pišece — Brežice II 10:0, Pišece — Brežice I 8:18, Artiče — Cerklje 1:7, Artiče — Brežice II 2:1, Artiče — Brežice I 3:4, Cerklje — Brežice II 2:2, Cerklje — Brežice I 5:13 ter Brežice II — Brežice I 4:4. Najuspešnejši so bili **pionirji osemletke Brežice I pred Pišecami, Cerkljami, Dobovo, Brežicami II ter Artičami.** Pionirji in pionirke so prikazali kvaliteten rokomet, zlasti pišečki ekipi.

■ V POČASTITEV OBČINSKEGA praznika so se pomerile ekipe TVD Partizan in garnizije iz Cerkelj. Nogometaši garnizije so premagali Brežičane z 8:1 (0:5), brežiški rokometaši pa garnizijo s 25:23 (11:7).

■ V PRVENSTVENI ROKOMETNI tekmi mladinske conske lige so rokometaši ljubljanske Olimpije premagali Brežice z 22:14 (12:6). Pri domačih je bil najboljši Blatnik s 7 zadetki, pri gostih pa Jurišič z 8 in Polajnar s 4 zadetki. Dobro je sodil M. Šetinc.

■ V IX. KOLU ŽENSKE REPUBLIŠKE rokometne lige je ekipa Brežic izgubila z Branikom iz Maribora z 9:10 (1:5). Ekipi sta igrali slabše kot znata. Za domače so bile najuspešnejše: Bužančičeva s 3 in Kolarjeva, Vebletova in Mišičeva s po 2 zadetkoma. Najnevarnejše pri gostjah so bile Gomivnikova, Česnova in Martinčičeva s po 3 zadetki. Celjski sodnik Bukovec je srečanje dobro vodil.

■ V IX. KOLU MOŠKE REPUBLIŠKE rokometne lige so brežiški rokometaši s 34:22 (14:10) premagali ekipo Branika iz Maribora in si v jesenskem delu prvenstva zagotovili mesto pri vrhu tekmovalne lestvice. Gole so dali za Brežice: Rovan 9, Degen 8, Avsec 6, Kneževič 5 in D. Šetinc 4, za Branik pa: Vogrinc 8, Šetinc 7 ter Kukovec 3. Celjski sodnik Dorn je dobro vodil srečanje pred okoli 250 gledalci.

Po dolgoletnih nastopih je prenehal igrati za Brežice Kneževič, znan pod imenom Knjaz. Izrednega igralca in tovariša bodo klubski kolegi močno pogrešali, zlasti pa občinstvo, ki ga je znal navdušiti z odličnimi igralskimi spretnostmi. Knjaz je precej pripomogel k razvoju brežiškega rokometa, zato zasluži javno pohvalo vsega športnega občinstva.

O-vič

Krmelj zmagal v Leskovcu

V prvenstveni tekmi zasavske rokometne igre so igralci iz Krmelja premagali v Leskovcu tamkajšnje moštvo z 18:13 (12:5). Zanimivo je, da gostje po rezultatu 18:7 zanje niso več dali gola. Pri domačih sta se izkazala Cesar in Arh, pri gostih pa Zitnik in Zaman s po 4 zadetki.

D. B.

NESREČE

Neznan voznik podrl drog

22. oktobra zvečer je neznan voznik s tovornjakom podrl drog za električno razsvetljavo na Ljubljanski cesti v Novem mestu. Po nesreči je tovornjak odpeljal proti Bršlinu. Škodo cenijo na 200 tisočakov.

Avtobus s ceste – v skalo

S ceste v Adlešičih je 23. oktobra ob 15. uri zaneslo avtobus podjetja GORJANCI. Vozilo se je zaletelo v skalo, se od nje odbilo in se po kakšnih 15 metrih ustavilo na cesti. Pri nesreči ni bil nihče ranjen, škodo na avtobusu pa cenijo na 250.000 din.

Z mopedi sta se trčila

Na križišču Partizanske in Zagrebške ceste v Kandiji sta se 25. oktobra dopoldne trčila mopedista Olga Drvenšek iz Žuženberka in Franc Mrvar iz Boričevega. Drvenšakova se je zaletela v Mrvarja, ki se je z mopedom pripeljal po mostu. Voznika se nista ranila, na vozilih pa je okoli 6.000 din škode.

Prevrnjen tovornjak v Koroški vasi

Na cesti Novo mesto—Metlika pri Koroški vasi se je 27. oktobra zjutraj prevrnil tovornjak, ki ga je vozil Franc Simc, zaposlen pri SGP PIONIR v Novem mestu. Na ovinku je vozilo zaneslo na levo stran ceste, kjer se je prevrnilo. Spotnik Ivan Umek iz Cerovca je bil ranjen, škode na tovornjaku pa je za blizu 300.000 dinarjev.

Mopedist podrl žensko

Mopedist Mirko Mavrin iz Sel pri Dragatušu je med prehitevanjem pešcev na cesti blizu podjetja ZORA v Črnomlju 25. oktobra trčil in podrl Marico Frančič. Frančičeva je dobila poškodbe na nogi in glavi. Škodo na mopedu cenijo na 3.000 din.

Vozil brez izpita in trčil v hišo

S puchom se je 27. oktobra zvečer v Ulici pod lipo v Črnomlju zaletel Ivan Simonič iz Črnomlja. Motor je brez dovoljenja vzel Jožetu Skubicu. Odpeljal se je proti Vojni vasi, tam obrnil in se med zavijanjem v Ulici pod lipo zaletel v hišo. Pri padcu si je ožrgnil roke in noge in poškodoval motor za okoli 80.000 din.

Tovornjaka trčila na Čatežu

V zgodnjih jutranjih urah 28. oktobra je Alojz Uršič pri vožnji nazaj s tovornjakom in prikolico na parkirišču na Čatežu pri Brežicah zadel sprednji del tovornjaka, ki ga je vozil Viktor Ružić, zaposlen pri SLAVNIKU v Kopru. Na SLAVNIKOVEM vozilu je škode za okoli 50.000 din.

Motorist trčil v osebni avto

28. oktobra popoldne se je motorist Ivan Pavlič iz Črmošnjic v Gotni vasi zaletel v osebni avto, ki ga je vozila Marija Žura iz Novega mesta. Pri padcu si je motorist ranil koleno in gleženj na desni nogi. Škodo na vozilih cenijo na 140.000 din.

O, da bi se nikoli ne zgodilo!

Janez se je zagledal v Micko, Mička v Janeza, in ko sta nekega majskega večera ležala na obronku vaškega gozda in opazovala velik mesec nad hribom, se je Micka še bolj stisnila k Janezu in...

Ona je njemu rekala Janezek, on njej Mucka. Sprva večer za večerom, potem samo še vsak teden in nenadoma Janezka ni bilo kar cel mesec.

»Janez?!« se je jezila Micka.

— Oho, še oštevali me bodo gospodična, si je mislil fant.

Potem mu je vse povedala.

»Kaj? Ponovi! Ni mogoče, ni res. Jaz..., jaz prav gotovo nisem... Lažeš... Dokaži!«

Sled za Janezom je kmalu izginila. V druge kraje je odšel, ko je zvedel, da je Micka rodila. Vrnil se je šele na poziv »tukajšnjega sodišča...«

... kjer je začela teči pravda.

Micka Strešnik je tožila Janeza Bička, da noče nič slišati o tem, da je oče njenemu otroku, malemu Janezku (»čisto njegove oči in lase ima...«) in torej nič prispevati, da bo mali lažje živel. Naposled se je oče Janez vdal (»čakaj, punca, še žal ti bo za tole!«) in obljubil, da bo plačal Micki vsak mesec 2.000 din, dokler Janezek ne odrase. (Potrjeno s sklepom sodišča... 195. in z veljavnim podpisom obeh strank!)

Draginja je šla gor, mati Micka je premalo zaslužila, da bi Janezka lepo oblekla in mu kupovala šolske knjige, pa je pisala Janezu, naj bi kaj več pošiljal za Janezka, češ: »...saj veš, tako nerodno mi je hoditi po sodišču.« »To pa ne,« je bil Janez hud v odgovoru, »svojo družino imam. Nič ne računaj. Še prejšnjega ti ne bom več dajal za pankrta.«

In spet je stekla pravda na sodišče. Janeza na prvi poziv ni bilo. Tudi na drugi poziv so ga zaman čakali. »Janez Biček je samovoljno zapustil podjetje in odšel neznanokam,« so sporočili iz podjetja OBROČ, kjer je bil Janez Biček strojni tehnik na položaju vodje oddelka z mesečnim zaslužkom 115.000 din. Tistih 2.000 pa ni več prihajalo.

»Mamica, danes me je neki stric vprašal, če sem Strešnikov potem pa rekel, da sem grd pankrt,« je Janezek povedal mamici nekega majskega dne, ko je pritekel iz šole.

Micka je pogladila Janezka po laseh (»le zakaj imaš take kot on?«) in pred očmi so ji zaplesale podobe tistega večera... Kdaj je že bilo? Kdaj? O, da bi se nikoli ne zgodilo! Nikoli!!!

IVAN ZORAN

Poskušali so s silo – konec pred sodiščem

Zadnje dejanje lanskoletnega pretepa v Kostanjevici se je te dni odigralo pred okrožnim sodiščem v Novem mestu. N. D., K. T. in H. S., vsi iz okolice Prijedora, so se morali zagovarjati zaradi tega, ker so 13. 7. 1964 vinjeni poizkušali s silo preprečiti organom Ljudske milice izvrševati njihovo dolžnost pri očuvanju javnega reda in miru.

Skupina delavcev je tega dne v gostilni Klavž popivala. Eden izmed njih, B. T., se je tako močno opil, da je postal nasilen. Začel je razbijati kozarce, nadlegovati goste in strežno osebje, zato je gostilničarka prosila organe LM za intervencijo. Ko so miličniki prišli v gostilno, se je razgrajač branil iti z njim, vpil je, kričal z rokami, medtem pa so ga v besedni igri branili njegovi kolegi Kasneje, ko so organi LM nasilneža odvedli proti postaji LM, so obtoženi na cesti pri mostu poizkušali s silo iztrgati vinjenega B. T. iz rok miličnikov. Pri tem so organe LM dejansko napadli.

Na razpravi pred sodiščem so v bistvu svojo krivdo priznali, vendar so se izgovarjali na vinjenost in se vseh dogodkov tistega dne sploh niso »mogli« spomniti.

Senat okrožnega sodišča je pri odmeri kazni upošteval vse olajševalne okolnosti, predvsem to, da obtoženi še niso bili kaznovani, po drugi strani pa tudi vso težo storjenega kaznivega dejanja. Obsojeni so bili: **N. D. na 1 mesec zapora, pogojno za 2 leti, enako kazen je prejel K. T. medtem ko je bil H. S. kaznovan s 15 dnevi zapora, pogojno za dobo enega leta.**

****

Spet gostilniški pretep

Lani oktobra sta že pozno nekega večera sedela v gostilni na Dvoru B. Š. in F. L. Slednji je bil vinjen in je začel Š. očitati stare spore, nato ju je natakarica spravila iz lokala. Izzivač F. L. se je zunaj Š. B. fizično lotil, vendar ga je ta v spopadu premagal, ne da bi bil kdo poškodovan. Zatem je Š.B. vzel svoj moped in ga rinil v klanec proti domu, a L. je prišel s kolom za njim in ga udaril.

Šele takrat je B. Š. vzkipel! Izpustil je moped, spodbil napadalca na tla in ga z njegovim kolom udaril po glavi, da je dobil težje poškodbe. Na postaji LM v Žužemberku je dejanje prijavil sam.

Ko je okrožno sodišče v Novem mestu pred kratkim obravnavalo ta pretep, je pri odmeri kazni upoštevalo, da je prepir in pretep začel oškodovani F. L. in smatralo, da je Š. B. le prekoračil silobran. B. Š., doma z Jame, sicer pa delavec v Ljubljani, **je bil obsojen na dva meseca zapora, pogojno za dve leti in plačilo 84.200 din Komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje, ki je bilo oškodovano zaradi poškodb F. L.** Odškodnina, ki jo zahteva F. L., pa bo še posebej določena v civilnem postopku.

S pepelnikom po glavi

Dane Sudjuković in Anton Pugelj, oba iz Kočevja, sta se 24. oktobra ob 23.20 stepla v gostilni Kmet v Kočevju. Pugelj je udaril Sudjukovića po glavi s pepelnikom in pivovsko steklenico ter ga lažje poškodoval. Oba sta bila vinjena.

Vezane hranilne vloge - obresti do 7 %

Usodna vštric vožnja s kolesom pri Semiču

L. R., delavec v Beltu, je 16. maja letos okoli 15.30 vozil s kolesom iz Semiča proti Črnomlju po levi strani ceste, vštric s kolesarko. Nenadoma je nasproti privozil izza ovinka motorist A. S. s sopotnikom in se nenadoma znašel pred kolesarjem. Nesreče ni bilo več mogoče preprečiti!

Kolesar se je zaletel v motorista, pri tem pa je sopotnika na motorju J. V. vrglo ob drevo pri cesti, kjer se je hudo poškodoval. Lažje sta bila ranjena tudi motorist in kolesar.

Zaradi nepravilne vožnje, s katero je L. R. ogrožal na cesti življenje ljudi, je moral pred kratkim sesti na zatožno klop novomeškega okrožnega sodišča. Dejanje je sicer priznal, medtem pa je skušal del krivde zvaliti na motorista, češ da bi moral ta pred ovinkom zatrobiti. Sodišče je v nasprotju s tem smatralo, da do nesreče ne bi prišlo, če bi kolesar vozil pravilno po desni strani ceste. **L. R. je bil obsojen na 6 mesecev zapora, pogojno za 2 leti, na plačilo 35.685 din Zavodu za socialno zavarovanje ter na plačilo 25.025 din poškodovanemu J. V.** Ker zahteva poškodovani sopotnik na motorju mnogo večji znesek, se bo nova odškodninska pravda nadaljevala še v civilnem postopku.

roko na srce...!

...če se v vašem kraju zgodi kaj zanimivega, poroča o tem najbolje –

DOLENJSKI LIST

STIKI MED OBEMA KONGOMA — Po Combejevem padcu je bila odstranjena poglavitna ovira za sodelovanje med obema Kongoma. Tako se je mudil pretekli teden zunanji minister brazzavilskega Konga v Leopoldvillu ter se pogovarjal o stvareh, ki so doselj motile sodelovanje.

BRANCOVA »MALA USTAVA« — Brazilski predsednik Castelo Branco si je prisvojil široka pooblastila, s katerimi si je pridobil pravico celo posegati v zadeve posameznih zveznih držav. Komentatorji sodijo, da je to pritisk desnice, ker je v več brazilskih državah zmagal opozicijski kandidat za guvernerja.

Brez izpita na izlet s tovornjakom

I. R., spremljevalec tovornjaka, si je letos 20. aprila privošči izlet. Vinjen je z dvorišča, kjer ima podjetje MERX v Krškem svoje skladišče, vzel tovornjak ter se z njim odpeljal v Leskovec. Znal je sicer malo voziti, vendar ni imel vozniškega izpita in ne vozniškega dovoljenja.

Po poti je dvakrat zapeljal s ceste ter pri enem teh »stranskokov« poškodoval avtomobil in betonske smernike, last cestnega podjetja iz Novega mesta. Sredi noči je avtomobil pripeljal nazaj na dvorišče.

Ko je cestno podjetje prijavilo postaji LM 17.338 din škode, so storilca kmalu odkrili. Okrožno sodišče v Novem mestu je I. V. prisodilo za nedovoljeni izlet 20 dni zapora, pogojno za dve leti in plačilo škode cestnemu podjetju.

S poljske poti v oreh

29. oktobra se je lažja prometna nesreča pripetila na poljski poti pri Kronovem. Voznik Franc Hribar je s tovornjakom novomeškega prevoznika Mirka Ajdnika zadel oreh. Na vozilu je za okoli 80.000 din škode.

Srečanje z odrgnino

29. oktobra je voznik SGP Grosuplje Franc Rakef s tovornjakom pri srečanju v Mačkovcu odrgnil avtobus podjetja GORJANCI, ki ga je vozil Marjan Bele. Škode na avtobusu je za blizu 200.000 din.

S prazno zračnico obležal na strehi

Na avtomobilski cesti pri Drnovem je osebnemu vozilu Vladimira Rostoharja iz Golka pri Krškem razneslo sprednjo desno zračnico, zato je avto zaneslo čez cestišče, kjer se je prevrnil na streho. Voznik Rostohar se je ranil na glavi in desni roki, škode na vozilu pa je za okoli 750.000 din.

Nesreča v Jugorju

24. oktobra ob 8.50 se je Ria Bačer, ko je z osebnim avtom Lj 267-15 prehitela avtobus, na cesti Novo mesto—Metlika v Jugorju zaletela v osebni avto Lj 353-71, ki ga je nasproti pripeljal po desni strani Milomir Jevtović. Pri trčenju, kateremu se voznik in voznica nista mogla ogniti, se ni ranil nihče, škodo na njunih vozilih pa cenijo na 400.000 din.

JOSIP JURČIČ

Hči mestnega sodnika 13

Šele ko je konj z jezdecem in njegovim lepim bremenom oddirjal, izpusti stari vojak služabnico, gre k drugemu konju, zajaha in izgine v mraku.

Jokaje si je služabnica lase pulila, ob čelo s pestmi bila in vpila: »O Jes-Marija, kaj bo, kaj bo, kaj bo!« Pa vse to ni nič pomagalo, gospice ni bilo, hudobni ljudje so jo odpeljali.

Naposled se domisli, da je to treba naglo sodniku naznaniti. On je moder, imeniten mož, otel jo bo, mislila si je in dirjala, kar je mogla, v mesto nazaj.

Revica ni vedela, da je sodnika, modrega in imenitnega moža, medtem enaka nesreča zadela ko hčer.

VI.

»Kako je govoriti? Ali ne tako, da je lepa deklica kakor sama namalana Mati božja v šentklavški cerkvi na strani? Tako je govoriti! Kaj misliš ti, Podplatnik? Zini nam eno, pa še ti, Kolček, eno, da boste dve modri besedi. In potlej vaju bom zaznamoval, dobro bom vaju pohvalil.«

Tako je dejal stražar Bojec, na sulico naslonjen, ko je kaka dva tedna po povedanih dogodkih nekega večera zbrano imel vse svoje kraljestvo od Podplatnika do Sušnje.

»A-ha,« dejal je oče Podplatnik skozi nos.

»Slabo si se mi odrezal. Pirh, domisli me, da ga bom slabo zaznamoval, pravim.«

»Bom,« odgovori Pirh.

»Bom — kaj je ta beseda — bom, bom? Človek ima jezik, da več govori, ko samo bom, bom. Še tebe bom zaznamoval in te bom! Koliko je to besedi — bom? Samo ena je, kajne, Sušnja?« Rekši, upre stražni glavar Bojec svoje male oči v Sušnjo.

»No, prav si govoril. Ena in še majhna; to je res, to je dobro povedano, prav dobro. Ti si beseden Tebe imam rad, prav po božjih in cerkvenih zapovedih te imam rad. Ti boš z menoj hodil. Midva sama bova govorila. Kaj ni res, Kolček?«

»Res je, Bojec,« odgovori Kolček.

»Dobro si rekel, Kolček! Primojduha, dobro! Mi smo mi in smo, kar smo, kaj ni res?«

»Res. Naj bo sodnik zaprt ali kar hoče, in njegova hči, kjer hoče, mi smo mi.«

»Dvajset sto zaznamovanih! Dobro in res je to. Kaj praviš ti, Kolček, ki si ubrisane glave, kje je hči mestnega sdonika? Kaj praviš? Lepa je bila, to pa to, lepa, kaj ni bila? Še jaz sem jo rad pogledal, ki sem v. letih — ne rečem, da bi bil star, tega ne rečem, a lepa je, govori ti, kakor češ. Kaj praviš, kje je?«

»Pes jo vedi! Kaj mi mar in tebi nič mar in nam vsem nič,« pravi Kolček.

»To pa jaz vem,« pravi Podplatnik.

»Podplatnik ve, ali si slišal, Sušnja? Podplatnik ve! Govori in povedi, kako veš. Jaz bi bil stavil, da je pol tvoje glave prazne, pol s slamo natlačene in pol vrag ta poznaj kakove, potlej šele pol pametne. In ti bi bil tudi stavil, Sušnja, in ti, Kolček, mi vsi trije. Kako veš? Glejte si, podplatnik bo še več vedel ko jaz Bojec, ki sem mu po višji gosposki za glavo postavljen. Kako veš?«

Čuvaj Podplatnik je malo zaničljivo pogledal Bojca in kompanijo ter začel praviti: »Kaj ne veste, da tisti ljudje, ki na pisma bero, več vedo ko mi?«

»Kajpak da vemo, kajpak!« seže mu Bojec v besedo.

»No,« pravi Podplatnik, »naš glavar ima meniha. Ta zna brati in je tudi druge naučil; tudi tistega Laha, tistega mladega. Ta je pa nekje bukve dobil, tam noter iz Benetk je bukve dobil, v katerih se tako zapisano bere, da človek lahko samega vraga pokliče; in ta vrag pomaga človeku, da vse stori, kar če.«

»Kako se pokliče vrag?« vpraša Bojec.

»Tega niso povedali. Pravijo pa, da je Lah, ki je pri glavarju, nekemu ribiču v Krakovem črnega mačka ukradel, ki je imel belo liso na repu. Tega mačka je nesel za rep ob Ljubljanici enajsto uro ponoči. Tam ga je za vrbov grm privezal in dri in mu živo srce iz drobovja vzel. To srce je z neko maščavo mazal in ga potlej dal hčeri mestnega sodnika. Zato pa je morala z njim iti, kamor je hotel.«

»Dobro povedano to, kaj ni res?« vpraša Bojec.

»Ali prav po postavi,« odgovori mu eden.

»Kako si pa ti vse to pozvedel?« vpraša Podplatnika.

»Kako sem zvedel? Jaz nisem nič zvedel. Moja babnica ima tako napeljano, da ona vse zve. Moji babnici je pravila neka soseda in ta je vso resnico slišala iz ust tiste ženske, ki je pri sodnikovi hčeri služila.«

»Tako je že vse istina, baba vedo, te imajo dobre nosove. Pa kaj meniš ti, Podplatnik, in mi vsi, kaj menimo, ali je res deželski poglavar zaprl sodnika, našega ali je to prazen glas med nami, kakor se pravi, kaj menimo? In če menimo, da ga je res, vprašam jaz in mi vsi vprašamo, ali nam to škodi ali nam ne škodi. In če nas nima kdo soditi, ako celo noč čujemo, menim, da nam ne škodi, torej nam ne škodi. Kaj ni res taka postava?«

In nihče ne bi bil Bojcu ugovarjal, ko se ne bi bil Kolček nanagloma domislil, da mu je v velikih silah in nadlogah ravno mestni sodnik to krušno službo naklonil; zato je imel v tem hipu toliko možate vesti, da je dejal: »Veste kaj, to ni tako, kakor si ti, Bojec, rekel. Gospod Sumerek je bil pošten mož, na to se jaz trikrat priverim. Dokler je on bil, ni se nikomur v mestu v oči drezalo, da bi on ne bil na noge stopil.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 5. novembra — Savina
Sobota, 6. novembra — Lenart
Nedelja, 7. novembra — Zdenka
Ponedeljek, 8. nov — Bogomir
Torek, 9. novembra — Teodor
Sreda, 10. novembra — Andrej
Četrtek, 11 novembra — Martin

ČESTITKA

Dragi hčerki Mileni Jerman iz Petrove vasi, sedaj v Nemčiji, iskreno čestitajo za rojstni dan in ji želijo še mnoga zdrava leta mama, sestra Marija z družino, Jože, sestrična Tončka in vsi, ki jo imajo radi Tonetu in Tinci Sedlar pa lep pozdrav

ZAHVALE

Ob boleči izgubi našega dragega, nepozabnega moža in očeta

FRANCA FLORIJANČIČA

iz Otočca ob Krki

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v bridkih trenutkih sočustvovali z nami in s številno udeležbo, venci, cvetjem ter z izrazi tolažbe počastili njegov spomin. Posebno se zahvaljujemo gasilcem, duhovniku in govornikom za tolažilne besede.

Zalujoči: žena Marija in otroci.

Bridko prizadeti ob smrti našega ljubega moža, očeta, dedka, brata, ujca, strica in svaka

RADOVANA KORDIČA

se prisrčno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu pospremili do njegovega preranega groba in mu poklonili toliko lepih vencev in cvetja. Posebej se zahvaljujemo še Občinskemu odboru zveze borcev Črnomelj, Gozdarskemu obratu Črnomelj kolektivu gozdnih delavcev z Bojancev in godbi na pihala iz Črnomlja. Prisrčna zahvala tudi tovarišu Janezu Vitkoviču za tople poslovilne besede ob odprtem grobu in č. župniku gospodu Dijanoviću.

Zalujoči žena Marta, sin Momir z ženo Milko, hči Marija z možem Ludvikom in vnukoma Borutom in Vesno, brat Nikola z ženo Cveto ter ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

NOVI AVTOMOBILSKI GUMI za zastavo 1300 (5.60 x 13), uležani 6 mesecev prodam v Novem mestu

PRODAM: elektromotorje 7 KS, 1 KS, gumi kabel 4 žilni, 2 žilni, števčno ploščo, gonilna jermena, jermenice železne in lesene, sponke za jermene, razne ležaje, kositer za ležaje, razno orodje, ročni voziček večji, mrežne naprave za pitanje piščancev, pitalna korita, napajalnike itd. Ogled vsak delavnik od 6. do 14. ure. Kovačič Franc, mlin, Novo mesto — Kandija.

VEZEM SETE, servete, prte, blazine in pletem zimske letne puloverje, obleke in večerne plete. Šminel 56.

V NAJEM VZAMEM mlin ali kasneje odkupim. Ponudbe na upravo lista (933/65)

CENIK vsak oglas do 10 besed — 900 din, vsaka nadaljnja beseda 100 din. Za naslov v upravi lista pribitek 100 din — Redni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglasih, osmrtnicah, zahvalah, preklicih in podobnih objavah 20 % popusta

IŠČEM POSTENO DEKLE k tričlanski družini, ki ima veselje do enoletne punčke Jeram, Šercerjeva 2, Radovljica, Gorenjsko.

ŽENSKO SREDNJIH LET sprejme štiričlanska družina. Soba, oskrba in plača po dogovoru Nika, Šišenska 113, Ljubljana.

S SLOVENSKIM DEKLETOM iz domačih krajev bi si rad dopisoval izseljenec: Korosec Janez, Yaringa Hostel 1.4, Wyhalla — SOUTH AUSTRALIA.

POROČNE PRSTANE po zadnji modi izdeluje zlatar v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze).

UGODNO PRODAM dvodelno kuhinjsko kredenco Anica Osterman, Kamence 3.

PRODAM STEDILNIK na drva (Tobi) Naslov v upravi lista (938/65).

UGODNO PRODAM malo rabljen divan. Poizve se pri Alojzu Ovniču, Karlovška 5, Novo mesto — nasproti IMV.

IŠČEM SOSTANOVALKO. Naslov v upravi lista (939/65).

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca ali jeter in žolča ali ostalih prebavil! Uporabljajte vendar rogaško »Donat« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri Trgovskem podjetju HMELJNIK — telefon 21-129 in STANDARD — telefon 21-158

Naročnikom-zamudnikom!

Pri izterjavi polletne naročnine so nekateri naročniki izjavili na položnicah ali osebno pismonoši: »PLAČAM POZNEJE« ali tudi »PLAČAM OSEBNO!«, a do danes od mnogih dolžnega denarja še nismo dobili. Pozivamo vse take naročnike, da takoj nakažejo zapadlo naročnino, ker jim bomo sicer naš list ustavili.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

KINO

Novo mesto »Krka«: 5. do 8. 11. ameriški film »Dekle«. 5. do 8. 11. ameriški barvni film »Napad ob zori«. 9. do 11. 11. francoski film »Nababa«.

Metlika: 6. in 7. 11. ameriški film »Osamljeni so hrabri« in francoski film »Nežna koža«. 8. in 9. 11. ameriški film »Evgenija Grande«. 10. in 11. 11. nemški film »Strelec v zelenem«

Ribnica: 6. in 7. 11. zapadnonemški film »Ženitovanjski zavod Aurora«

Črnomelj: 5. in 7. 11. angleški film »Slaba ženeva«. 9. in 10. 11. francoski film »Lepo življenje«.

Brežice: 5. in 6. 11. ameriški barvni film »Legenda o volku«. 7. in 8. 11. italijanski barvni film »Herkul osvaja Atlantido«. 9. in 10. 11. francoski film »Most k soncu«

Dol. Toplice: 6. in 7. 11. ameriški film »Aprilska ljubezen«.

Kočevje »Jadran«: 5 do 7. 11 ameriški film »Patrola smrti«. 8. in 9. 11. mehiški film »V službi Panča Viles«. 10. in 11. 11. ruski film »Optimistična tragedija«.

Kostanjevica: 7. 11. francoski barvni film »Afrodita, boginja ljubezni«.

Predgrad: 7. 11 ameriški film »Vse za smeh«.

Sodražica: 6. in 7. 11. ameriški film »Tarzanova največja pustolovščina«

Trebnje: 6 in 7. 11 nemški film »Falsifikatorji iz Londona«.

Stara cerkev: 6. in 7. 11. italijanski barvni film »Drakut maščevalec«

Šentjernej: 6. in 7. 11 »Nikoli ne popuščaj«

Straža: 6. in 7. 11 ameriški film »Traper Kelly«.

Mokronog: 6. in 7. 11. angleški barvni film »Milijonarka«

Potujoči kino Novo mesto

Potujoči kino Novo mesto bo predvajal egiptovski film **NEPOZNANA ŽENA** in sicer:

6. 11. 1965 na **Otočcu** ob 19. uri.

7. 11. 1965 v **Brusnicah** ob 16. uri.

7. 11. 1965 na **Malem Slatniku** ob 19. uri.

8. 11. 1965 v **Stopičah** ob 19. uri

10. 11. 1965 v **Skocjanu** ob 19. uri.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Božič iz Selc — Marijo, Jožefa Preskar iz Račje vasi — Marjana, Hilda Povhe iz Sevnice — deklico, Anica Matijaščič iz Podvrha — Biserko, Ana Tresk iz Radakovega — Josipa, Marija Iskra iz Krškega — Djeni, Pavla Trbušič s Papelskega vrha — dečka, Josipa Krajcar iz Kladnika — Mladena, Vera Kunič iz Rakitja — dečka, Slavica Ribič iz Vrbine — dečka, Marija Klemenčič iz Poštene vasi — Stanka.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Julka Brulc iz Smolenje vasi — Polonco, Kristina Kočman iz Luterškega sela — Jerneja, Ana Kastelic z Velikega Cerovca — Martina, Olga Cavlovič s Planine — Ivanko, Bogomila Gričar iz Dolnjih Jesenic — Alojzija Cesar z Rdečega Kala — Antona, Anka Ralič iz Loke — Branka, Alojzija Marinčič z Rožnega vrha — deklico, Marija Dečelan iz Velikih Brusnic — deklico, Pepca Vidmar iz Zbur — deklico, Antonija Pavkovič iz Vrbine — dečka, Marja Bradač iz Vavte vasi — deklico, Jožefa Staniša iz Vinje vasi — dečka, Marija Nose iz Jurke vasi — deklico

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: **Ivana Jazbeca** iz Brežic je nekdo poškodova z nožem po desni roki; **Anton Kene**, papirničar iz Pišec, si je pri stroju poškodoval prst leve roke; **Jože Stopar**, posestnik iz Dol. Pirošice, je padel s kolesa in si poškodoval desno rame in tilnik; **Vinko Lipar**, sin posestnika iz Drenovca, je padel na poti in si poškodoval levo nogo; **Bruno Vegelj**, ključavničar iz Mrtvic, je padel pod voz in si poškodoval rebra; **Ana Sribar**, žena upokojenca iz Krškega, si je pri žaganju drv na cirkularju poškodovala dlan desne roke; **Jože Žičkar**, posestnik iz Crešnjic, se je pri pranju vinske posode poparil s kropom; **Dragutin Čuk**, posestnik iz Bobovca, se je porezal s srpom po desni roki; **Neža Lunder**, upokojenka s Senovega, je padla na poti in si poškodovala levo nogo; **Alojz Medved**, delavec iz Jablanice, je padel z motorjem in si poškodoval koleno leve noge; **Uršula Radi**, soc. podp. iz Leskovca, je padla v stanovanju in si poškodovala desno nogo

Razveselite znance in svojce v tujini z DOLENJSKIM LISTOM!

OBVESTILO NAROČNIKOM IN SODELAVCEM

Zaradi prazničnega oddiha v tiskarni in zaradi velikega števila v torek poslanih prispevkov danes nismo mogli objaviti vseh za to številko pripravljenih člankov in vesti. Bralce in dopisnike našega tednika prosimo za razumevanje; poslano gradivo pride na vrsto prihodnji četrtek, ko bomo spet imeli 24 strani.

UREDNIŠTVO.

POZOR! POZOR!

ZNIŽANE CENE ZIDAKOV

iz elektrofilterskega pepela!

od 25. oktobra 1965 dalje

ZIDAK 28,5 × 18,5 × 18,5 cm:
125 din brez prometnega davka
160 din s prometnim davkom

ZIDAK 25 × 25 × 14 cm:
113 din brez prometnega davka
144,64 din s prometnim davkom

CENA: franko vagon Trbovlje.

ODOBRAVAMO:
trgovini 2 % rabata in 2 % kassa skonto,
gradbenim podjetjem: 2 % kassa skonto.
Prodajamo tudi zasebnim graditeljem stanovanjskih hišic neposredno!

Zidake lahko naročite pismeno na naš spodnji naslov, po telefonu na številko 80-113 Trbovlje ali pa osebno vsak dan, razen nedelje, v dopoldanskem času v upravi podjetja!

Za cenjena naročila se priporoča

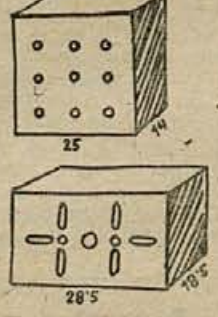

ELEKTRARNA TRBOVLJE

OBRAT TOVARNA ZIDAKOV

TRBOVLJE

Razpisna komisija Komunalnega podjetja

»LJUBLJANSKE MLEKARNE«

LJUBLJANA, Tolstojeva 63

razpisuje

prosti delovni mesti v obratu Novo mesto za:

— ŠOFERJA TOVORNEGA AVTOMOBILA

Pogoj: šofer C kategorije s pogojem, da pomaga pri nakladanju in razkladanju.

— NK DELAVCA za težaška dela

Za obe delovni mesti je predpisan poseben pogoj: 30-dnevno poizkusno delo. — Pismene ponudbe naj vložijo kandidati v 10 dneh po objavi v kadrovskem oddelku podjetja v Ljubljani. — Stanovanja niso zagotovljena. — Vsak kandidat bo v 7 dneh po poteku razpisa pismeno obveščen o izidu natečaja in ima možnost vpogleda v celotni postopek pri izbiri kandidata.

Delovna skupnost zavoda

Doma počitka v Metliki

razpisuje prosto delovno mesto

RAVNATELJA ZAVODA

Pogoji: višja ali najmanj srednja šolska izobrazba in triletna praksa na področju dela javnih socialnih služb. — Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Prijavo z življenjepisom in opisom dosedanjega dela pošljite na upravo zavoda DOMA POČITKA METLIKA v Metliki do 20. 11. 1965.

Zavod za zaposlovanje delavcev Novo mesto

razpisuje
JAVNO LICITACIJO za prodajo osnovnih sredstev:

2 MOPEDA
Simson, Colibri v voznem stanju ter

RADIOAPARAT

za 9. novembra 1965, ob 8. uri v prostorih zavoda, Glavni trg 7. Prednost pri nakupu ima družbeni sektor.

OBVESTILO O SEJMU V NOVEM MESTU IN ŠENTJERNEJU

Obveščamo vse živinorejce, da v ponedeljek, 8. novembra t. l., in dalje do preklica **ne bo sejma v Novem mestu in Šentjerneju.**

Veterinarski inšpektor občinske skupščine NOVO MESTO.

Berite in razširjajte DOLENJSKI LIST!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.00 do 8.00.

PETEK, 5. NOVEMBRA: 8.50 Glasbena matineja opernih melodij. 9.25 Domače viže — domači ansambli. 10.15 »Po amerikanskem«. 10.35 Novost na knjižni polici. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasvet: — Inž. Tatjana Stupica: Nujnost predzimskega oranja njiv za jarine. 13.30 Priporočajo vam . . 15.20 Napotki za turiste. 15.30 Ansambel Mihe Dovžana in ansambel Borisa Franka. 15.45 V svetu znanosti. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.20 Pesni orkester RTV Ljubljana, dirigent Jože Privšek. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Iz arhiva operetnih melodij. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 6. NOVEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.45 Kitara v ritmu. 10.15 Ansambelski prizori iz oper. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Pepca Perovšek: Kaj naj ureja novi zakon o živinoreji. 12.40 Jesen na deželi. 13.30 Priporočajo vam . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Zabavni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 18.20 Iz relejnih postaj — studio Koper. 20.30 Zabavna radijska igra — Dr. Walter Gerteis: Vozli inšpektorja Braina »Hotelska soba številka 14«. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 7. NOVEMBRA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Mladinska radijska igra — Niko Grafenauer: Cincin potepin. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Še pomnite, tovariši . . Ludvik Škruba: Malo pred koncem. 10.25 Pesmi borbe in dela. 11.00 do 11.15 Turistični napotki za tuje goste. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Za našo vas. 13.15 Od vasi do vasi. 14.30 do 17.30 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra — Vsevolod Višnjevski: Vojakova pot. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Naš nedeljski sestanek. 21.30 Bach in naši mladi umetniki.

PONEDELJEK, 8. NOVEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.10 Otroške igre s petjem. 9.25 Naš jukebox. 10.35 Naš podlistek — C. B. Gilford: Iščemo starejšega solidnega gospoda. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Zakaj si tudi za domačo vrt ne postavimo zaprto gredo? 12.40 Narodne pesmi za glas in harmoniko. 13.30 Priporočajo vam . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Zabavni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.20 »Signalis«. 18.45 Svet tehnike — Inž. Vlado Zupan: Kaj lahko dobimo iz lesa. 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb.

TOREK, 9. NOVEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Sprehod z velikimi zabavnimi orkestri. 10.15 S slovenskimi opernimi pevci. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Lojze Hrček: Sklepi republiškega vinogradniškega posvetovanja. 12.40 Na kmečki peči. 13.30 Priporočajo vam . . 15.30 V torek nasvidenje. 17.05 Koncert po željah poslušalcev. 18.20 Iz studia 14. 19.05 Glasbene razglednice. 20.20 Radijska igra Michel Suffrau: V uri pred zoro. 22.10 Serenadni večer

SREDA, 10. NOVEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.10 Kako pojo mladi pevci po svetu. 10.15 Dve učenki pianista Antona Trosta. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Ciril Mastnak: Stroški za osemenjevanje krav v primerjavi s ceno za mleko in teleta. 13.30 Priporočajo vam. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Koncert tujih pihalnih godb. 18.15 Iz fonoteke radia Koper. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Orkester Roger Williams

ČETRTEK, 11. NOVEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Metka in Danilo Bučar: Kužek Belček. 9.43 Stari in novi znanci. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Starofalijanski mojstri v raznih solističnih zasedbah. 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Franc Zadravec: Kontrolo proizvodnosti uvajamo pri velikem številu krav. 12.40 Čez hrib in dol. 14.35 Otroci so pripravili koncert. 15.30 Koračnice Johna Philipa Souse igra pihalna godba Franko Goldman. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori — Dr. Jože Pogačnik: O stilu — II. 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov. 22.10 Glasbeni romantiki v klavirski literaturi.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 4. NOVEMBRA: 19.00 do 19.30 — Mladinska oddaja.

PETEK, 5. NOVEMBRA: 18.00 — Obvestila in glasbena oddaja — Izbrali ste sami — Nove plošče.

NEDELJA, 7. NOVEMBRA: 10.20 — Poročila iz naše občine — Zunanjepolitični pregled — Predsednik ObO SZDL Krško govori o pripravah na krajevne konference in občinsko konferenco — Marjan Uratarič: Moja potovanja po stari in novi Švici I — Iz novinarjeve beležnice — Za naše kmetovalce — Domače viže vam igra ansambel Franka Jankoviča in Veseli hribovci — Magnetofonski zapis: Obisk pri Avtotransportno servisnem podjetju Prevoz v Brežicah — Pozor, nimaš prednosti! — Pogovor s poslušalci — Obvestila in spored naših kinematografov. 13.05 — Občani čestitajo in pozdravljajo

TOREK, 9. NOVEMBRA: 18.15 — Prispevek za starše — Novo v knjižnici — Od torka do torka v brežiškem kinu — Športni komentar — Obvestila — Glasbena oddaja: G. Puccini La Boheme — drugo dejanje.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Miloš Jakopec, Marjan Moškon, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran.

IZHAJA vsa četrtek — Posamezna številka 60 din — Letna naročnina za 1965: 2000 din, polletna 1000 din; plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo: 3750 din oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 521-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Časopisno podjetje DELO v Ljubljani.